

ପ୍ରଧାନୀ ଆମାନ୍ ମହିଦୁରେବ ମହାବକ
ଏବାବେଳବେଷେହରୁଥ ଦୁଇଗୋଟିବାର୍ଯ୍ୟରେ
ଦୂଷ୍ୟତ ପୌରୁଷ ପ୍ରକାଶକରଣ ବିଶ୍ୱାସ
ଦକ୍ଷାଧାରଣା ପରମାଧ୍ୟାୟୀର ବହୁଅଛନ୍ତି ।

ପ୍ରଥମେ ତେଣୁକାର ନିଧିପ୍ରଦେଶକୁ କୁର୍ରଙ୍ଗଳ ଅଗ୍ର-
ଲଭୁରସ୍ତ ଏ ମୁକୁନ ସିଂହ ଜଳ ମହୋଦୟର
ସହି ଅଧିକ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ପଢ଼ଣୟକାରୀ
କିମ୍ବା ଦିଦିୟାର ମାହ ତା ୨୦ ରତ୍ନରେ ସମୀକ୍ଷାକ
ଦିଶାରୁ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧକାଳ ଏ ବିଦୁତଖକ୍ର
ଦେବକାର କରୁ ନିଧିପ୍ରଦେଶକୁ କୁର୍ରଙ୍ଗଳ ଆଟଙ୍କା-
କେନ୍ଦ୍ରର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସହି ପଢ଼ଣୟକାରୀ
ପୂର୍ବାବ୍ଲାଗମକେ କହୁ ସମୀକ୍ଷାକରେ କିମ୍ବା
କାର୍ତ୍ତମାର ତା ଏ ଉଷ୍ଣରେ ବାହେପାଞ୍ଚ ହୋଇ-
ଯାଇଅଛି । ଶମାଳ ମହାବିଜ୍ଞା ମହୋଦୟକ
ମୁକୁନକ କାର୍ଯ୍ୟ କୌଣସିନେ ଅଭିଭୂତ ସମୟ-
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରୋତ୍ସ୍ଫେର୍ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ଭ୍ରମନ୍ତେ ଅହିତି
ବିଜ୍ଞାନକ ସମ୍ମାନରେ ଗୋଟିଏ ବୃଦ୍ଧଦାକାର
ମତିଷ୍ଣସମ୍ମ କିମ୍ବିତ ଦେଇ ଭାବୀ ଏବଂ କଷର-
ମଣ୍ଡଳର କିମ୍ବିତ ଗେଟମାନ କଟକକଣ୍ଠସ୍ତ
କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କଙ୍କାର ପ୍ରଦିତ ହେବାହାର
ଦିନମରେ ପ୍ରାକେ ୨ ବେଳେକ ମଜଳମୁଦ୍ରି-
ପଦ୍ୟ ଓ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରାନ୍ତରେ ପ୍ରତାପ
ଦେବା ଇତ୍ୟାଦି କାର୍ଯ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କର
ସମେତ ପକ୍ଷକ ପ୍ରଦିତ ହୋଇଥିଲା । ନୃତ୍ୟ-
ଗାରିତ କୃତ୍ୟ ଉତ୍ସବ, କଟ୍ଟା, ଗ୍ରାମପାତ୍ର-
ପ୍ରଦିତ ବୈସକ୍ରାଂତରେ ମଜଳମର ପରଦୂତୀ
କେଇ ନାନାତତ୍ତ୍ଵଗ୍ରହଣ ପାରୁକ ନାହିଁ-
ମାନଙ୍କ ଦୃଶ୍ୟମାନଙ୍କରେ ସାଧାରଣ ଦର୍ଶକ ଓ
ଦୃଶ୍ୟମାନଙ୍କର ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତର୍ଭାବ
କରିଥିଲା । ଅଥବା ନବକ ଏବଂ ଦୂରବତ୍ରୀ
ପ୍ରାକୁମାନକର ବିଶ୍ୱାସୀୟ ଦିନ୍ତମାକେ
ସେହି ନିତକ ଦୃଶ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ମାୟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦେବଦର୍ଶିକାତ ଭୂଲ୍ୟ କଥକବ୍ୟସ ଦେବାରେ
ହିଂସା କନିବା ଯୋଗେ ସେମାନଙ୍କ ଦର୍ଶନ-
କୁତ୍ତକାର ସୁତ୍ଥା ମଧ୍ୟ କବିଯାଇଥିଲା ।
ଆ ଯୁଦ୍ଧକଳା ମଜଳକୁର୍ଯ୍ୟ ଉପରେରେ ଶମାଳ
ମହାବିଜ୍ଞାକ କମିତିକବନ୍ତ ଓ ଦିଗ୍ଭୂଗ୍ରାମର
ପ୍ରତିଶର୍ଵର ଏହି କର୍ମକୁର୍ଯ୍ୟ ଦ୍ୱାରେକ ଓ
ପ୍ରାକୁମାନ ସମ୍ବନ୍ଧମାନଙ୍କର କବିଯିମାନେ
ଆଜି ବାହାଲାଟ ସହି ସମ୍ମାନିତ ସମ୍ବନ୍ଧ
ମଧ୍ୟରେ ସହସ୍ରା ଅଛେଇବିକାର ମନ୍ଦିର
ଅନୁନ୍ଦର ସହି ଅଦି ବିଦ୍ୟାର ପାଟଙ୍ଗା ଧନ୍ତରକ
କଲିପା କାମର କାମର ବିଦ୍ୟାମାନ୍ତୁ ପ୍ରାକୁ

କରସ୍ଥିଲେ । ମାର୍ଗରେ ସୋଜୁହର ପ୍ରତିକ
ଶୁଭମାନଙ୍କରେ ଶିଳ୍ପାଦ କବିତ ବ୍ୟବସାୟୀ-
ମାଳେ କେତେକ ପର୍ଯ୍ୟାନୀକ ଆମାର
ମହାବିତାଳ ସମ୍ମାନରେ ହେଠି କରିବାକୁବା
ଏବଂ ପାତଚବର୍ଗ ସଥାପନରେ ଉଧୟନ୍ତ ଫଳ-
କର କରି ଅନୁପକ ପୁଣ୍ୟକ କରସ୍ଥିଲେ ।

ଶମ୍ଭୁ ନଦୀରଙ୍ଗା ଥୋଇପୁର ବଜାଧାଳାଗଲୁ
କାରେ ସେଠାର ବଜାବଟୁକ ବୟୁତ ସମା-
କର ଓ ସାହାଯ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲେ । ଯେ
ମୁଖୀମରେ ମହାବତୀ ୧ହିନ ଅଚ୍ଛିବ ବରକା-
ହାର ସେଠାରେ ଉତ୍ତର୍ପ ନାରାଜା ଉତ୍ୟା-
ମରେ ଏହି ସାଧାରଣବର୍ଷକରୁ ଆମୋଦ
କାର ହୋଇଥିଲେ । ଶାକାର ପୋକୁ ପବ-
ିନୀ ତରବଠାରେ ବହିପ୍ରକାର ଅତ୍ୟାକାଳୀ-
ପ୍ରତିର ସେଷନାର କାର୍ଯ୍ୟକର ଶୌଦର୍ଯ୍ୟାତ୍ମା
ଅବଲୋକନ ସରେ ସେଠାର ବଜାବଟୁକ
ଗୋଟିଏ ଯାରୀକାର ଯୁଦ୍ଧର ମଜଳୀସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଦେଶୀୟ ଏହି କୁତୁଷ ପୁରେଣୀଯ ସବ-
ସୁହା ପ୍ରାୟ ୧୦୦ ଉତ୍ତଲେବ ଯଥୋତ୍ତର
ଅଧ୍ୟାର୍ଥତା ଏହି ନୃତ୍ୟକାନ୍ଦରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ
ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଶାକ ଦନ ଅବହିତ
ତଥ ସମସ୍ତେ ଅନ୍ତର ଏହି ନିରାପଦରେ
ଏ ଏ ପ୍ରାକମ୍ଭୁ ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ କର ଯଥେଷ୍ଟ ଗାନ୍ଧି
ନବ କରିଅନ୍ତରୁ । ପୋକୁ କମ୍ବକ କାର୍ଯ୍ୟ-
ମାନଙ୍କ ଉପଲବ୍ଧ ସକବନ୍ତା ଦେବିଲକ୍ଷ କବା

ବ୍ୟୁତରେ ଜ୍ଞାନକୁ ମହିଷକ ସ୍ଥିତିରେ ପୂର୍ବବସ୍ତୁ
ହୋଇ ଘନେବନ୍ଦର ଫୁଲେଶିଲାକିଛି ହୋଇଅଳୁଣ୍ଡା।
ଜ୍ଞାନକୁ ମହିଷକଙ୍କର ଏହି ମୁକ୍ତଧର ଏବମାତ୍ର
ଆଗଳ । ଶି ଯୁଦ୍ଧରଜବର ଏହି ମୁଦୁବଧୁଷରେ
ଯାହା ଦିନ ମହିନା ଏବି ପିଣ୍ଡବର ଆମ୍ବା
ଦେଖାଯାଉଥିଲା, କରାଯାଉଥିଲା କାହା ଉଚ୍ଛିତେ-
ତର ଦୁଇ କରହିଲୁ ଏବି ରେହ ଲବ-
ଦମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କରିଲୁ ଏହିମାତ୍ର
କାହାମୁଁ ।

ପାଶକ
ଅଂମଳେ } ଶବ୍ଦରେ ମହାତ୍ମା ।

ନିଜପତ୍ର

କରାକାର ପାଣୀଙ୍ଗ ଲୁ	ବୋଜା	୫ ୧
ଦୁଇଟି ପାଡ଼	ପତଳ	୫ ୨
ତିତ୍ରାମର ନହାଗାତୁ	ଚେଲକାପେକ୍ଷ	୫ ୩
ଶତାଖି ଦୁଇଟା	କଟକ	୫ ୪
ସୁରତ୍ତ ଦାସ	*	୫ ୫
କରାନାହଳ କାସ	କରାନାହଳ	୫ ୬
ପମ୍ବକୁ କରୁ	ବୋଠାର	୫ ୭

(ଜ୍ଞାପନ

NOTICE

Wanted 20 passed Surveyors of the Cuttack Survey School, for surveying work, for 6 months on Rs. 20 per month, per each.

Candidates should apply to the undersigned, before the 1st of May.

By order of His Highness, the
Maharaja of Morbihan.

Baripada, 7. Jogesh Chandra Rai,

8-4-93. } Personal Assistant.

WANTED

A Head Clerk and Treasurer for this office on 60 Rupees per mensem for six months with prospect of longer employment. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to 15th April next.
Kanika Manager's } Sakhawat Husen.
office, Ganja. }
the 28 March 1893. Manager.

ପଜାସୁ ଛବିଷ ଯୁକ୍ତ ଆଇନ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ଏଟା କଣ୍ଠ ବାଲକ ଆ ମନ୍ଦିର ।
୧୯୫୯ ମୁହଁନ୍ଦେ ଆ ୧୦ ମନ୍ଦିରଙ୍କରେ ଏହି
ଅଭିନନ୍ଦ ବେଶେର ଆଗ ପଡ଼ିଗାବେ ଚକ୍ର-
ଅଛି । ଏହି ଅଭିନନ୍ଦ ସମ୍ବୂଧ୍ୟବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଓଡ଼ିଆ ଅନୁବାଦ, ଟିକା ଓ ଲେଖକଙ୍କ ମା-
ଧ୍ୟେରଙ୍କରୁ ପ୍ରମୁଖର ଏହି ଅଭିନନ୍ଦକାଳୀ
ନିଷ୍ପମାନଙ୍କ ଜୀବିତ ସମ୍ବୂଧ୍ୟବିଜ୍ଞାନରେ ଅଭିନନ୍ଦ-
ନିଷ୍ପମାନ ପ୍ରମାଣ ଦିଇବ । ସମ୍ବୂଧ୍ୟବିଜ୍ଞାନ ତୁମିବାକୁ
ନିମନ୍ତେ, ବିଠିବାକମାନଙ୍କର ଅର୍ଦ୍ଦ ମେହାଶାଖା
ଅଛି । ଉମିକାର, ମନ୍ଦିରର ତିନି ଅଧିକାରୀ-

ପ୍ରତିବି ପ୍ରଦେଶକ ମୁମ୍ବିନାର୍ଥ ଓ ଉଚ୍ଚପ୍ରକାଶ-
ରେ ଏହି ଅଳକ ଶଖାକୁ ପ୍ରଦ୍ୟୋଜନାୟ ।
ଏହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

ପ୍ରଥମ ଶକ୍ତିନାଳୀଙ୍କ ପ୍ରଥମାବାହିରେ ମିଳିବ ।
ପ୍ରେମବଳ୍କୁଳିଟା ଲାଜ ସଂଗ—ମରିଖାୟକୁ
ବ୍ୟଥାକଳ୍ପିତପ୍ରସାଦୀ ଉଲିବିଲୁ ମଳିଖାଣ୍ଡେ ହେଲା

**SAFETY
FIRST**

ସାହୁ ହିନ୍ଦୁ ସତ୍ୟବପତ୍ରି କା ।

ପ୍ରକାଶ

ଗୀ ୨୩ ଦିନ ମାତ୍ରେ ଅପ୍ରେଲ ସତ୍ତା ଟୋକି ନବିଗାଁ ଦ୍ୱାରା ବୈଜ୍ଞାନିକ ଏ କୁ ସତ୍ତା ଟୋକି ୧୯୦୦ ମାଲ ଶୁଣିବାର

ଅତ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମଲ୍ୟ । ୧୯

ପଞ୍ଚାବେଶ ୫

ବିଜ୍ଞାପନ ।

499

ସତ୍ୟକାରେ ମନୋହାର

ନୃତ୍ୟ ପଞ୍ଜିକା

କୁଟୀ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାଇଲନ୍ ସହାଳ୍ୟର ପ୍ରକାଶକ
ପ୍ରାୟ ଶତା ବୋର୍ଡ୍ ଇନ୍ଡିଆ ଦେବାଯାନ୍ ।

ଦିନ ଶେଷ ଟ ୦/୦ ତାରିଖ ପାଇଁ ମୁଲ୍ୟ ଟ ୦/୦

ଶ୍ରୀ କଣ୍ଠ ପାତ୍ର ଟେଲି ଡାକମାଧୁର ଟେଲି

କଲେଜର ବ୍ୟାକ୍ସନ ପରେ ତଥା ଫର୍ମିଆସ୍‌ଟିକ୍
ଏକ୍ସାମ୍‌ପରେ ପରି ଦେଖାଇଅଛୁ । ପ୍ରାଥମିକ ପର୍ଯ୍ୟା-
ନୀରେ କି ୩୦ ଗ, ୧୫ ଏଲ, ଏମ, ଏସରେ
କି ୨୨ ଏ ଏବଂ ଧ୍ୟ ଏଲ, ଏମ, ଏସରେ
କି ୧୦ ଗ ଉଦ୍ବିଧ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏମାତ୍ର
ସମୟେ କଲେଜର ମେଡିକଲ କଲେଜର ହେ ।

ବ୍ୟାକରଣ ଅଛିରୁ ହଜୁରେ ବନ୍ଦଳାର
ଆୟସଲାର ବିସୁଳ କାଳ ହୋଇଥିଲା । ବିଶେଷ
ତଳରେ ପୁଲମ୍ବି ନିଷ୍ଠ ହୋଇଗଲା ଏହି
ରୂପରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଇଲା ନାହିଁ । ସେବଙ୍କ
ଆମଦାମ ଉଣା ଦେବ ଏବଂ ଦେଖି ଗୋବି-
ନରେ ମଧ୍ୟ ଅଧି ଅୟ ଥିଲାରୁ ଅଧିକ ଉନ୍ନାଚା-
ରିବାଯି ।

ବରୀୟ ଶୈଳିକ କବାବ ସମ୍ବୁ ଅମେର-
ହେପେନଙ୍କୁ ରେତିଥୁରୁମଦକୁମାର ଉନ୍ନତି-
ମୂର କେଳଇଲ ନୟକୁ ଦର୍ଶକୁ କଲିକାର
ଅନେକ ସମ୍ମାନ ମୂରିମାନ ଗୋଲିମ ନିତିନିବ
ରେତିଖାନ ବାହାରୁକ ସରତାରେ ସର
କର ମୂରିମାନବନ୍ଧୁକାନ୍ତିକରୁ ମାନ୍ୟକର
ମହାବୟନ ଧରିବାର କିମ୍ବାରି ।

ବଲିବାର ମନ୍ତ୍ରପିଣ୍ଡ କରିଥୋରେ ସବୁ
ଗତିବ୍ୟା ଘରୁବାର ଅଧିକେଶକରେ ଚାହିଁ
ସରେନ୍ଦ୍ରାଓକାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅପାପଞ୍ଚକୁ କଣ୍ଠୀରୁ
ବ୍ୟକ୍ତିପଳ ସାରି ସହସ୍ର ମଳୋକର
ଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବରେ କି ୨୦ ଜାମିଙ୍କର
ଉପରେ ଥିଲେ । ଯେମାନଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରରୁ କି ଏକ ଜାମ
ପରେନ୍ଦ୍ରାଗୁରୁ ସହାୟ ମନ୍ତ୍ର ଦେବନେ । ସରେନ୍ଦ୍ର
ମାତ୍ର ଏ ପରି ହୃଦୀକୁଷ୍ଣ ମୋଖ୍ୟ ଏଥିରେ
ବାହନ ନାହିଁ ।

ଏହି କଲ୍ପନାରେ ମନୋଦୀପ ପରି
ପାର ପଳ ବାହୀନ୍ଦୁଷ୍ଟ । ଏ କଲ୍ପନରେ କଥିବା
ଗତ ସଂଖ୍ୟା ଦେଇଥିଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୪ ଶା
ନୂତନ ଏବଂ କ ୭ ର ପୁରୁଣ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରବେଶ
ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଇ ଦାଉ ଯାଇଥିଲେ । ମୂଳକର
ମଧ୍ୟରୁ କାହିଁ ଛଦ୍ମୟଗପ୍ରକଳ୍ପ ଦାବ ଏବଂ ପୁରୁଣ
ଶାବ ମଧ୍ୟରୁ କାହିଁ ସବାତନ ଚନ୍ଦ ଓ ବାହୁ
ଗୌରବକରି ଦାବ ସଥର ସବୁଫାକ କ ୩ ଶା

ଧାର କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ସମସ୍ତ ଚନ୍ଦଳାରେ ॥ ଶବ୍ଦରୁ
ଅଧିକଲୋକ ଧରିଲା ଦେଉଥିଲା ସୁଲେ କେବେ
କର କି ୩୦ ଗା କୃତକର୍ମ୍ୟ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଡି ।
ସବରୁ ଗୋଟି ପାଇ ସଙ୍ଗେ ଡେଇଲାର ଫଳ
ପ୍ରାୟ ସମାଜ ପଡ଼ିଥିଲି ।

ମାର୍କୀ ଚିନ୍ହର ବିବୋକ୍ତର ବାର୍ଷିକ ଶେ
ରପ୍ରେଟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାର୍କ୍‌ବିର ଶେଟଲକ୍ଷକର
ମନୁଷ୍ୟ କାହାରଙ୍କିତ । କିନ୍ତୁ ଏଥର କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଏ ପରେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ
ସମ୍ଭବ ଥୁବାର ସହି ହଜାର କରୁଥିଲୁ ଯେ
ବିଦ୍ୟାବିଦ୍ୟା-ମଂଗ୍ଳ ପାଦ ବଳବନ୍ମ ଦାସ ଏ
ଶାର୍ଦ୍ଦୀ ଉତ୍ସମ୍ଭବ କରାନ୍ତି କଲିବା ଏବଂ
ତହିଁର ସୂନ୍ଦରିଷେ ଦେଖିବା ହେଲୁ ଗବା-
ଶ୍ଵେତରୁ ପ୍ରଥମ ଲବ ଦିଇଅପ୍ରମାଣ ଏବଂ ଏ-
ହାଲୁ ତେଣ୍ଟି କଲେବୁର ପଦ ଦେଖା ଥାର
ତୁମେ ସଫାନ୍ତି ହାଗନ୍ତପଥର ତାରରେହୁର
ସାହେବ ଅନୁରୋଧ କଲିବାରୁ ଦିଲ୍ଲୀଯୁ ଶେଟ-
ଲକ୍ଷ ତହିଁର ବିଜୁର କରିବେ ବୋର ଦହ
ଆଗୁଣ !

ଏ ନଗରର ଉତ୍ତର ବାହୁଦୟରେ ଗପିବୁ-
ଯବ୍ଦର ବାହିର ବିଦ୍ୱାଳ ଏକବେଳେ ସ୍ଵପ୍ନକାଳ
କାହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଏହି
ଅମେରିକାରେ ଉଚ୍ଚର ଖଣ୍ଡିବ ଧରିଥାଏ
ଦୂରକଳା ସହିତ ସୀବାର କଲାପାତ୍ର । ବାହୁଦୟ

ସଙ୍ଗା ଏଥରେ ଲେଖା କି ଥିଲେହେଁ ଅନୁ
ଦୋଇ ସମସ୍ତକୁ ଜଣାଇଛି ତେବେ କର୍ଷତୁର୍ବର୍ଷ
ଲେଖା ବା ଅଧିକ ଦେଇଥିଲା କହ କି ଧାରୁଁ
ଏକବର୍ଷର ଅଧ୍ୟ ଟାଟିଫଳ ଓ ବ୍ୟପ୍ତିଟାତ୍ତ୍ୟା
ଏବଂ ଅଳ୍ପ କର୍ଷର ଅଧ୍ୟ ଟାଟି ୨୭ ଓ କର୍ଷ
ଟାଟି ୨୯୫୫ ଥିଲା । ଅଭିଭାବ ପ୍ରାଚୀ ଏବଂ
ଅଳ୍ପ ଅଧ୍ୟରେ ସମାଜଟି ହୁଏ କହି ବାନ୍ଧନିଷାରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ତୁମାଜକି ଇତ୍ତାବ ଓ ଅଧ୍ୟ-
ବିଧାୟ ପରି ଏ ଫଳ ଜଣା ନାହିଁ ।

ବନ୍ଦରବାହୀ କେତେବୁନ୍ଦ୍ରିୟ ପେଣ୍ଠାରେ
ବବଗନ୍ଧ ଥାଏ ରସଠାରେ ମଶା ଦୁଆନ୍ତି ନାହିଁ ।
ନିଷରବଦ୍ଧିମାନେ ଘର ଚାରିପାଖରେ ବବଗନ୍ଧ
ନିରାଜ ମଶାର ଉତ୍ସଦ୍ଵବ ନିବାରଣ ଦରନ୍ତି ଓ
କେହିଁ ଲୁଣରେ ଶେଷେଁ ଗଛ ଲଗାଇ ପର
କିମରେ ଉତ୍ସିଦଥିଲା । ଘର ଦରରେ ୧୦୧୨
ଡା ବବପଣ ଟଙ୍କାର ବେଳେ ମଶାମାନେ
ଧନୀରୀଯିବେ । ମୋହସରେ ଅଳେବ ଲୋ-
କଳ୍ପ ଘର ପାଖରେ ବବଗନ୍ଧ ଥାଏ କିନ୍ତୁ
ପହିଁରେ ମଶାର ଜ୍ଞାନା ଭଣା ଦୁଃଖର କି ନାହିଁ
କେହିଁ ମନୋଯୋଗ କର ଦେଖି ନାହାନ୍ତି ।
କରାବଦ୍ଧିମାନଙ୍କର ଏହା ବଢ଼ିବା ଉଚ୍ଚତ ।
ମାତ୍ର ବବଗନ୍ଧ ମଶାରନବାଦ ହେଲେଦେଖେ
ସଂଥଗୋକର ପ୍ରଶ୍ନଦ୍ୱାକାର । ଏଥିଗାର୍ଯ୍ୟ ଟବିଏ
ଦୟ ଦେଉଥାନ୍ତି ।

ସନାର ଭାଇ ଅପେକ୍ଷା କୁଟୀର ଜାତ କମା
ଚି ନରମ ପଡ଼ୁଥିବା ଏବଂ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ
ଭାବିତ କଷେତ ଶତପତ୍ର ଦେଇଥିବାରୁ କଷେତ
କୁଟୀର ଭାଇଙ୍ଗଳ ହେବ କାହାତମହାତ୍ମେନେ
ଏହି ଭାବିଲାରେ ଅସ୍ତିତ୍ବ ଅନ୍ତର ସବୁଳ ବାହୁଦ
ରେ କୃପା ଅଧିକପରମାଣରେ ନଦୀ ହୋଇଥିବା
ପ୍ରକଟେ ଦିକ୍ଷା ଆହୁର ଉତ୍ତର କମାଗତ କୁଣ୍ଡ
ଦେଇଥିଲୁଛି । ବିନରତର ଖରମନବୁରୁ ଗରବର୍ଣ୍ଣ
ଅପେକ୍ଷା ଏବର୍ଷ ୨୫ ଦିନାର ମହି କୃପା
ଅଧିକା ବାହୁଦିଅଛି ଏବଂ ନୂତନ ଖଣି ଆହୁର
ଦୋଷାତ୍ମକ କି ଯହିଁ କୁ ଆହୁରଦ୍ୟଧର ଅନେକ
କୃପା ଅସ୍ତି ହେବ । ଏପରିବାରରେ କୁଟୀର
ଉତ୍ତର ଦକ୍ଷି ହେଲେ ପଣି ଦେଇଥିବ କିମ୍ବାର
ହେବାର ସମ୍ବାଦିଲା ସେଣୁ ଲେନେ ବୋଲି
ଯାଏ କୁବଦ୍ଧାରୁ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।

ସବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କଥା କାହାର ଯେ-
ଅଛି ମଧ୍ୟନ ଦେବ ପଢ଼ା ଲେବାର ନିୟମ
ଦେବ ଅଛି ଏକମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ନମଶ୍କର
ଦେବିରେ ନିୟମ ଅଛି ଧରାବ ଜଗତୀରେଣ୍ଟ
ଦେବିର ଜାତି ପରିବଳେ ଏହି ସାହରାଟ ଦେବିର
କରିବାର ଅର୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୁଃଖ ଏହା କଥାର
ଲବଣ୍ୟକର ଶତ ଦେବାର ଦୌର୍ଗମ୍ଭୀର ହୁଏଇବା
କାହିଁ । ଏଥପାଇଁ ନିୟମ ଦୋଷ ଏହି କଥା
ଏକିବ ସଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସବାରେ ଅଛି ଚଢ଼ା ନେ-
ବାକୁ ଦେବ ନାହିଁ । ସବାର ସକାଳୀନ ଏହି
ଧରି ନିୟମ ଦେବା ଉଠିବ । ସବାରରୁ ଦେବି
କୁ ଏ ବଦଳରେ ଖାନ୍ତି କାହିଁ । ଅଥବ ସବା-
ର ଗୋଟିଏ ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଉପଧ ଏବା
ବନକର ଜର ଅଟଇ । ଏବର ଦୁଃଖର ଫୋ-
କ୍ରାମରେ ମଧ୍ୟନ ବହିବାରୁ ମୂଳ୍ୟ ହବି ୫
ଅନେକ ସ୍ଵରେ ଅପ୍ରାପ୍ତ ହେବାରୁ କେତେବେଳେ
ଦିନେଷ କାହିଁ ଦେବିରଥି ।

ପଞ୍ଚବସ୍ତ୍ରଦେଶର ଅମୃତସରଳଭାବରେ
ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଭୁଲାକଳ ଭବିକାର ଉଦ୍‌ଦେଶ
ଲାଗିଥିଲା । ଅନୁଭବ କଲେ ଏଥିରେ ଗୋଟିଏ
ସବୁ ଦୋହରିଥିଲା ଏବଂ ଅବଶ୍ୟକତା ମୁଖ୍ୟକରୁ
ପଞ୍ଚମାନ ପ୍ରସ୍ତରରେ ସ୍ଵାକ୍ଷରିତ ହେଲା ।
ଏଥିରୁ ଜଣା ଯାଉଥିଲୁ ଯେ ଏହିକଳ ବସାଇବା
ପ୍ରକାର ଲୋକଙ୍କର ବିମେଶ ଅଗ୍ରହ ଅଛି ଏହି
ପଞ୍ଚମରେ ବସୁର କଥା ଜୀବୁର ହେଉଥିବା
ଏବଂ ମଜୁଦ ପ୍ରୋତ୍ସହ ପ୍ରକାଶରେ କଳନ୍ତିଗା
ପସୁର ହେବାର ଅଧିକ ସୁଭିତ୍ରା ଏବଂ କିନ୍ତୁ-
ଲୁଗା ଅପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ମୂଳ୍ୟରେ ବିତ୍ତୟ ହେବାର
ଆଶା ହେଉଥିଲା । ଅମୃତାଳକ୍ଷ ବିବେଚନରେ
ବିଲାତ ଲୁଗାର ସମାନ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ହେତୁ ଅଧିକ
ମୂଳ୍ୟରେ ଏକା ଦେଶୀ କଳନ୍ତିଗା ବିଶେ ବ୍ୟକ୍ତି
କାଳ କରିବା ଏବେଶବାସିରୁ ଉଚିତ
ଭାବା ନ ହେଲେ ଏ ଦେଶର ବର୍ଣ୍ଣତ୍ରାବ ଶୁଭ୍ରବ
ନାହିଁ । ଅମୃତସରର ଅନୁଷ୍ଠିତ ଲୁଗାକଳ ସଫଳ
ହେଉ ଅମୃତାଳକ୍ଷ ଏହି ବାପନା ।

ସେଇହିରରେ ଗୋଟିଏ ନୁଷ୍ଠାତମ ଅଳ୍ପକଳ
ଦିନରୁ ପ୍ରାଚିତ ହୋଇ ଏହିବୁଜୁପେ ପରିବର୍ତ୍ତନ-
କି ହେଉଥିବା କଥା ସମ୍ଭାବନାରୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ
ବ୍ୟାପକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତନ
କିମ୍ବା ଏକ କୌଣସି ସମାଜପତ୍ର ବେଳେ ପ୍ରାଚିତ
କରିବାକୁ କାହାଙ୍କି କାହାଙ୍କି କରିବାକୁ କାହାଙ୍କି କରିବାକୁ

ବାରଗୁ ଦୃଷ୍ଟି କି ପାର ସଦ୍ୟୋଗୀ ଦେଖି ବ୍ୟାହ
ପ୍ରତ୍ୟେ ପଢ଼ିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ବେମାତ୍ରେ ଦିନା ଇତାରେ
ବିହାର ବ୍ୟସ୍ତତାର ବାରଗ ଦେବାକୁ ଦୂରେଇ
ଦେଲୁ । ମାତ୍ର ସବୁ ହରସ୍ଵର ବାରଗ ଜାଣିବା
କାହାରେ କାହାରେ ଦେବା କଠଳା ସଙ୍ଗୀବିଭାଗାକେ
ଆଗରା । ଦିନରକା ୫ ଦୂର ଅନୁସାରେ
ଦ୍ୟାମ୍ୟ କରନ୍ତି । ଏ କିମ୍ବା ଦ୍ୟାମ୍ୟର ସମାନ
ଦେବା ପ୍ରସର । କୁର୍ରାଶିମ ପ୍ରାଚୀଯର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଯୋଗ କରାର ମୁହାନ୍ତ କବିତାର ଅବଧି
ଏକସମୟରେ ଭାବୀ ସଂପର୍କରେଇବାର ପରିକା-
ଯୋଗ ଅବର୍ଥନ କରିବ ଏକ କେତେବେଳେ
ସଦ୍ୟୋଗିବର ସମସ୍ତ ତ୍ରୟୀ ଦୂର ଦେବ ।

ବଜ୍ରଦେଶରେ କଷ୍ଟହମାର ଗଞ୍ଜେଲଶୁଷ୍ଟ
ପତେଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିଲୁ ଏକ ସେ ସମସ୍ତ
ବ୍ୟବହାରହାରକେ ଯାମାଜଳ ଓ ନୈତିକ
ବିଧିର ଠ ବ୍ୟକ୍ତିନମ ଘଟୁଥିଲୁ ଓ ନିଷ୍ଠ ସର-
ବାରପଥରୁ ପତେଇ ଉତ୍ସାହ ଯାହା ହଜ୍ଯେ
ହେଉଥିଲୁ ଯାହା କଷ୍ଟସେ କରିବା ବାହୁମାୟ
ଅଟେ ତ କା ଏ ସମସ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଅନୁସଂନାତ
ନିମନ୍ତେ ଅସ୍ମିନାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଖ୍ୟାତବେଳେତ୍ତରୁ
ଗେଟିଏ କମ୍ପିଲେ ବିଶେଷଜ୍ଞ କରିବା ବାରାଣ୍ସି ଭାବରେ
ଗବର୍ନ୍ମିନେଖିଲୁ ଅନୁଶେଷ କରିବାର ମାତ୍ରେ
କରିଥିଲୁଛି କବାର ବେଳେ ସାହେବଙ୍କର ଏହି
ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ଆସୁଥିଲୁ ଉପରେ ପ୍ରକାଶ
ନିମ୍ନପଥକେତ୍ତରୀ ପାରିଲମେଣ୍ଟ ସାରରେ ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଜଣାଆଇଥିଲୁ ସେ ଭାବ-
ରୁ ଶ୍ଵେଟମେକେତ୍ତରୀ ଲର୍ଦ୍ଦ ଦିନରାତ୍ରି କମ୍ପିଲେ
ବିଧାନଚାର ବଡ଼ ପଞ୍ଜାଙ୍ଗ । ସେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ
ତୁମ୍ଭ କମ୍ପିଲେ ବସାଇ ଧୂର୍ଜ ଗଞ୍ଜେଇ କମ୍ପିଲାଜି
ପ୍ରସାବ କରିଥିଲୁ । ମାତ୍ର ଦୂର୍ଜ୍ୟକଟରୀ
କମ୍ପିଲାଜିହାର ନିଷ୍ଠେଷ ଲାଭ ହେବାର ଏପର୍ଦ୍ଦିନ,
ଦେଖାଯାଇ ଗାହି । ଏଣିକି ଗନ୍ଧର ପ୍ରକଳ
ଧିକରେ ବଡ଼ ସଞ୍ଚାର କରିବାର ହେବ ।

ପରିଷାଧାରଣକୁ ଗୋଟାଏ ଧାରଣା ଅଛି
ଯେ ଉଚ୍ଚକ ସତ୍ୱରେ ହେଠି କେନାର
ପ୍ରଥା ଆବୋ ଲାଗୁ । ଦେଖନ ଦେଖିଯୁ
ସତ୍ୱର ଅଧିକ ସମ୍ଭ୍ୟରେ ଦେବତାଙ୍କୁ ପ୍ରତିକର
ଅଛି ଏହି ହର୍ଷଗାଁ କେତେ ଉଚ୍ଚକ ସତ୍ୱ
କରିବାକୁ କଲା ୫ ଭାବରେହିଥାର ତେଣୁ
କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ପଞ୍ଚାବର ନାନ୍ଦପାତ୍ର ସମ୍ମାନ
କାର୍ଯ୍ୟର ହରିଜାନ୍ତର ଲୋକାଶ୍ରମ ହେଉଛନ୍ତି

ତେବେ କାଳମାନଙ୍କରେ ବାର୍ଷିକ ନରବା-
ପକ୍ଷେ ଜୁ ଶତକ ୧୦୧ ଶହ କୁଳ ଭଲବ
ହୋଇଥିବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନୀ ଜୁ ଶତକ ୧୦୫୫ ଶହ ଉପ-
ଗ୍ରେତ ହେଲେ । ଅନୁପ୍ରତିବିଦ୍ଵାରା କୁଳର
ମୟକୁ ଜୁ ୧୯୭୩ ଶହ ଉପରୁ ଆପନ୍ତିରେ
ଶୁଭ ପାଇଲେ ଏବଂ ଅବଶୀଖୁ ଜୁ ୧୯୭୫ ଶହ-
କୁ ଉପରେ ନେ ୧୦୭୭୪ ଶହ ଜୟମାନା
ଦେଲେ । ଏହାକୁ ଦେଖି କିନା ଆହଁ ବ
ବୋଲିଯିବ ? ଅର୍ଥାତ୍ ନ ହେଲେ ମୂଳା
ମୂଳ ଲଗିବାକୁ ଶହେ ନାହିଁ । ମୂଳ ଲଗିବ-
ବାରଣ ମୂଳାଙ୍କୁ ବାଧ କରିବା ଏହି ଉପର୍ଯ୍ୟତ
ନ ହେଲେ ଜୟମାନା ଆହୀ କରିବା ସାଧି-
ନହାଇ ଓଝୁଣୀ କବେଥି ଏବଂ ସାଧାନପ୍ରିୟ
ଭାବକ ସବୁଟିମେଷକ ପଞ୍ଚ ନିଜାତ ଅଶ୍ରୋ-
କାନ୍ତି ।

ସୁର୍ଯ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ଶଖାମହିନୀ ଦେ ବାହାଦୁରଙ୍କ
ଉକୋଣମୂଁ ପୁତ୍ରଜୀବୀଲୁର ବିଗର କଥା ଏହି ରୀତି
ଦିବରଙ୍ଗ ସାହିତ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାବାବରରେ ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇ ସବ ସାଧାରଣକୁ ଉପର୍ଗତ ହୋଇ
ଅଛି । ଏଥିରୁ ପ୍ରକାଶ ମେ ଜ୍ଞାନଜୀ ଲୁବରେ
ଶାହୁକ ପୁତ୍ରଜୀବୀଲୁ ସନ ୧୮୭୭ ପାଇଁ
ଫେରୁଗ୍ରାମ ମାରରେ ହୋଇଥିଲା ଏହି ପେହି
ମହୋତ୍ସବରୁ ଚରମପୁରୀରୁ ବସଇବା ଅଭି-
ପ୍ରାୟରେ ସୁର୍ଯ୍ୟ ପାଞ୍ଚ ବାଲେଖରରେ ଗୋ-
ଟିଏ ପିଲା ବିଦ୍ୟାଳୟ ବସାଇବାର ଅଳ୍ପ କର-
ନୁହେ । ପିଲାର ଏହି ଆଧୁନିକତା ପୁଣ୍ଡି
କରିବାକାରଙ୍ଗ ତାହାର ଅନୁମୋଦନକିମେ
କୁମାର (ବର୍ତ୍ତମାନ ସଙ୍ଗାବାହାର) ବେଳୁଣ୍ଡ-
ନାଥ ହେ ସେ ସମୟର ବାରତଜୀବୀଲୁରୁ
ଅପଣାର ଅର୍ଥାତ୍ ଜାଗିଧାରୀ ଉଚ୍ଚୋତ୍ସା-
ମହିନି ସୁନ୍ଦରମରେ ଘୋଟିଏ ସୁନ୍ଦର ଜ୍ଞାନକ
ଜଳେ । ସେପରି ଝଳକରେ ଏହି ବିଦ୍ୟା-
ଲୟ ପ୍ରାଣିତହେଉ ତାହାର ମେ ସମୟର
ସମ୍ବନ୍ଧତମାନଙ୍କରେ ଉପେକ୍ଷିତ ଅନ୍ତେ-
ତିର ହୋଇଥିଲା ଏହି ଜହାଜପତଙ୍ଗ କୌ-
ଣ୍ଡପିଲୁଗେ ଅନ୍ତକଳ ନ ଥିଲା । ସାମା ହେଉ
ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅରମ୍ଭା ସୁଖକର ହୋଇ
ନ ଥିଲେ ହେ କ ଏ ର୍ଧବାହି ଶ୍ଵରୀହୋଇ
ଶୁଭପତଙ୍ଗ ଦେଖାଇଥିଲୁ ଏହି ଏହେବାକଟା-
କିମ୍ବା ମୁଦ୍ରିତକେଣ୍ଟ ସାଧତ ଅର୍ଥାତ୍ ପିଲା ବିଦ୍ୟା-
ଲୟ ଗୋରହେବାକଟି ଉପାୟ ମେଇଥିଲା
ଆଜନର ଉପର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିବାକୁ ହେବି ।

ହିନ୍ଦୁ ପେଟ୍ଟି ଥକରେ ପାଠକଳ୍ପ ସେ ପଳି-
ତମାସ ଗା ଟ ଉଣ ବନ୍ଦିବାର ଫଞ୍ଜାବ ପ୍ରଦେଶୀ-
କୁର୍ରଙ୍କ ପଢ଼ୁଣ୍ଡର ମହାବିତା ନିସପ୍ଲୋର
ବ୍ୟାହକ ଲାମବ କଣେ ବିଲ୍ଲତ ସୁରକ୍ଷା
ପାଣିପୁରିଶ କଲେ । କୁମାର ପ୍ରାଚିକର ଏକିବ
ପଢ଼ିଥୁ ଦେଲେ ଯଥେଖୁ ଦେବ ଯେ
ମହାବିତାର ଅସ୍ତ୍ରବଲ୍ଲର ସ୍ଵର୍ଗାଶ୍ଵର ଦିଗନୀ ଅ-
ଟନ୍ତି । ଅନୁଭବ କୁମାର କୁଳଶାଳର ଅଳ୍ୟ
ଦିନ କିବରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଲାହି । ଅସ୍ତ୍ର-
ବଲ୍ଲର ବିଜ୍ଞାପାଦବ୍ରତ ଦୂରତ ଲଭିବା ସାଧା-
ରଣବିତାରେ ଅସାଧାରଣ ଦୋଧ ଦେଲେହେ
ସତକବିଦ୍ୟା ଘୋଡ଼ାପରୁସ ସଙ୍ଗେ ବାତାବିନାର
ପ୍ରତାବନ୍ତି ବଢ଼ିବାଲର ପ୍ରତିକିତ ଅଛି । ତହିଁର
ବିଷୟର ଉକ୍ତିବା ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ନୃତ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧର
ପକ୍ଷୀୟାଲର ମହାବିତା ବୁଦ୍ଧି ବୃଣଦାକର
କଣେ ପ୍ରଥାର ଦକ୍ଷ ତେଣୁ “ଶ୍ଵରହଂ ଦୁଷ୍ଟବା-
କଷି” ବଦଳର ସାର୍ଥକତା ଦେଖାଯବାରୁ କିନ୍ତୁ
ମାତ୍ର ଦ୍ୱାରା କର ଲାଭାନ୍ତି । ଫଳକଃ ପୂର୍ବେଣ୍ଟୀତ୍
ବିଦ୍ୟା ବିବାହ ଦେବା ବିଷୟରେ ପକ୍ଷୀୟାଲର
ମହାବିତା ଫଞ୍ଜାବ ସତକବିଦ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଥମ
ନୃତ୍ୟ, ଏକ ଶିଖମାନଙ୍କ ବିବାହ ପଢ଼ିବ
ପରିବ୍ରାତ ଏ ଧରଣୟ ହାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା ହେଲେ
ଜାହା ଏପକାର ଅସବ୍ରତ ବିବାହର ପ୍ରକଳ୍ପର
ନୃତ୍ୟ । ପ୍ରତିବଂ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ବନ୍ଦ ଦୋଧ
ଦେଲେହେ ଏ ବିବାହ ଶିଖମାନଙ୍କ ପାତ୍ର-
ସଙ୍ଗତି । ଏ ସମ୍ମୁ ବାଲର ମାହାତ୍ମ୍ୟ । ଯାହା
ହେଲେ କିବିଧିମୁକ୍ତ ସାର୍ଦ୍ଦୀୟ ହୋଇ ଅବୁଲ ସୁଖ
ତେଣ କରିବ ଅମ୍ବାକଳର ଏ କାମନା । ✓

ସାନ୍ତୁଳିପରିଗନ୍ନା ବଜ୍ରଲାହୁକାର ଗୋଟିଏ
କିମ୍ବା ଅଛଇ । ଏହି କିମ୍ବା ଅନୁରୂପ ମହାମୁଖ
ଦର୍ଶାଯାଇ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ । କିମ୍ବା କମିଶାର ପ୍ରଜାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ଘବ୍ରିମେଖଙ୍କ ଚର୍ଚିହାଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍
ସରଜାର ସମୟରେ କମିଶାର ପ୍ରକାର ମଧ୍ୟ-
ରେ ଖରଣାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ବଢ଼ି ଦିଅଛି ଓ
କିମ୍ବା ଖରଣ କମିଶାରମାନେ ଦିଅଛି । ପ୍ରତି-
କିମ୍ବା ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁର ମିଳାଦ ଗତ ଦେବାର
ଦେଖି କମିଶାରମାନେ କୁତଳ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ-
ସରଜାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିବାରୁ ସରଜାର ଯାହା
କରିବେଳେ କହିଲୁ ଶୈଷଷ୍ଠଳ କରିବା ବେଳୁ-
ଟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ ସାଧାରଣଙ୍କ ଆଧାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ
ନିଷ୍ପତ୍ତି । କିମ୍ବା ଅମେଗାନେ ଯାତ୍ରକୁ
କଥେ ସବୁ ମହାମୁଖ ଅବାଦ ତୁମି ମହାନ୍ଦିନୋ-

କୁପ୍ରରେ ୯ ଲକ୍ଷ ୨୭ ହଜାର ମାତ୍ର ଥିଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ୨ ଲକ୍ଷ ୧୩ ହଜାର ମାତ୍ର ହୋଇ-
ଅଛି । ପୂର୍ବ ଜନାଣ ୯ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଯମା ୨ ଲକ୍ଷ ୨୭ ହଜାର ଟଙ୍କା
ହୋଇଥିଲା । ସତର୍ବ୍ୟ ବାର୍ଷିକ ୨୭ ହଜାର ଟଙ୍କା
ବଢ଼ିଥିଲା ଅଥବା କରି ବୃଦ୍ଧି କି ଶେଷ
କରି ୨୩ ହଜାର ହୋଇଥିଲା । ଜନିଦାରମାନେ
ବନୋବପ୍ରର ଖରଣ୍ଟ ସ୍ଵରୂପ ୧ ଲକ୍ଷ ୨୭-
ହଜାର ଟଙ୍କା ଦେଇଥିଲା ବୀଯାହା ଦରଦର
ମାର୍ଗପତି ୨୦ ୧୯ ଅଠର । ସତର୍ବ୍ୟ ଜନିଦାର-
ମାନେ ଦେଇଲାମର୍ତ୍ତ ଡ୍ରାଫ୍ଟ କରି ବାର୍ଷିକ
୨୭ ହଜାର ୧୯ କମା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲେ ଏବଂ
ପ୍ରକାମକର ଯୋଜନା ଉପରୀତ ବୀଯାହା ନିର୍ମିତ
ହୋଇଗଲା ଅବଶ୍ୟ ସନ୍ନୋଧିତ କରି ଦେଇବା-
କୁ ଦେବ । ଅରେଇବର୍ଷର ବୃଦ୍ଧି ଜମାରେ
ଜନିଦାରମାନେ ଦେଇଥିବା ଖରଣ୍ଟ ପାଇବେ
ଓ ତହିଁ ଭାବୁରୁ ସେମାନଙ୍କର କାହିଁ ହେବ ।
ଆଜୁପୁଣ୍ୟରେ ପ୍ରକାମର ଦେଇୟ ସାବକ ଜନଶା
ନୂତନ ବନୋବପ୍ରର ଦିଗ୍ବୁଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଲଭେ ପୁଷ୍ପକଳା ପାଇବର୍ଷ ଭାବୁ-
ରୁ ବିଦ୍ୟାରୀବାର ଅଦେଶ ହୋଇଥିଲା ।

ବାଲେଖର ଫର୍ମଣକୁଳା ଦାଣ୍ୟ କ୍ଷମେ ଦତ୍ତ-
ହାର ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା । ଦାଇକୋର୍ଟର ଅବେ-
ଳମତେ ଉପୁରୀଆ ମହାପାତ୍ର ମୋକଦମା
ସାକ ଦାସୂର ହୋଇ ପଜା ଦେଇପୁରୀଆ ହେ
ବାହାଦୁର ଫର୍ମନହୃଦୀଶ ତଳବ ଉତ୍ତରୁ ବାଲେ-
ଖର ଫର୍ମଣକୁଳା ଅବଳିତରେ ବିଳୁର-
ଗାର୍ଥ୍ୟ ଚାଲୁଥିଲା । ଦେଖେ ଫର୍ମଣକୁଳାରୁ
ଏହି ବାପାରସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଫର୍ମଣା ଦକମ
ଅସେବନ୍ତରୁ ତାହାକୁ ନିକଟରେ କେତେଜଣଙ୍କ
ଜାମରେ ଫର୍ମଣକୁଳା ମୋକଦମା ଦାଇର
ଦେଖାଯାଇ କି ଆହାର ଅସାମୀ ଦାଇତରେ
ଅଛିନ୍ତି ଏହି ଶାମଗୁଡ଼ର ମହାପାତ୍ର ଉତ୍ତମମତେ
ଜଣେ ଅସାମୀ ତାହା ଓ ଉଠାବକଳ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରରେ
ବାସ କରୁଥିବାରୁ ତାହାକୁ ଧର ପଠାଇଦେବା
ବାରଣ ବାଲେଘରମାଲିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍‌ରୁ କିଛିକିରୁ
ଫର୍ମଣକୁଳା ଅଧେଥିଲା । ମାତ୍ର ଧାରେବ ମହୋତ୍ସୁ
ତାହା କରିବାକୁ ଦୂର୍ଧା କରୁଥିଲାଣ୍ଟି । ଏ ମୋ-
କଦମାର ଫର୍ମଣକୁଳା ଭାଲା ଦାସୂର ତ ଅର୍ଥ
ଦେହ ଏହି କି ଅଭ୍ୟୋଗ ଅତ୍ୟ ତାଣିଶାର
ଜାହାନ୍ । ଗାତ୍ର ଯେପରି ଶୁଣୁଥିଲା ବହିରୁ
କିମ୍ବା ଦେଇପରି ଯେ ପ୍ରକାଶକର କଳିତାରୁ

କେବଳ ଯେମନ୍ତ ଲଂଘକ ପ୍ରସ୍ତରିଗରବର୍ଣ୍ଣମେଘ-
ମଞ୍ଚରେ ହକ୍କିଏ ମନାଦୁର ଦକ୍ଷିଣ । ବିଷୟକୁ ନିମେ
ଏହି ଘରୁଠର ଦେଖା ପ୍ରକଟେ ତାଙ୍କେ-
ଶରୀର ସମ୍ବନ୍ଧତଥାତ୍ତ୍ଵ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଧର୍ମ-
ପ୍ରେରଣମାନେ ସଫ୍ରେନ୍ତିରୁପେ ନିରବ । ସେମନ୍ତ
କି ଏ ମାମଙ୍କବିଶ୍ଵା କିଛି ପ୍ରକାଶ କଲେ ସବୁ
ବିଦ୍ୟୋଗୁ ଦେବେ ଅଥବା ଯେମନ୍ତକ ଏପରାର
ଶୁଭୁତର ମୋକଦିମାର ସହି ଭବର ପ୍ରକାଶ
କରିବା ସମ୍ବନ୍ଧତଥାତ୍ତ୍ଵ ଭାର୍ଯ୍ୟ ନୁହଇ । ସେ
ଆମା ଦେଉ ଅବସ୍ଥା କରିଗଲି ଏହୁଅଜା ଜ୍ଞାନ
ଦିଗ୍ବୟରେ ମାଲକ୍ଷ୍ମୀଟ ଆହେବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେ-
ପର ଦ୍ୱାରା ଦିବଶରୁ ଯେବେ ପ୍ରଥମରୁ ସେହି-
ପର କରିଥାନ୍ତେ ଦେବେ ଏହେବାଣ୍ୟ ଅବୀ
ସହ ନ ଥାନ୍ତା । ଦେବେହେଲେ ଜଣେ ଫର୍ମାଣ-
ଦିବନଦାରର ମୌଖିକପ୍ରାର୍ଥନାପିଲେ ଲଂଘକ
ପ୍ରକାଶପ୍ରଣାଳୀ ଜଣା ଲଂଘକ ପ୍ରକାଶ ତଥ-
ାତ ଅକାର ଦେଲେ । ଏହେବେଲେ ଜଣେ
ଫର୍ମାଣିବାକେ ପରୁଅଜା ଜାଗ କରିବାରେ
କିମ୍ବା କାହିଁବ ? ଏଥରୁ ଏହୁ ଜଣା ଯାଇଅଛି
ସେ ଏହି ଫର୍ମାଣିତିଙ୍ଗା ବାଣ୍ୟରେ ଅନେକ
ଜ୍ଞାନବିଦ୍ୟା ଅଛି ଓ ମାଲକ୍ଷ୍ମୀଟ ଆହେବ ନିମେ
ଶାନ୍ତାବକ ଚାହିପାର ଅଛନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ରିପାରେଟର୍

ବନ୍ଦିକରୀରେ ଚେତନାପରିଚି ନାମରେ
ଗୋଟିଏ ବିହୁଧର୍ଷାର ସଥି ଅଛି । ସମୟରେ
ବନ୍ଦିକରୀର ସରକାରୀ ସ୍କ୍ଵୋଲାଙ୍କ ଛାତ୍ରଏବେ
ବର୍ଷଶୁରୁମାରେ ହେଠାଧୂମେହରା ବିଦ୍ୟାଲ୍ୟାର
ଦ୍ୱାରା ନିମ୍ନେ ଏଠାରେ ବନ୍ଦୁବା ପ୍ରଦାନ
କରାଯାଇଛି । ଅନ୍ୟକଳିତାରେ ଭାରତୀୟ ତୁଳନା-
ଦିଗ୍ନମର ସ୍ଵର୍ଗତ ଭାର୍ତ୍ତାର ବର୍ଷ ସାହେବ
ଦୂରକ୍ଷଣ କିମ୍ବା ଶିଖାର ଉତ୍ସାହରେ ବିଷୟରେ
ଏକ ବନ୍ଦୁବା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଲେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ
ଏକ, ମୁଖ୍ୟମାଁ ସେଇତି ସ୍କ୍ଵୋଲର ଅଧିକ
ଶ୍ରଦ୍ଧା ବହନିଲେ । ଜାମୁର ସାହେବଙ୍କ
ବନ୍ଦୁବା ଶେଷ ହେଲାରୁ ମୁଖ୍ୟମାଁ ମହାନ୍ୟା
ମାତ୍ରାର ସାହେବଙ୍କ ସର୍ବପରିଚ୍ଛା ଧନ୍ୟବାଦ
ଦେଇବ ବାହାରୁ ବନ୍ଦୁବାର ହାତ ଦୂରାର ଦେଇ
ଦେଇ ଲେ ବି ହୃଦୟ ବିଦ୍ୟାର ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦୁବା କଠିନ
ନୁହେ ଏବଂ ଏ ଅନୁଭବ ଏକୁର ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟା-
ଶ୍ରମକୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ ଜୀବିତାର ପ୍ରଯୋଗ
କରି ନାହିଁ । ବିଦ୍ୟାର ବନ୍ଦୁ ଦୂରାର ବିଷୟ
ମେ ଅନ୍ତର୍ମାରେ ଏକମ୍ପଳ୍ୟ ଏହି ପ୍ରତିକା

ଅଥବା ଅଳ୍ୟ ବୌଣ୍ଡି ଦେଖିଲକ ବିଷୟ
ଶିଶୁକରୁବାକୁ ସହ କର ଜାହାଁ । ଅସ୍ମାତକ
ସୁଲମାନଙ୍କରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବ ହାବାରୁ
ଅଛନ୍ତି ବ ଯାହାଙ୍କର ମିଳିଛନ ସେଇସ ପିଆର
ଭାଷାଦିନ ଲାଗୁ ଥାନ୍ତରେ ବଢ଼ି ହୁଏଥି
ଦେଖାଯାଏ ଅଥବା ସେମାନେ ଅପଣା ଚର୍ଚା
ପାରସ୍ପରୀର ସାମାନ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଗଣାଗୁର ଜାଗନ୍ତି
ନାହିଁ ବିମା କେହିଁ ପଦାର୍ଥଦ୍ୱାରା ବ କାର୍ଯ୍ୟ କୋ-
ଇଷରେ ବା କେଉଁ କଥାରୁ ବ ସିଦାଳ୍ପ
ଦୋଷଗାତର ତାହା ତାନ୍ତ୍ରକରିବାରୁ ଅଧିକ
କର ଜାହାନ୍ତି । ଏହି ବାରଣରୁ ଦେଖିବ ଅଶେଷ
କଳ ହେଉଥିଲୁ-ମାଟିର କର, ପରିଷମର ଜତ,
ମୁକ୍ତପତର କର, ଦୃଢ଼ିର କର ସମ୍ମେଦରେ
ଲେବନ ହୃଦୟମନ୍ତ୍ରେ ପରମେଶ୍ୱର ଏ ଦେଖ-
ପ୍ରତି ଦୟା କର ଯାହା ଦାଳ କରିଅଛନ୍ତି
ଏ ସମସ୍ତର କରି ଦେଖିଅଛି ଏହି ଦୟାମନ୍ତ୍ର
ପରମେଶ୍ୱର ଯାହା ଦାଳ କରିଅଛନ୍ତି ତର୍ହୁର
ମର୍ମ ତୁମ୍ଭି ଦ୍ୟବଦାର କରିଥାରୁ ଜାହାଁ ହୋଇ
ଆମ୍ବେମାନେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହ୍ୟଜଗନ୍ତମରେ ଅଭ୍ୟନ୍ତର
କାଳ ଏବଂ ଅଜ୍ଞାତ ନାମରେ ଉନ୍ନଥାନ୍ତି ।

ଅମୁମାନେ ଅଗା କରୁ ବ ଅସୁଦେଖାୟ
ହିନ୍ତ ଲେବନାନେ ମର୍ଜିନ୍ଦା ମହାସୂଳକର
ଏହ ଭୂପଦେଶପୂର୍ବ କାଳିମାନ ମନୋଯୋଗ-
ଧୂରକ ହୁଣ ଉଠିବେ । ବାସୁଦେବ ବିଜ୍ଞାନ-
ପ୍ରତି ଅକାଶୀ ଅମୁମାନଙ୍କର ଦର୍ଶନାର ବାହୀର
ଅଟିଲ । ଏକା ମାଟିକୁ ଅମୁମାନଙ୍କର ଖାଲିବା
ମିଛବା ଓ ଗାବନୟ କିମ୍ବ ବ୍ୟବହାରକୁ
ଦୁଃଖ ଭୂଷନ ହେଉଥିଲା । ଅଥବା ଫେରେ ଦୂରତା
ବିଦ୍ୟାଶିଳୀ କରେ ଏବନ୍ତର ଦୂଳଭାବୁ ଜଣାଯିବ
ଏହ ଜାହା ହାଲିଲାରୁ ହବେଗଲା ହୌଷନ-
ହାର କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ସହିତରେ ଏବ ପ୍ରଚୁର
ପରିମାଣରେ ଶେଷକୁ ପରାର୍ଥ ଲାଭ ହେବ
ସେହିଲାକୁ ଅମୁମାନଙ୍କର ମନ ଧାର୍ତ୍ତ ନାହିଁ ।
ଦୂଳ ଶତ ଅନ୍ତିଏ କ୍ରମଶ ବା ହରାଶ୍ଵୋରଣର
ଅଳ୍ୟ କେତେ ଦୀପାୟ ପାଇଲେ ଏକାବେଳକେ
ସର୍ବଜାଗର ହେଲାପର ନିର୍ମଳ ବସିବା ଅମୁମାନ-
ଙ୍କର ଏବମାତ୍ର ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ହୋଇ ଯାଇଅଛି
ସୁରକ୍ଷା କାନର ଜ୍ଞାନର ଓ ଭାବୁଷଙ୍ଗେ ଅତି-
ପ୍ରାର୍ଥାର ରମଣ ଦେଇ ନାହିଁ । ଏକା ମାଟିକ
ହିନ୍ତିଲେ ଏହ ତହିଁପାର ଦୂରତା ଶାହଗାଠ ଓ
ନିର୍ମିତ ଭୂପଦେଶାନ୍ତରେ କବେଚଲା ପୂର୍ବକ
କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ମଧ୍ୟରୁ ରହ ନାହିଁ ହେବ
ଏହ ତମାର ଅମୁମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତା ମେହିନ୍ଦି

ଏହଥା ଅମ୍ବେମାନେ ଅଗେ ସୁକା ଭାବୁ ତାହିଁ
ବଜୁଲେବ ଦେବାରୁ ସମସ୍ତବର ଅଶା ଦୟା
ତହୁଁପାଇଁ ସହ ଓ ସରଖିମ ଦେବାରୁ କାହିଁବ
ଦେବେ ସେ ଅଶା ଦେବାର ସ୍ଵଧଳ ଦେବ କାହିଁ ।
ଅମ୍ବେମାନବର ଚେଷ୍ଟା ଓ ଅଧ୍ୟବିଷ୍ଯ କାହିଁ
ବୋଲି କାହିଁର ଖଣ୍ଡମାଳ ଗୋପନରେ ବିଦ୍ଵାନ୍
ଅଛୁ ଏବ ଅମ୍ବେମାନେ ଅଭିଭାବୁ ମର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ
ଦିଦେଶୀୟ ସନକଦ୍ରିବ୍ୟ କଥିବାର ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟାରେ
କରିଅଛୁ ।

କୁଳସରବତ୍ୟ

ଶ୍ରୀପଦବର୍ଷର ଜୀବନକାଳ ସକ ୧୯୫୩
୫୨ ସାଲର ଦାର୍ଯ୍ୟ କବିତା ପାଠ କରିଅ-
ମୃମାନେ କତ ସମ୍ମେତିକାରୀ କରୁଥିଲୁ ।
ସବକାମ୍ପ ଅନ୍ୟ କୌଣସି କବିତାର ବାର୍ଯ୍ୟ
ଏଥିର ପୁରସ୍ତବ ଏହି ହିମାଗତ ଉନ୍ନତିଶାଳୀଙ୍କ
ନୂହର । ଏ ହିତର ଚାରିଦ୍ଵାରା ଲୋକର
ମୁଖ୍ୟ ସମେତ ଅୟ ଦିନାଗତ ଦୃଢ଼ି ହେଉ-
ଅଛି ଯୁଦ୍ଧ ଅନୁବ ଅନନ୍ତର କଷ୍ଟପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ପ୍ରାୟ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ଗୋଟିଏଟି କୂରମ ସୁଧାର ଦ୍ୱାରା
ହେଉଥିଲା । ବଞ୍ଚିରବର୍ଷରେ ତାହିଦାର
ଲୋକଙ୍କ ଅଦାଲତସାମାନ୍ୟ ନବର ଯୋଜାଇ-
ବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପଞ୍ଚାବର ଏକକିଳରେ ପଞ୍ଚାଯ-
ତ୍ସମ୍ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ଏହି କହୁଛି କୃଥିଲ ତାହା
ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇଥିଛି । ଏହିଥାବୁ ସବୁତ୍ର ପ୍ରତି-
କତ ହେଲେ ଲୋକେ ବରେ କଷି ଦଳିଲ
ବସ୍ତ୍ରାସାତର ନବର ଅଦାଲତମାନକାଳରୁ ତାହା
ଯୋଗେ ଅଣାଇପାରିବେ ସାମାଜିକତା
ନବର ।

ଗତବର୍ଷଠାରୁ ଏହିର ଜୀବନରେ କୌଣସି
ଅଧିକ ଏକ ଜୀବନିବା ଆସିବା ଦାଟ ୨୨୦୦
ମାତ୍ରର ଲାଗିଥାଏ ଅଛି ।

ମନ୍ଦିରର ଉପରେ ଅଛି ।
ଯନ୍ତେ କଣ୍ଠରେ କାହାର ବୋଟି ୧୫
ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ଣ୍ଣବର୍ଷରୁ ଏକାହାତୁ ଅଧିକ
ଦୂରି ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏବା ମୋତୁ
କାରାତିର ସଙ୍ଗୀ ୧୫ ବୋଟି ୧୦ ଲକ୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ।
ପୂର୍ଣ୍ଣବର୍ଷଠାରୁ ଏକାହାତି ୧୫ଲକ୍ଷ ଘୋଡ଼ାହାତୁ
ରହି ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଦସବର୍ଷପରିମାଣ
ଦେବନ ଛିପେଇର ସଂଖ୍ୟା ୧୦ବୋଟିଲୁ
ଉଜ୍ଜାହଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ୧୫ ବୋଟି ହୋଇ
ଥିଅଛି । ସମ୍ମାନପାତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଉଜ୍ଜାତେବାର
କାହାତା ୧୫ ହୁବିଦୋର ଅଛି ଏବଂ କିମ୍ବା

ଶାରସଳ ସଂଖ୍ୟା ଗତିବିର୍ତ୍ତରୁ ୧୯୦୦ ଅଧିକ
ହୋଇଥିଲା ।

ଏହି କର୍ମମଧ୍ୟରେ ମନୀଶ୍ଵରର ସହିତ ଜାତ-
ହୋଇଥିଲା । ତହିଁଥାରୁ ଆବେଳାଟି ଗତିଷ୍ଠାବ
ଦିବିକରମାନଙ୍କେ ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ
କରିଯାଇଲେ । ଅବଶ୍ୟକ ୧୨ ଲକ୍ଷମଧ୍ୟରୁ ତେଜି-
ଲେଖର ଅଧିକମାନଙ୍କୁ ୩୫ଲକ୍ଷ ପ୍ରେରିତ
ଦେଲା । ସତରଙ୍ଗ ପଠାଇବା ପଦାର୍ଥମଧ୍ୟରୁ ପତ୍ର-
କଢ଼ା ୧୨ । ଲେବଣ୍ୟ ପ୍ରାୟଦେଲ କେବଳ
ଶରକଢ଼ା ଗୁରୁ ଦିଲ ଉଚ୍ଚ ଉଚ୍ଚଦେଶର ଛଣ୍ଡା-
ସାଏ । ବିନ୍ଦୁ କେତେଲେଟିର ଅଧିକରୁ ଯେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦାର୍ଥ ପ୍ରେରିତ ହେଲା ତହିଁମଧ୍ୟରୁ
ପ୍ରାୟ ଅଧେ ପାହାର ମାଲିକମାନଙ୍କୁ ବିଜରଣ
ଦେଇ ଅବଶ୍ୟକ ମାଲିକ ଗୁରୁକୁ ରହିଗଲା
ଏବୁ ପଦାର୍ଥମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଦେବିଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର
ଦେବ, ଦୃଶ୍ୟ, କୋଟ ଓ ଅଳକ୍ଷାରଦି ସ୍ଥଳ
ଏଥୁର ଅଧିକାଂଶ ପଠାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଗାମେ
ଫେରିପାଇ ଅଛିବା । ଅନେକ ଲେବ ଠିକଣା
ଲେଖିବାରୁ ଶୁଣ୍ୟାକୁ । ଏଗର ପଦାର୍ଥରୁ
ସଂଖ୍ୟା ଏକା ଦିମ୍ବରେ କହିବାରରୁ ଉଚ୍ଚ
ଥିଲା । ବଜାର ରେ ଖର୍ବି ଏ ଚିତ୍ରପତ୍ରେ
ପ୍ରେରିତଘୟକା ନାମ ବା ଠିକଣା ଦିଲ ଲେଖା
ନ ଥିଲା ଏବଂ ତହିଁମଧ୍ୟରୁ ଟ ୨୦୦୯ ଦିଲ
ଲେଇ କିମ୍ବା ମୁକ୍ତାପ୍ରାୟ ଦେଲା । ମୁକ୍ତାମାନା
କିଲମହୋଇ ମରିବାରେ ଟବା କମାଅଛି
ଏକବର ପାଗଳ ଦିବ୍ସକଣା ରତ ବାଗଜିଲ-
ଭାବ ଦରିଦ୍ରର ଅନେକ ପଠି ଏହିପାତେ
ଶେ ପଠାଇଥିବାର ଦେଆଗଲା । ଏମେଷ୍ଟ
ଜାକସରର ରହସ୍ୟ ଅଟଇ ଏବଂ ଏହାହାର
ଅବତରଣ ପଦାର୍ଥର ସଂଖ୍ୟା କହି ଦିଇଅଛି ।

ବହୁତବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ୨୨ ଲକ୍ଷ ମନୀଶ୍ଵର-
ଚରହାର ଏକ ତହିଁରେ ୧୦୫ ଲକ୍ଷ ଟବା କରି-
ଶିଳ ତିଳଥିଲା । ସମସ୍ତ ମନିଷରତରେ ଏକ
କୁଳପାଂଶ ଏକା ଦିନପଦେଶରୁ ଏକ ଏକା
କଲିକଟାର ସମସ୍ତର ଏକ ଚର୍ଚାରୀଂଶ ବାହା-
ରିଥିଲ ଏବଂ ସମସ୍ତ ମନିଷରତର ପ୍ରାୟ ଅଧେ
ଏକା କଲିକଟାରର କରି ପଞ୍ଜଥିଲା । ଏଥୁରୁ
ପ୍ରକାଶ ଯେ କଲିକଟା ଭାବରତର ବ୍ୟକ୍ତି-
ମୂର୍ଖ ପ୍ରଧାନ କେନ୍ଦ୍ର ଅଟଇ । ସାଥୀରଙ୍ଗ
ମନିଅରତର ପରି କଳାରତାଦିର ମନିଅର-
ତର ମଧ୍ୟ କୁକି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ପ୍ରଜାମାନେ

ଏହି ଛୁପାୟୁରେ ଖଳକା ପକ୍ଷାଇବାର ସୁଧିଧା
କମାଗଲ ଅନୁଭୂତ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ବରଦର୍ଶ
ଟେଲକ୍ ଟଙ୍କା ଗାରଜାର ମନ୍ତ୍ରାନୁଷ୍ଠାନକାରୀ
ପଠାୟାଇଥିଲୁଣ୍ଡି । ଏବର୍ଷ ଏହି ଛୁପାୟୁରେ
ଏବବୋଟି ୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ପ୍ରେରିତ ଏବଂ
ତତ୍ତ୍ଵର ଲକ୍ଷ ୨୦ଟଙ୍କାର ଟଙ୍କା କମିଶନ
ଆବାୟ ବୋଇଥିଲି । ବାର ତାକହାର ଟଙ୍କା
ପଠାଇବାର ଶୁଭଗ୍ର ଅଧିକ ଏହି ଦେବନ
ବିବସାୟିଙ୍କର ବିଶେଷ ସୁଧିଧାନମନ୍ତ୍ରେ ହୋ-
ଅଛି । ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିଦେଶରୁ ଅଳଟଙ୍କାର ଅଳେବ
ତାରଜାର ମନ୍ତ୍ରାନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରେକ୍ଷଣ ହେବାର
ଦେଖାଯାଇଅଛି । ଏଥର ତାରଣ ଏହିବି
ଦେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଲେବିମାନେ ଆ-
ପଣା ଦାରକୁ ସାଧାମୟରେ ଟଙ୍କା ପଠାଇବା
ଆଗରେ ତାରଜାକର ସୁଧିଧାକୁ ଅପ୍ରଗଣ୍ୟ
କରୁଥିଲୁଣ୍ଡି ।

ଷେଳିଙ୍ଗବାହରେ ଟକ୍କା ଜମାକୁରିବା
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଗତିବିର୍ତ୍ତ ଠାଟ୍-ଟାଟ ସ୍ଥଳ
ଏବର୍ଧ ଅନ୍ତରାଳକୁ ହୋଇଥାଏ । ଗତିବିର୍ତ୍ତ
ନାହିଁ ଲକ୍ଷରୁ ଏବର୍ଧ ଠାଣ ଲକ୍ଷ ଟକ୍କା
ଜମା ହୋଇଥାଏ ଏବଂ ଯତ ଲକ୍ଷ ଟକ୍କା ସୁଧା
ଦିଯାଯାଇ ଅଛି । କର୍ମଶେଷରେ ସମ୍ପଦା
ଠାଣ ଲକ୍ଷ ଟକ୍କା ଅର୍ଥାତ୍ ଗତିବିର୍ତ୍ତଠାରୁ ୧୦୦
ଲକ୍ଷ ଟକ୍କା ଅଧିକ ଜମାଥାଲି । କମାଦରିକା
କ୍ଷେତ୍ରକ ମଧ୍ୟରୁ ଗତିବିର୍ତ୍ତ ଟାଙ୍କ ଏବେଳୀୟ
ଲୋକ ଅଟନ୍ତି ।

ଯଦିପିକ ଗତକର୍ଷତାରୁ ଅଥବା ଚିତ୍ରକ୍ରୂ
ଇନ୍ଦ୍ରାଜିତ ଅର୍ଥାତ୍ ଫିମା ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ମୂଳ୍ୟ
ଉଣ୍ଡାଥିଲା ଏହି ଉତ୍ତରାମ୍ଭରେ ବନ୍ଦିଶକ୍ତି ଉଣ୍ଡା
ହୋଇଥିଲା ।

ରେଳୁପେବଲପ୍ରଥା ଅର୍ଥାତ୍ ତାବରେ
ପଦାର୍ଥ ଘଠାଇ କହିର ମୂଳି ଡାଙ୍ଗେମେ
ଆଜୀବୁ କରିବା ପ୍ରଥା ପଞ୍ଚମେମା ଅଧିକ ଅବି-
ରଣୀୟ ଦୋଷକୁ ଏବଂ ବଜାଳା ଉପରେପଳା
ବଳବନ୍ଧାରେ ଏ ପ୍ରଥାର ଅଧିକ ଅନ୍ତର !
ଏହି ପ୍ରଥାରେ ତାବରେ ୧୯୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ଛିଣ୍ଡିଲ କରି ଘଠାଇ ୨ ଲକ୍ଷ ୨୫ ଦକ୍ଷାର
ଟଙ୍କା ବନ୍ଦିଗିକ ପାଇଥିଲେ । ଗବର୍ନ୍ମର ବନ୍ଦି-
ଗନ ୨ ଲକ୍ଷ ୨୫ ଦକ୍ଷାର ଟଙ୍କା ଥିଲା ।

ଦେଉ ମହାକୁମାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏତେ ଅଧିକ
ସୋଠରେ ଶୁଭାରର ସଙ୍ଗ୍ୟା ଅଧିକ ହେବ
ଦିତିହ ନୁହଇ । ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ଦସ୍ତ୍ୱା ପେ ସବୁ
ପ୍ରକାର ମୁହାରର ସଙ୍ଗ୍ୟା । ୩୦୭ ଥିଲା ଏବଂ

ଏଥର ଅଧେ ପ୍ରାୟ କାରଣିଷ୍ଠଳ ସ୍ଥଳ ।
ସାହା କେଉ ଏ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ତାବଦିଶୁଗର
କିମେର ମନୋମୋଜ ଛାହିଁ ତାଙ୍କରିପର
ଅୟର ସମ୍ମତି ଟ ୨,୫୫,୫୫,୨୩୩ ୯ଙ୍କା ଟ୍ରେ
ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଟ ୧୫୯୮୭୪୯ କା ହୋଇ-
ଥିବାକୁ ଏକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାରୁ
ବିହୁ ଅଧିକ ରୁକ୍ଷ ପଡ଼ିଥାଏ ବୋଲାଯିବ ମାତ୍ର
କାଗଜ ଓ ଶ୍ରୀଅକରନ୍ ରୁକ୍ଷଦେଲେ ବିହୁ ରୁକ୍ଷ
କ ହୋଇ ବରଂ ଅଧିନିଷ୍ଠକା ଲାହ ଦେଖା-
ଯିବ । ଏହି ଦେହାକ ତାବର ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ
ତାବକରୁଣାରୁ ହେବୁଥିବା ପ୍ରଭ୍ୟକ୍ଷେ ରହୁଥିର
ଅୟବିଭାଗୀୟ ଖାତାରେ ଜମା ହେବ ନାହିଁ ।
ଏହି ଟଙ୍କା ଜମା ହେଲେ ୫ ଲକ୍ଷ ରୁକ୍ଷ ପର-
କର୍ବରେ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଲାହ ଦେଖାଯିବ ।
ଅତେବ ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ତାବଦିଶୁଗ ସରକାର-
କର ଗୋଟିଏ ଆଧୁକରମଦକୁମା ହୋଇଥାଏ
ଏହି କିମେ ଏଥର ଅୟ ବରିବାର ସମ୍ଭାବନା ।
ସରକାର ଏକ ସମସ୍ତାଧାରଙ୍ଗ ଜାକା ସୁଧାର
ଯୋଗାଇବା ସଜେବ ସଜକୋଷକୁ ବାର୍ଷିକ
ଦିନ ଅର୍ଥ ଘଣ୍ଟିବାରୁ ଏ ମହିନାର କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାତିକର ହୋଇଥାଏ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କର ଶକ୍ତିବାରତୀରୁ ୧୦ ଦଳେବନ୍ଧର ଓ ସୋମବାବୁ
୦ ନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ବଚେଷ୍ଟମାନ ସାହିତ୍ୟ ଦିଲ୍ଲିତର
ସକଳମୁଖ ସଂପର୍କର ସବ୍ବାଜୀବୀ ହୋଇଥିଲା ।

ଶ୍ରୀ କୃମାକୁମାର ହିନ୍ଦୁ

କେତେ ଦିନ ରୁହୁଳୀଙ୍କୁ ମେତି ଗଲି ନାହାନ୍ତି । ୧୯୭୩
ଅକ୍ଟୋବ୍ର ଦିନରେ କ ଅନ୍ୟାନ୍ୟକୁ ଚିଠିରେ ଏହି ବିଷ୍ଣୁର
ନାଥପାତାର ସାମାଜିକ ।

ବିଜ୍ଞାନ-ଶକ୍ତି

କାଳେସବ ପୋଲିଶର କୁହିର ସ୍ମୃତିକେଣେତେ ମହା
ଅତ, ଏହି, କାଳେସ ଅଗ୍ରର ମାନ ତା ॥ ସିଂହାରୁଜିନୀ-
ମାଦର ଲୁହି ଘାଲିବେ ଓ ତାଙ୍କ ଶାକରେ ମେହିଅପରିଦ
ଗୋଟିଏ ବଜାରର ଅଧି ବୃଦ୍ଧିଦେଖିଲୁହି ମହି ଯେ, ଅତ,
ତେବେଳେ ଏହିହିଁ ଅମର ହେବେ ।

ବାକେରୁ ମନ୍ତ୍ରପଦ ଦୃଷ୍ଟିପଦ ଭାବରୀ ପଦତ ମାର
ଯା ହେ ରଖି ଏବ ମାରି ହିଲା ପ୍ରତିଶ କଥକାରୀ କାହା
କଲାନବାହି ହେ ଧୂର ହି, ଏଲ ତାଙ୍କ ଶାନ୍ତରେ ଅଥବା
ଅନ୍ଧାଳୀ ପର୍ଦ୍ଦିନ ସକଳ ଜୀବିତ ପାଇଲା ।

ଭେଷ୍ଟୀ କରିବାକୁ ବାହୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ କୋଣ୍ଡ ଜାର୍ମାନାସ ଯା ୧୫ ପତ୍ରାକୁ ବାଲେଶ୍ଵର ଜଳଶାଖାର
ପଠାଇଏ ହେଲା ।

ବାଲେରୁ ମିଛନ୍ତିପାଇଛିଏ ଏ କୁଳର ବନ୍ଦିଶ୍ଵର
ଆହୁ ମୋଦିକନ୍ତ ପାନୀଯକଳ ମୂର୍ଖ ହେବାର ବନ୍ଦି
ଦସ୍ତର ବନ୍ଦିଶ୍ଵର ମୁହଁ କହାଇବା ଫଳଟେ ଅଗାମୀ ମୁହଁ
କମାନ୍ତର ହା ୨୦ ଦିନ ଧାର୍ମିକ ମୟାଙ୍ଗକି ।

ଦେବତା ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତେଷ ଅପାମ ନାଁ ପ୍ରସରିଛି ହରିଗୁଣ
କେତୋବେଳେ ଉତ୍ସବ ବନ୍ଦ ବିଭାଗୀ ସେଠାରେ ଦକ୍ଷା
ପଞ୍ଚଶିଲ ଏଥାରେ ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତେଷଙ୍କ ପ୍ରତି ଟ ୫୦୦୦୦ ଟା ତା
ଏହି ଉତ୍ସବ ଅବେଳା କରେ ଏହି ପାତା ର ଫେଲେ ତାଙ୍କ
କରୁଥିଲେ କରୁଥିଲୁ ପହଞ୍ଚ ଥାହା ବନ୍ଦ ସେବାରେ ମଧ୍ୟ
ମାଜାକୁ ଘବାସୁ ବନ୍ଦାଜାଇ ମନ୍ଦବାଦରେ । ଯଥିରେ କୁର
ଲୋ ଅର୍ପଣ୍ଟ ଫେର ଅବହୁତି । ସୁତ୍ତମୁ ଶୌରେ ଗୋଟିଏ
ମାଜାବ ଅପାମ କାହିଁ ଅବଶେଷ ସମ୍ମାନ ମିଳିବ ବେଳେ
ଶ୍ରୀ ଶାନ୍ତେଷ ବନ୍ଦମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଥବାଟିଥିରୁ ଅଭିଷ୍ଵତ୍ତ
ନୂପୁରକୁ ଅର୍ପଣ ବନ୍ଦକରୁଛି ମାତ୍ର ଅବଶେଷ ପରେ ଅପାମ
ବନ୍ଦମାନଙ୍କ ପାତାକୁ ବେଳିପଥ ପାରିବ ପାଶାରୁ ବନ୍ଦମାନ
କାରିବ ଏଥାରେ ଅବେଳା କମ୍ପାଇବାରୁ ।

କିମ୍ବା କୁହରେ କରନ ଧ୍ୟାନ ପଥର ଅନଦାଳ
ହୋଇଥାର ସମ୍ବାଦ ନିରାକାର । ସୂଚନା ଉତ୍ତର କୁହରେ
ଶାଖାକଳ ଅଳ୍ପକ ହାତ୍ତୀ । କଲ ।

ବ୍ୟାକାରେ ପ୍ରାଣୀହାତେ ଅନେକବେ କରିଲାଯାଏ
ମୁଣ୍ଡି (ଅପର୍ମାର) ଦେଇବେ ଥାହାକୁ ହୋଇ ମୁଣ୍ଡ କର
ଦେଇବାର ଦେଖାଯାଏ । ଏ ଉଚ୍ଛବିଲ୍ଲଙ୍ଘ ମଧ୍ୟରେ ଏହି
ବ୍ୟାକରେ ଦେଖାଯାଏ ଏ ମୁଣ୍ଡ ସିଂହ ଦେଖାବ ନିଜର । ଏ
ଦେଖିବେ ଏ ଯଥିରେ ଆ ନିଧିରେ ମୁଣ୍ଡ ବିଶିଷ୍ଟ ।

ହାବରାତାରେ କୁ କିନ୍ତୁ କିମ୍ବା କୁରାକର ମସିଲମାନ
ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦରୀ କି ଅପରାଧ କୀ କୋର ଦ୍ୱାରା କରି ଦିଇ
କାହାର କରସିପରିବୁ ଅନେକ ଖେଳେ ଏହି କାହାର ଯେତେ
କିମ୍ବା ଦିଲାମ୍ବ ଦିଲାମ୍ବ କରିଛି ଥାଣେ । ଅଜି ଯଥରେ
ଦୂରର ବନ୍ଦକଷେତ୍ରରେ କରାରିବ ହୋଇ ବହିଲେ ଏହି
ଏହାର ସମସ୍ତରେ କୀ କରିବାର ଅଧିକାର ଯାମିବାରି କରି ଦେଇ
ଦେଇବା ଥାଏ । ଏହାରେ ସମ୍ପଦ ଶମ୍ଭୁ କରେନ୍ତିରୁ କୀ କୋର
କରିଯାଇବା କାମୀ କୋର ପ୍ରକାଶ କରି ତାହାର ଏହାରୁ ଏହାରୁ
ଯେବାକୁ ଦୂରର ପାତ୍ରରେ ଦେଇ ସରକୁ ଯେତି ରାହେ ।
ଦୂରରୁ କାମୀ ହଜନ ଆର ହେଉ ଥାଏ । ରାହ ।

ଦୁଇତିର ଦୟାମେହିଥେ ଏହି ସହିମ୍ବାଦାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୀତି
କର ରୁହିବିଲେ ପୋର ଯାଇଥାର ସ୍ଥାନ ନିରାଜ ସହିମ୍ବା-
ଦାରେ ଅନ୍ତର୍ଭୀତି ପୋରାନ୍ତର ଦୟାମେହିଥେ । ଅନ୍ତର୍ଭୀତି ଗ୍ରାମ
ଏହି ଅନ୍ତର୍ଭୀତି ମନ୍ଦିରର ଓ ଶାଖାକୁ ହଜାର ହୋଇଥାଏଇବି ।

କାଳମେହିଳଠାରେ ଗୋଟିଏ ଜନଶି ତୃତୀୟ ତର ଦକ୍ଷା-
ତ ଦକ୍ଷାଦଶତ ପ୍ରତିଶତ ଅଧିକାର ଦୂରସ୍ଥ ଦସ୍ତଖତ ସୁରୂପ
ପରିବହ ଦରିଦ୍ରାଙ୍ଗକୁ । ସଥରୀ ଅର ତିଥାତ ସଂରକ୍ଷଣ ଦେଖାଇ
କିମ୍ବା ଈ ବସ୍ତବ କୋରାପଥ ଏବଂ ଈ ସମୟରେ, ତେ
କିମ୍ବା ଈ ଲୟାକ ସମ୍ବାଦ ପାଇଁରୁହାନ ବର୍ଦ୍ଧନେ । ଦେଖାଇ
ଥିଲା କିମ୍ବା ଏକମୁଦ୍ରା ଏହାକି ବସ୍ତବ କି ୨୦ ଟଙ୍କା
ହେ କି ୨୦ ଟଙ୍କା ସମ୍ବାଦପ୍ରକାର ବର୍ଦ୍ଧନେ । ଦେଖାଇ
ଏହାକି କିମ୍ବା କି ୨୦ ଟଙ୍କା ୬୨୩ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଈ କିମ୍ବା
ଦେଖାଇ କାହା ହେଲା, ଆହୁତି ଏହାକି ମନ୍ତ୍ର ହେଲା ।

ବାସନ୍ତପାରେ ହରିହର ମିଳିଦିଯାଇଯାଇ କରେ
କଲେଖନର ପ୍ରାଚିକ ଆହେବଳ ଡେବ ଏଥାପାଇଁବାହା-
କାଳ ଶିକାଳ ମାହେର ମେର ତାର ଅନୁରକ୍ଷଣ
ପରିବ ଉଦ୍‌ଦେଶ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରେ ମୋଜାଗାଲକୁ ଯିବା ଥାଇବ
କୁନ୍ତଳ ଦେଇ ପରେ ଅଧିକ ମହାରାଜଙ୍କେ ଦୁଇର ସର୍ବେ
ସଂପ୍ରଦୟ ପ୍ରାଚୀନ ହେଲେ । ସଥରେ ହୋଇବାକୁଠି ଦୁଇ
ଜାହା ଉପରେ ପଢ଼ି ଏବେଳେ କିମ୍ବା ମାତ୍ରେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ବହି ପକାଇଲେ । ନନ୍ଦ ମଧ୍ୟରେ ପାହେବ ପେଠାମେ ତ-

ହୁଏ କରୁଥିଲା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କାହାର ପାଇଁ କରୁଥିଲା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କରେ । ମେମ ସାହିତ୍ୟ ନାନାରେ ଦୌଳା-
ଧାରରେ ମାନସ କରୁ ଅଛି । ମେମଙ୍କ ସୁଖିକା ।

ବଲୁଗଠାର ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପଦମାନରୁ ପ୍ରତିବି ଯେ
ସମ୍ମାନବଳରେ ମାତ୍ରମାତ୍ରେ ଏହିକିମ୍ବାନ ଚାହୁଁର ଚାହୁଁର
ମାତ୍ର ଧରେ ଥାଣା ଖ୍ରୀମରୁ ଅନ୍ତରେ କର ଅରେ ଥାଏ
ଯେଉଁ ଦେଇ କରୁଛି କରୁଛି କରୁଛି କରୁଛି କରୁଛି କରୁଛି
ଧୂରୁଷଙ୍କ ଜୀବନର ବିବିଦାରୁ ବିମୋତାରୁ ସମାଜର ବିବି-
ଦରେ ମେନା ପ୍ରେସର ହୋଇଥିଲା ।

କୋଣାରକରେ ଲେଖିଥିଲୁଛି ସେ ବିରାମାଳ ଟଙ୍କାର
ଅତ୍ୟନ୍ତ ଧରାବହୁ ବର୍ଷାମେଳକ ରେଇକାର୍ଦ୍ଦ ଶାତ୍ରୁ ବରଗାସୁ
ମାତ୍ରାରୁ ଏକ ମେ ପୂର୍ବର୍ଷ ଉଥରୁ ହେ ବର୍ଷାମେଳକ ହେ-
ତେବେଳୁ ଏ ଦେବକାଳ ଅହୁ ଦୁଃଖମାନରୁ ବନ୍ଦେସୁ ବନ୍ଦେ
ଏ ପ୍ରୟୋକଳୟ ପୂର୍ବର ରେଇକାଳ ଚରୀର ବାର୍ଷିକେ
ପ୍ରସ୍ତୁତିତାଳ ବନ୍ଦିବେ । ଅଶ୍ଵମାରଣ ବିବେତାମରେ ଏ
ପଞ୍ଚମଠ ମନ ଜନ୍ମିବ ।

କରୁଥିଲା ନିରକ୍ଷିତାଙ୍କାର କଣେ କର୍ମବସ୍ତୁ ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ପାଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଭାନ୍ତିର ପାଇଁ ଉପରେ ପହଞ୍ଚେ
ଏହି ପାଦପୂର୍ଣ୍ଣ ଲଭାନ୍ତିର ପାଇଁ ଉପରେ ପହଞ୍ଚେ

ବାବୁ ମାନ୍ଦର ଶୀଘ୍ରରେ ପୁଅଟେ ପଥର ଯେବେ ତାଙ୍କ
ଅଟକାଇ ଲକ୍ଷଣେ ମାତ୍ର ଶାହି ଚାତ୍ର ଫୋର୍ମୁଲା
ହୋଇ ଗୋଟାଇବନ୍ତି ପଢ଼ି ଗ୍ରାହକଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣନା
ପଢ଼ିଯୁବାର ବୈଜ୍ଞାନିକ କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ପାଇଯାଇବେ ?

ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରତ୍ୟେକରେ ପରିଚ୍ଯତାରେ ଏହି ବୋଲମ୍-
ଶତରେ ଅଛି ଉତ୍ସବର ସମୀକ୍ଷା ମିଳନ । ବୋଲମ୍ ମୁଢ଼-
ଦୟାର ଏହି ଜୀବନର ସୂଚ ସ୍ଵାସ୍ଥ୍ୟ ଧର୍ମର
ଆଶ୍ୱର ମାରାଇଛି । କିମ୍ବା ଏହି ଅବଧି ଠିକବା ମିଳ
ନାହିଁ ।

ତେବେମାନଙ୍କର ମେଳ ଶୋଷ ପାଇଅଛି ଏହି ଦର୍ଶନ
ପ୍ରକାଶ ନିଲାଟିକିମାର ଦେଉ ଆଖିତାଛନ୍ତି ।

ଯାଜପୁର-ସମ୍ବାଦ

ବାଦାରୀ ସ୍ଵର୍ଗରେ କହେସ ଓ ଶୁଣିଲାମା ସନାତନର
ଚେତାପତ୍ର ମାତ୍ର ନିରବି ବନ୍ଦେସ ବେଳ ଖୋଜେଥା
କାହିଁ ଅନେକ ମାନନ୍ଦିତବାଦ ଓ ମୋହାର ପିଲାବଳ
ଦେଇବ ଅନୁଧା ହେଉଅଛି ।

ଦେଖିଲେମନ୍ତର ଦୀର୍ଘ ଦୁଇର୍ଧ କିମ୍ବାକୁ ସନ୍ତୋଷ ହେଉଥିଲା ।

ଏଥିଥରେ ସୁଧ ଘରଦୟା ଅବଶ ହୋଇଥିଲା ଆଜିକା
ନମ୍ବ ହିଠ ଚନ୍ଦ୍ରକାଳ ଦଳମୁଖଙ୍ଗୁଳେ ସତ ମୌଳାର କେ
ଦେଖାଇ ତ ଏହ କେବଳାର ସରେ ଦାରୁ ହେଲା ତାହିଁ
କ୍ୟାମରେ କର ଗୋଟି ଯାଇଅଛି ସେ ସମୟରେ ପଢିବା
ହେ ହ ଥାବା ଏହି କୋଣା ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଗୁରୁଦେବ ହିନ୍ଦୁରେଣ୍ଟର ପ୍ଲାନେଟ ଏକ ସ୍ଥିତେ
ଦିନ ଉପରେମ୍ବର ୧୯୫୨ ମେଁ ୩୦ ମୁହଁ ୩୫୦

କୋଡ଼ ଦୟ କାହାର ଲୁହତାର ବିବା ହୁଅପରି ପରିଷ୍ଠ
କଣ୍ଠସ୍ଥର ବିବ ଏବ ଗ୍ରାମର ଶିତପଣୀ ଗଢ଼ି ପ୍ରଦୟନ୍ତର
କରସ କରସ କ ଗାନ୍ଧାରୀ ଅକଳିକାରେ ଏତାଙ୍କ ଜୀବର
କାହାର ସହାଯ ଦେବାରେ କେ ଅଛି କେହି ମଧ୍ୟାମା
ବିଶବ ଦେଖି ଏହ ପ୍ରମୋଦଗାର ପ୍ରତିକାମ ମୃଦୁମଳ
କର ଦେବତାକୁ ମାଟି କାହାକବି ରହିପାରେ ମରୁକ ଧାର
କାହାର କରିବାର ଅବେଳା କେବୁ ବନ୍ଦେମୂଳ ଯେଉଁରେ
ଅବେଳାରୀ ହୋଇ ଦେଇବଳେ ସମର୍ପ ବର୍ଣ୍ଣାର ବନ୍ଦ
ଲବ ଅମା ଚାର କପାଳରେ । ବରାଣୀମୟର ପ୍ରମୁଖ
ତଳ ମାରିବାର କେ ସମୟରେ କାହାକର ଦେବୀ ଅନ୍ତର
ଜାଣି କାହା ପରମତ୍ମ ଦେବାର ସେହିଥ ଦିଇ କାହା
ପୁଣ ଦେବାର ସୁନ୍ଦାର ପାହାର ପ୍ରମବଦେବତା ନାହିଁର
ଦେଇ ତ ସେହିମୟରେ ଦେଇଲା କେହି ହେବୁଟ କ
ଦେବାର ବର୍ଣ୍ଣା ଅବେଳେମୟ ହୋଇ କିଣାନ୍ତରେ ଅବେଳା
ହାତର ଶ୍ଵର କାହାରବିଷ ଦେବାରେ । ଏବେଳର
ଦେଇବତା କାହାର ପରମେଶ୍ଵର କିଣାମଦାର ମହାକବିଷ
କେ ଏହାର କହେ କରିମାନ୍ତ ହେ ଆ ସମ୍ମି ଅବେଳ
ଦେଇ ଅଛ ।

ନିର୍ମିତିଜ୍ଞାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୧୦ ମାର୍ଗମାର୍ଗ-
୩୪ ସାହେବଙ୍କୁର ମୋରୀରେ ଯୋଗିଏ ବାହିନୀ
ଦେଶପ୍ରେସ୍ ପ୍ଲଟ୍ଟିର ଫେର ପ୍ରକଟିଶ୍ୱର ଚେତାପର୍ଣ୍ଣ ଏଠା
ଦେଶମହାର ବେଶଭୂତାର କାହୁ ଭିତ୍ତିରାର ନୃତ୍ୟ
ଦେଖିଲେ ୧୦୫ମୀନ୍ ବାର୍ଷି ହେଉଛି ।

ପ୍ରେସ୍ ଅଳ୍ପ

ପଦ୍ମପ୍ରେରିକଳ ମନ୍ତ୍ରାମତ ନିମନ୍ତେ ଥମେ-
ମାନେ ବାସୀ କୋହୁଁ ।

ଲାକ୍ଷ୍ମିର ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ସଲାପଣିଙ୍କ ସମ୍ମାନକ

ମହାଶୟଦ୍ ସକିଧାଚଳଙ୍ଗ
ମହାଶୟଦ୍ !

ଅମ୍ବର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସହିପଦ୍ୟ କାହାକୁ ଅପ୍ରାପ୍ଯ ଏବଂ ଜଗନ୍ମହାର ପଢ଼େବାର୍ଥରେ ପ୍ରାନ୍ତ ପ୍ରକାଶକରେ ଉପେକ୍ଷିତ ହେବାକିମ୍ବାରେ ।

ଅପରକ ଗୁଣ କରି କାହିବାରେ
ତେଣ୍ଟିଥା ଗେଛେଟସମରେ କୁଞ୍ଜନ୍ତି ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଧାତୁର ବିତୋର ଚନ୍ଦ୍ରଧରା ଅଛୁଟ୍ । କାରାଏ କି
ତେଥେ-ଗେବେଟ କେବେଳ ସଜରେ ପ୍ରାପିତହେଲ
ଏବି ସେଥିର ବାରିକ ମୂଲ୍ୟ ଦେବେ ତ ତାହା
ସହିବାଧାରାରେ ହ୍ରାସ କି କା ଉତ୍ସାହ ବିଦ୍ୟୁତ୍
ଯକ୍ଷମାଧାରାରେ ଉତ୍ସାହ ମୋହିତହାର ସମ୍ମାନ
କି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମାନଙ୍କରେ ଜଳାଇ ଦୟାମାର ଅନୁଦିନା
ଜଳପ୍ରସତେ ଘୋରତର ସମ୍ମାନ ଦେବ । କାରାଏ
ହଫ୍କରି ଯାଧାରାରେ ଜଳପ୍ରସତ ଜୀବ ଆଶ୍ଵା
ଦିଲେ ଅକ୍ଷେତ୍ର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କି

କେ ୨୨ ମୁଖ ଅପ୍ରେର ଥିଲ ୧୮୯୩ ମେଡ଼ା

ଓଡ଼ିଆ ପ୍ରକାଶନିକା ।

ସମ୍ବାନ୍ଦ ଅତ୍ରିଯୁଦ୍ଧକେ ହେଉ ବ୍ୟବହାର-
ପଥେ ସହବାନ୍ଦ ହୋଇଆନ୍ତେ । ବୋଧ ବର୍ତ୍ତ-
ତତ୍ତ୍ଵକ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ବାହା ହୋଇ ନାହିଁ ।
ତେବେଳ ବାନୁକୁମୋଗୋଲ ଉଗେର ସଭବାନ୍ଦ
କର୍ମଶୀଳ ମାନ୍ଦକ ନିବିଟିରେ ତେଅ-ବେଳେଟ
ଦେଖାଯାଏ । ତେଣୁ ଲୋକଙ୍କ ମନରେ ଏହି
ସମ୍ବାନ୍ଦ ହୋଇଅଛି ସେବକର୍ମମେଷ୍ଟଙ୍କ କର୍ମଶୀଳ
କୁଳ ଅନ୍ତର୍ଭବେହି ଏହା ଦେଖିବାରୁ ସହଜ ନୁ-
ହେ । ଏକ ଦୃକ୍ଷୁ କର୍ମଶୀଳ ମାନ୍ଦକ ନିବିଟରେ
ସେ ଗେତୁଟ ଥାଏ ଭାବୁ ସେମାନେ ଅନ୍ଧକୁ
ଦେଖିବାରୁ ଦ୍ୱାରା ନାହିଁ । ଏଣୁ ଉତ୍ତର ଗେତୁ-
ଟ ପ୍ରକରଣମୁକ୍ତେ ଭାବୁ ଲୋକେ ଶାର୍ଦ୍ଦ୍ରକବଢ଼-
ିକାଳିତତ୍ତ୍ଵ । ଅନ୍ତର୍ଭବ କର୍ମଶୀଳ ନିବିଟ-
ରେ ବୋଲି କର୍ମପଦ ଇଂସଙ୍ଗ ଜାଗନ୍ତୁ ସେ-
ମାନ୍ଦକର ଏପରି ଅବଳାର ସେ ସେମାନେ
ଯଦ୍ୱାରି ଖଣ୍ଡେ ବର୍ଷର୍ଷମେଷ୍ଟଙ୍କ ହାତରେ
ଧରାନ୍ତିରୁ ତେବେ ତେଅ ଦେଖିଲେ ତେଅ-
କଥା ଶୁଣି କୁଥାରେ ଏବିଧିତଃ ମେଶାଇ କର-
ପଦ ଇଂସଙ୍ଗ ବାହିକରନ୍ତି । ଅବସ୍ଥାରୁ କେହି
ତାଙ୍କୁ ପଠିବ ଭାଗକର ଭାବାନ୍ତି ପରିହାଲେ ସେ-
ମାନେ ବୁଦ୍ଧିକଳା ପ୍ରକାଶ କର ଦୟତ ପଶା-
କନ୍ତୁ ତୁୟମ୍ ସ୍ଵର ବୋଲି ଗୋଟିଏ କର୍ମଶୀଳ
ପରକଳ ବରନ୍ତି । ତେଣୁ ବିଜ୍ଞାନ୍ତିଅ ବିଷ୍ଣୁର
ମୁଢୋପ୍ରଗାମସ୍ତାରେ ଗେତୁଟ ଶାର୍ଦ୍ଦ୍ରକ ଗର୍ଭଙ୍କ
ହୋଲି ଥିପେ ଦୟାନ୍ତି ଓ ଲୁକି ଓ ଜନନ୍ତି
ମାନ୍ଦକର ସରଶୁଦ୍ଧିବଦନରେ ଅଗ୍ର ସହାର ଦୁଷ୍ଟି-
ଧାକକର ଭାବାନ୍ତି ଅନ୍ତେଶଶରେ ପଳାଯନ
କରେ । ଅମ୍ବ କବେତନାରେ ଏହି ସବୁ ଅଗ୍ରବ-
ରସତ ତେଅ-ବେଳେଟ ତେଅକୁ ଅପରିପଦ ।
ପାଖରଗହିରେଶିଳୀ ବନ୍ଦୟାପୁ ପଢିବା ପାଦାର
ଦ୍ୱାରାତସମକୀୟ ବିଜ୍ଞାନ ସହଦୟାନ୍ତିର ବଳେ
ଅଭାବ ମୋତଳ ହୋଇପାରେ । କରିଥିଲ ମିଳ
ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ।

ନିର୍ମାଣ ।

ଲିଖିବାରେ ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ହଜାରଟଙ୍କ ବନ୍ଦିତା । ୧୦୯
କାହିଁ ମୁଦ୍ରାନନ୍ଦବାସ ଉଚ୍ଚାଳ । ୧୧୦
ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟଭାବୀ । ୧୧୧
ବନ୍ଦିତା ଏତୋତ୍ତମ । ୧୧୨
ମୁଦ୍ରାରେ କାହିଁ ଗୁରୁତବ । ୧୧୩

ବିଜ୍ଞାପନ

Sita-mai-ki Andira ସିତା ମାଇ କି ଅଣ୍ଡରା

ଅଜୁଳ ରହସ୍ୟ, ଅଜୁଳ କାଣ୍ଡ, ଅଜୁ
ମନ୍ଦିର ପଟଳ, ଏଥର ପୁରୁଷ ଉତ୍ତର-
ଶାଖରେ ଅବଶ୍ୟ ମୁଢ଼ିଲ ନୋଇ ଲାହଁ । ଆବଳ-
ମଦିବିଦିତାକୁ ସୁଧାରାଯେ ଅଟେ ।

ମୁଦ୍ରଣ .. ଟ ୧୦/୨ ମାତ୍ର
କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରାପ୍ତ

NOTICE.

Wanted 20 passed Surveyors of the Cuttack Survey School, for surveying work, for 6 months on Rs. 20 per month, per each.

Candidates should apply to the undersigned, before the 1st of May.

By order of His Highness, the
Maharaja of Morbhauj.

Banipada, } Jogesh Chandra Rai,
8-4-33. } Personal Assistant.

WANTED

A Head Clerk and Treasurer for this office on 60 Rupees per mensem for six months with prospect of longer employment. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to 15th April next. Kavike Manager's } Sakhawat Husen.
officer, Gauja.
the 28 March 1893 } Manager.

ପଞ୍ଚାସ୍ତବିଷୟକାରୀ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସତ୍ୟକିରଣ ମାନ୍ୟ ଆପଣଙ୍କ ରାଜୁ ।
ସତ୍ୟକିରଣ ମାନ୍ୟ ଆପଣ ଦିନ ଦିନ କରେ ଏହି
ଅନୁଭବ କେତେବେ ଶାଶ୍ଵତ ଉତ୍ସବରେ ଚଢ଼ି-
ଅଛି । ଏହି ଅଭିଭାବ ସମ୍ମାନୀୟ ପଦ ସବୁଳ
ଉତ୍ସବ ଅନୁଭବ, ଟୌକା ଓ ଲେଣ୍ଡଲେଣ୍ଡ ଗ୍ରେ
ବର୍ଷର ବନ୍ଦହାର ପ୍ରଭୁତ ଏହି ଅଭିଭାବକୁ
ନୟମାନଙ୍କାଙ୍କ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରସ୍ତରାକାରରେ ଅନୁଭବ-
ମଧ୍ୟରେ ଶପା ସରବ । ସବୁବାଧାରିଣଙ୍କ ବୃଦ୍ଧିବା-
ସମ୍ବେଦୀ ବିଠିକଣିମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ରେଖାପାଇ

ଏହି । ତମିକାର, ମକକମ ଓ ଲାଭପଦ୍ଧତିରେ
ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରକ୍ରିୟା ତୁମ୍ଭକୁବାବୁ ଓ ଉଦ୍‌ଘାତନ-
ରେ ଏହି ଅଛନ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟୋକ୍ଷଣୀୟ ।
ଯହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣବରେ କଟକ ଦରଗାବଜାର
ପ୍ରିୟିଂକୋମ୍ପାଲାଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାଖାଲୀରେ ନିତି

NOTICE

The Salt merchants are hereby informed that a Treasury is opened at Satpara, Manikpatna Circle Salt & Akbari Revenue Inspector's Office, and that the payment for the purchase of salt at Tua and Gurabai Factories may be made into it.

15-4-93

C. GURRAZ
Inspector

ଏକଦ୍ୱାରା ଲବଣ୍ୟ ଦେଖାଯା ଓ ମହାଜନ-
ମାନୁ ଅବଗତ କରଇ ଦିଆ ଯାଉଥିବେ ସେ
ମଣିକପାଠଶାୟ ସରକାର ଭାବପାଠ ସକ୍ଷମ ଓ
ଅବବାଧ ରେଖନ୍ୟ ଉଚ୍ଚମ୍ଭେକୁରକୁ ଅପିସ
ବାହ୍ୟତାଠାରେ ଖଳଣାଖାଲା ଖୋଲ ହୋଇ-
ଥିବୁ । ସେହିମାନେ କୁଥୀ ଗୁରୁବାର ପାହକରାନ୍ତି
ଲବନ୍ୟ ଦୟା କରିବାରୁ ମାନୁମୁକ୍ତକାନ୍ତି ସେମା-
ନେ ବାଧ୍ୟତା ଖଳଣାଖାଲାରେ ଟଙ୍କା ବାଜଳ
କଲେ ଲବନ୍ୟ ପାଇବେ । ରତ୍ନ । ପାଞ୍ଚାଂଶ୍ଚ ।

C. GURRAZ
Inspector

ବିଚ୍ଛମସାହେବଙ୍କ ପଟ୍ଟିଲା।
(BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକିବେଳନାରେ ଏକ ୨ ପରିଅଛୁ ମଳିଖ
ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତ୍ର ହୋଇଥାଇ ପାଇଁ
ଏ ବିଟିଆ କେବଳ ଛିଲିଦିଷ୍ଟାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥରେ ଧାର ଚକ୍ର
ଇତ୍ୟାହି ଦିଲ୍ଲାକୁ ବା ଅର୍ଦ୍ଧକାଳକୁ ଦୂର୍ବଳ କରୁ
ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ହାତରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା ।

ସତକ ବ୍ୟୁଦ୍ଧର ଶୀଘ୍ରମୁହୂର୍ତ୍ତ ପନ୍ଥରେ ସମାଜ
ଉପକାଳୀ ବେଳି ସୁଖଲୋକେ ବିଜ୍ଞାତ । ଅରେ
ପରାଯା କଲେ ଏଥିର ଘୁର କାହିଁ ପଚାର ।
ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପ୍ତି, ପାତ୍ରମୁକ୍ତରେ ବ୍ୟଥା, ମଣ୍ଡଳ୍ୟା,
ମୃତ୍ୟୁକୁଳ, ରୋକଳ ଉତ୍ସବୁ ଉଦ୍‌ବରର ପରିପୁ-
ର୍ବୁତ୍ତା ଓ ଶାର୍କତା, ନିତ୍ୟାତ୍ମା, ଶୈତନ, ଭାଷ୍ଟା-
ଦୂମମ, ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନ୍ୟ, ଆମ ହୋଷ୍ଟବନ୍ଦଳା, ବରଷା
ଏମର୍ବେଗ ଉତ୍ସବ ସକଳପାଇଁ ମଧ୍ୟବିହିତ ଓ
ପେରିକ ପାତ୍ରାରେ ଏହି ଦିନକା ଅମୋଦ
ଅନ୍ତର୍ଧାନ । ଏକ ରାତ୍ରି ପରିଷାର ଓ ଦେହମୁଖୀ-
ବେଳେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଛାତକରେ ।

ହିନୋପ୍ରାକର ସବୁଜନଗରର ଉତ୍ସବ-
ମିଶାଳସ୍ଥରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅର । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ-
ର ଅଭାବ ଅନୁସାରେ ଟ ୦.୫ ଟ ୦.୫୫
ଟ ୦.୫୫/ ଅଟିର । ତାକଙ୍କୀ ପୁଅଲ୍ ଦେବା-
ଦେବୀ ।

କାନ୍ଦିଲା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରକାଶ ନାମ
ପ୍ର ୧୭ ଖଣ୍ଡ

ଦେଖିବାରେ ମାତ୍ରେ ସହ ଏହି ନାହିଁ । ମୁଁ କେବଳାଗେ ଏହି ହି ସହ ଏହି ପାଇଁ ଶବ୍ଦକାର

ଅଗ୍ରମ ବାଷିଙ୍କ ମୂଲ୍ୟ	ଟ ୨୯
ପଞ୍ଚାକେୟ	ଟ ୫୮

ସନ୍ଦ ଟେଟିକ ପାଲର ବଜୀୟ ଓ ଆଇବର
ଶ୍ରୀ ଧୀର କୁଷାରେ ଶ୍ରୀକୃତ ବଜୀୟ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାତ୍ର
ବାହାର ଅବେଳା ଦେଇଅନ୍ତରୁ ଥେ ବଟକା
କିଲାଅନ୍ତର୍ଗତ କଲ ଦର୍ଶକ ଓ କଲ ଅଳବ
ସମସ୍ତ ଜମି ଲାଇବ ହେବ ଏବ ସେଇଁ ଜମି
କରିବ ହେବ ଭକ୍ତଙ୍କାନ୍ତ ମାହିଲ ମଧ୍ୟରେ
ମୌଜା ଓ ଶ୍ରେଷ୍ଠର ଧୀରା ଉତ୍ତର ହେବ ।

ଗର ପ୍ରବେଶିବାସମ୍ଭାବ ଥିଲ ବାହାର
ଅଛ କେତେବେଳେ ଶୁଣ ଆରଯୋଜନ
କଲିବାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଣାଇ ଅପଣାଙ୍କ ଭାଗାଙ୍କ
ଥିଲ କୁଣ୍ଡ ଅଛନ୍ତି । ଅଛ ସେହି କଲିବରୁ
ଦେଖିବାରୁ ଆବଶ ବହ ହେ ଯଳ ବାହାର
ଦୂରାତ କଣ୍ଠା । ବନ୍ଦଧାରୀ କହି ଏ ପକ୍ଷିନା
ବାହାରକରେ ବନ୍ଦମ ଦେଖ ଏକ କାଳକୁ
ଦେଖି ଏକମ କୁଣ୍ଡ ପାରାଇବାରେ ପରାମିତ
ଦେଖ ।

ଅମୁଖରେ ପାଦରେ କାଳି
ଗେତ ମହାଥପୁର ପ୍ରଶ୍ନରେ ଯଥମାନକ
ତମୁ ପ୍ରୋଟରେଫେଟ୍ସ ହିଲତ ଆର୍ଯ୍ୟାମେନ୍
ରେ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଥିଲୁ ଯେ ବିଲଗରେ ବିଦିଲ
ପର୍ବିତ ପଦମା ଶ୍ରୀଏର ନିୟମମଳ ବାଲ
ପିତୃତ କର ଯାଇଥିବାପ୍ରକଳେ ଭାବତ ଓ ଲଂକା
ରୁହେ ଏତିବାଚିକ ବିଦିଲ ସର୍ବିଷ୍ଟବିଷ୍ଣୁ
ପଦମର ଦରବାର ଘର ତଳାବାଦା ବାପାମଧ୍ୟ
ପଦମର । ଏ ଉତ୍ସବରେ ନୂଜଳ କହୁ କାହିଁ ।

କଟକ ମିଶ୍ରନ୍ଧିଶାଳାରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବର୍ଷାରୁମାନଙ୍କର
ଦେଇଲ ବାଧନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସ୍ଵଦନୋକ୍ତ କର୍ମଚାରୀ
କି ଥିଲାକୁ ବେଦି ହେଉଥିଲା । ମେହେଲୁର
ଓ ମେହେଲାଗୀମାନେ ଆଜପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗରମାସର
ଦେଇଲ ପାଇଁ ଲାଖାକୁ । କର୍ତ୍ତମାଙ୍କ ମହାର୍ଥଙ୍କ
ସମୟରେ ମେମାନଙ୍କର ଜଣକୁ ଟ ୩ ଟଙ୍କା
ଲେଖିଏ ମାତ୍ରିକ ଦେଇଲ ଆବେଦି ଅର୍ଥକୁ
ଆହା ପୁଣି ପାଇଁ ଥାକୁ ଏକମାତ୍ର କଳମ ହେବା
ଅନ୍ତର କଞ୍ଚକର । ଅମ୍ବେମାନେ ଚେତ୍ପୁ-
ମେଳ ଓ ତାହାଙ୍କ ସହକାରକୁ ଅନ୍ତରେଥି କଲୁ-
ଅଛୁଁ ଘେ ସଥା ସମୟରେ ଚେତକ ଦେବାର
ମବନ୍ଦେଶ୍ୱର ଦୟାବେ ।

ଏବର୍ ମେମନ୍ତ ବସନ୍ତିଲାକରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବା
ପ୍ରାଚୀନତାରେ କୁଳାଙ୍ଗବେଳ ମେମନ୍ତ ପ୍ରା-
ଦୁଃଖାଙ୍ଗରେ ଏବାପ୍ରାତିଷ୍ଠାନ୍ତ ଉତ୍ସବ ବର୍ଷା ଓ
ଦେହନ୍ତରାଜ ପ୍ରାୟ ଶାତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ୍ତ ହୋଇଥିବ ।
ଯତେ ଯାଏ ପ୍ରକାର ଧ୍ୟାନରେ ବିଷ୍ଵାସ ଦୂର୍ବି-
ଜନନ ଦକ୍ଷତା ଅର୍ପିଲୁ ଗୋଧୂକପରି ଧାର
ହୋଇଥିଲୁ ନାହିଁ ଅଛି ଏକଦିନ ସାମାଜିକହିସ୍ତ୍ରୀ-
ବୁଡ଼ା ଏକଗରିରେ ଜଳ ବିପ୍ରର ଦୋଷ ଜାହିଁ ।
ଶୁଣିବାରେ ମୋଧୁଷଳର ଏକି^୨ ପ୍ରାଣରେ ଅଧି-
କ ଜଳ ଦୋଷ ଅଛି । ଅନ୍ୟ ଅକ୍ଷାଧ ସମ୍ମୁଖୀ-
ନୁପେ ପରିଷାରହୋଇ ଯାହିଁ ମାତ୍ର ଗ୍ରାସ କିମେ
କୁଣ୍ଡି ଦେଇଥାଣୁ ।

ଜଣେ ପତ୍ରପ୍ରେରକ ଜ୍ଞାନିଅବ୍ଦି ଏ ସାହୁ
ପୁର ଡେଲାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଶର୍ଟପ୍ରାନ ଏହି
ସେଠାରେ ଅନେକ ଲୋକିଙ୍କ ମୁହଁଳ ବାହୀ
ବନ୍ଦୁଥିବା ପ୍ରାଳେ ଅକ୍ଷୟରକାଟ ଏ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା
ନ ହେବା ବଢ଼ି ଦୃଶ୍ୟ ବିଷୟ । ସାହୁରଙ୍ଗଜକ
ଦାତମଙ୍କୁ ଏ ବିଷୟରେ ମହୋବୋଗୀ ହେବାର
ସାହାରେ ଅନୁଶେଷ କରିଥିଲୁଣି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାହିଁ
କିମ୍ବାର କିମନ୍ଦେ ପ୍ରମାଣରୁ ଜର୍କ୍ ଦେଲ ଏହି
କଟକ ନଗରରେ ଏହି ସମିର ପ୍ରାପିତ ହୋଇ
ଅବର କିମ୍ବା ଦାର୍ଯ୍ୟ ନ ହେବା ପ୍ରାଳେ ଯାଇଥି-
ରହ ବଥା କିବୋଲିଯିବ । ମୂଳବଥା ଲୋକେ
ଆପଣାକ ଅଧେ ସାବାଧ୍ୟ କରିବାକୁ ଯତ୍କାଳୀନ୍
ନ ହେଲେ ଅନ୍ୟକ୍ଷାମ୍ବ ବିଷୟ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ
ନାହିଁ ।

ଦରହାରମେଳା ଏଥାର ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ପେଶ
ହୋଇଥାବୁ ଯାତି ମାନେ ବିଲାବଧାରେ ଗର୍ଥ
ଦର ଫେର ଅଧି ଅରନ୍ତି । ଓ ବାହାର ଶୀଘ୍ରା
ହୋଇ କାହିଁ । ଉତ୍ତର ପଢ଼ିଲା ଗର୍ବଶୂନ୍ୟମେଳା
ଏହି ସୂଧାନ ଦେଖି କହି ଆହୁନ୍ତି କି ସାହେବଙ୍କି
ତିବୁ ବକନୋବସ୍ତୁ ଦେବାରୁ ଏହର ବାଟିଲୁ
ଏହି ସାହେବଙ୍କି ସହାରେ ଅର୍ଥ ତାବ କରିବାକୁ
ଦରହାରର ପତ୍ର ପ୍ରକର ଏବଂ ସାଧାରଣ ହିନ୍ଦୁ
କୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରିଅବନ୍ତି । ଗର୍ବଶୂନ୍ୟମେଳକେ
ବନ୍ଦୋଧରେ ଅମୃତାନନ୍ଦର ସନ୍ଦେଶ ଓ ସାହେବଙ୍କି
ମୁକୁ ଅବଶ୍ୟକ କରିବା ଏଥରେ ବନ୍ଦେବ ଲାଗୁ

ବନ୍ଦ ଯେ ପୀଡ଼ା ଲାଗେବ ଏମନ୍ତ ବୋଲି-
ଯାଇ ନ ଥାରେ । ଏଥର ମଧ୍ୟ ଦୂର ଶୁଣିଛଣ
ତେବେବୀରେ ମହିଳାର ଉଗେ ଧରେବେବୀରେ
ଲେଖି ଅଛିବୁ । ମୋଟ କଥା ଶୀଘ୍ରବେବୀରେ
ମେଳା ଦିନ କରିବା ଅଛିବୁ ।

ଦୁଃଖତାରୁ ଦୟାରପୋଷ୍ଟୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ-
ଯାଥ ବଢ଼ିବ ଅଛି । ସେଠାରୁ କାଳଗାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରାୟ ମା ଚାହିଁ ମାରଇ ବ୍ୟକ୍ତ ହେବେ ଦୟାଖ
ଓ ଯାଳଘୁର ସତ୍ତବବାଟେ ଯୋଗ ଦେବ ।
ଏହି ଦୂର ପ୍ରଥାଳ ପ୍ରାନ ସତ୍ତବବାର ଧର୍ମପୁଣ୍ଡ-
ଗୁପେ ଘୋଗ ହୋଇ ନ ଥିବାରୁ ଲୋକଙ୍କର
ଦ୍ୱାରା ଅସୁଧା ହେବାରୁ । ଦୁଃଖତାରୀମାନେ
ବାଲେବର ଉତ୍ସୁକିବ୍ୟବୋର୍ଡରେ ଏଥୁଗାର୍ଜ ଜାତ-
ପର୍ଯ୍ୟ ଦୟାଖୁଣ୍ଡ ଦେଇଥିଲେ ମତ ଅବସ୍ଥ ତହିଁର
ଫଳ ଜଣା ଯାଇ ନାହିଁ । ଗତ୍ୟାତର ସୁଧାଧା
କରିଦେବା ଉତ୍ସୁକିବ୍ୟବୋର୍ଡର ପ୍ରଥାଳ କାର୍ଯ୍ୟ
ଏହି ଏଥୁଗାର୍ଜ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ପଥକରି ନାୟା
ପାଇସୁବା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ବାଲେବରର ଜଙ୍ଗା କୋର୍ଟ
କିମ୍ବା ଦୁଃଖର ଲୋକହୋର୍ତ୍ତ ଅବସ୍ଥ ଏହି
ଶ୍ରୀମୁଦର ଅଭିଭିତ ଦୂର କରିବା ବିଷୟରେ
ମନୋଦେଶୀ ହୋଇ କାହାକୁ ଅବ୍ୟକ୍ତ ପରି-
ଭାବର ବିଷୟ ଅଟିର ନାହିଁ କବି କୋର୍ଟ
ଏ କରସୂରେ ଅଥାବା ଉତ୍ସୁକି ବିଷୟରୁ
ଆଇ କିମ୍ବା କରିବେ ନାହିଁ ।

ଏବର୍ଷ ବୋଥାଗାନ୍ତି ପଡ଼ିଗାରୁ ଆଗାମି
ଦିଅସାଧା ସମୟରେ କବିତାରେ ନହାପରିଚୁକୁଳ
ଦୂରଦୂରଲେବର ହେବା ଯାକରିବାକ । ନୂତନ
କଲେବର ହେବ ବି କାହିଁ ଏ ବିଷୟରେ ଅ-
ନ୍ତରକ ହେଲେ ଯୁଧୀ ବକବାକୀରେ ମୋଟିଏ
ବର ହୋଇଥିଲା । ଏବଂ ଖେତରେ ଅନ୍ତର
ସତ୍ତିତ ପ୍ରକଳିତ ସମ୍ବାଦ ଲେବ ଉପେବକମାନେ
ଛିପ୍ରତିତ ଘରଳ । ତଥ କଲେବର ହେବା ସା-
ରାରେ ମତ ହେଲେଦେଇ ଶାମାମଜାମା
ମନୋଦୟା ଷେର୍ କାରଣମାନ ଦର୍ଶାଇଲେ
କହିଲୁ ବୋଧ ହୃଦୟ ନବ ଦଲେବର ପ୍ରାୟ
ହେବ ଦାହିଁ । ଏକଥା ଯେତି ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାବ
ଅନୋକନ ଲଗିଥିଲୁ ଏକ ସେତାର ଗଜପତି-
ଧର୍ମଭିକ୍ଷୁଣୀ ସଜ୍ଜ ନବ କଂଳକର ନ ହେଲେ
ଧର୍ମଭାନୀର ଯୁଦ୍ଧ ଦେଖାଇ ମହାବାହାର
କଳେବର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଭେଦତୁପେ
କଳେବର ବିଭେଦତୁପେ । ସନାତନଧର୍ମ-

ବିନ୍ଦୁରୀ ସାହର ନିର୍ବାଚନ ପ୍ରେସ୍‌ଟଙ୍କ୍-
ସ୍ଥମ୍ଭରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ପୁସ୍ତକ ଯେବେଳେ
ସମ୍ମାନ ସାହରେ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଏକ ଖଣ୍ଡାବ୍ଦ-
ଶା ହୋଇଥିଲା ।

ବିଶ୍ୱାର ମାରବାକୁ ବାରୁ ସିଇବହସ ଗୋ-
ଗଲ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାଧାରଣ ହତଦୟ କାର୍ଯ୍ୟ-
ଥରେ ସମ୍ମୁଦ୍ର କଲକରୁ ଆଜପାର ଦାତତାରେ
ଗୋଟିଏ ତେ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ଯାହିଁକ ଉତ୍ସବାହୀ-
ଦାସେ କର୍ମାଙ୍କର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏଥରେ
ଶଶିକ ଲିଳିବ ରହିପାରିବେ ଏହି ଶାମାହଳ
ରହିବାର ସୂଚନ ବନୋବତ୍ର ହୋଇଅଛି ।
କଲିବାରେ କଥାପରିଚ ଅଭିଭ ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କ
ବର୍ତ୍ତ ବା ଧ୍ୱନି । ବୋଗଲା ମହାଶୟକ ଏହି
ପ୍ରଥମ ଦାଳହେତୁ ଅଚିନ୍ନୀକ ଏବାକୁ
କଲିବାରେ ପଢ଼ୁଥିଲେ ବସାପରିବକାଣେ
ଆର ଧକ୍କ ଦେବେ ଜୀବି । ଏପରି ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର
ବୋଗଲା ମହାଶୟ କଲିବାକରିଗଲୁ ମହୀୟ
କଟକପୁଣ୍ଡରେ ପାତାକ ଛାବା ବ୍ୟୟବର
ଗୋଟିଏ ମନୀର କର୍ମର କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି
ପଞ୍ଚମ ଏମନ୍ତ ବନୋବତ୍ର କରିଦେଇଅଛନ୍ତି
ଯେ ମୋଦ୍ସମଲକୁ କଲିବାରେ ପର୍ତ୍ତିଭାବ-
ମନ୍ତ୍ରେ ଯିବା କେତେବୁନ୍ତିଏ ଗର୍ବ ଶୁଦ୍ଧ ସେ-
ତାରେ ବସାକର ରହିପାରିବେ । ଶାଖୁ ସିଇ-
ବହସ ବୋଗଲା ।

ଅଶୀମୁଖ ସର୍ଜଳ କାହୁ ଆଶ୍ରମରେ ଦେଖି
କବିମୁହୂର୍ତ୍ତବନକୁରେ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡି ତ ସମ୍ମୁଦ୍ର-
ପଦିଧରେ ଝାଇଛୁଟଙ୍କ ପ୍ରେମବର୍ଣ୍ଣନାୟକର ଏହି
ବୃଷତ ଅନେକ ଛିହ୍ନେ ଅଛି ଏବଂ କୃତବ୍ୟର
ଏହି ପୃଷ୍ଠରେ ହତ୍ତି ପ୍ରିୟ ଶ୍ଵରାର ଜଣାଯାଏ ।
ପ୍ରକୃତରେ ଏ ପୃଷ୍ଠର ସେମୟ ଗୁରୁ ଅତି
ତକାପ ସମସ୍ତାଧାରଣକର ପ୍ରିୟ ହେବାର
ଯୋଗି ଓ ପ୍ରଭାଗ ଏହାର ମହିମା ପ୍ରକାଶକରିବା
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦୋଷ କାହିଁ । କବିମୁହୂର୍ତ୍ତବନକୁ
ଦିଲ ଦିଲେ ଏବଂ ଅମେବ କୁଣ୍ଡ ଓ କାଞ୍ଚାକ-
ପିଣ୍ଡ ହୁଏ । ଥ୍ରେପାଇଁ ସତ୍ତବ କାଳ କଦମ୍ବ-
ପତନ ପାରେ ଶୁଣ ସକାରେ ଏ ଗରୁ କଢ଼ି
ହିଅବାସୀ । ଜାକିଲାକାଠ ନିମନ୍ତେ ଏ ମରୁ
ବଜା କୃପଯୋଗୀ । ଏହାର ପୂର୍ବ ସନ୍ଦର୍ଭ ଏହି
ସଗଳରେ ହେବକ ପ୍ରେମିକମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଲଭରେ
ଏକବି ନୁହେ । ଏହି ଫୂଲରୁ ଯେ ଫଳ
ଶିଆଇ ମାତ୍ର ନିରାପଦ ହେବାରେ ଏହାରେ

ଶ୍ଵର ମୁହ୍ୟ, ପଥ ଗୁଡ଼ପାଳି ପଣ୍ଡକ ଶାଦ୍ୟ,
ଶର ତ୍ୱରିସ୍ତ ଏବ ପୁଣ୍ୟକାରକ ଏବ ଶରୀର ରଥ
ଆୟସଙ୍ଗେ ନିଶାଳ ଅଶ୍ରୀଗୁର୍ବାଜେ ଲେଖି-
ଦେବେ ପ୍ରଦାନକାରୀଙ୍କ । ଚନ୍ଦ୍ରରେ ପୁଷ୍ଟ
ନିର୍ମିଗହାର୍ଯ୍ୟରେ ହଦମଧ୍ୟ ଅନେକ ମ୍ୟବ-
କର ଛାଇ ।

ଭୁଗବଂଶାନ୍ତରରତ୍ନ— ଏ ଖ୍ୟେବ ପୁଣ୍ୟ-
ପୁଣ୍ୟ ମହା ହୋଲବିଷେଷୁ କୁଦୁ ସଂସ୍କର ସ୍ଵପ୍ନିବା
କୋଠଦେଶାନ୍ତର ଅର୍ଥିତ ବନଚନ୍ଦ୍ରର
ଶାସତ୍ର ପତ୍ରିତ ଶା ଦରେକୁଣ୍ଡ ମହାଶଙ୍କ-
ମିତ ବିଜତତ ଏହି ବଢ଼ି ପ୍ରେତ ବନାନ୍ତରେ
ମୁଦୁତ ହୋଇଥିବୁ ଏହି ଏଥେହେ କୋଠଦେ-
ଶର ବର୍ତ୍ତମାନ କମିତାର ଶା ଅଭିଷମ ବୀଷଟ
ମନ୍ଦିର ବଂଶରତ ଚନ୍ଦ୍ରାକ ପୃଷ୍ଠାକାଳରୁ ଏ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂକ୍ଷେପରେ ବର୍ଣ୍ଣିତହୋଇ ଥିଲା ।
ଅନେକ କିନ୍ତୁ ବାଦିକ ବା ଶୈବାଦିକ କଥା
ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେସ୍‌ରେ ଲେଖିବାକୁ ଦେଖୁ କରିବାକୁ
କୋଥରୁଥିଲ ରଜନୀ ଏଥର କୁଞ୍ଜ ହୋଇଥିବୁ
ଯେ ପ୍ରାନେଁ ସବୁକବେ ଭବ ଶୋଧ ହେବା
ଚଠିନ୍ ହେଲ ଅଛି ପାହା ଦେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ-
ବାଳହେ ସଂୟୁକ୍ତବ୍ୟକ୍ତମାୟ ଲୋକ ହେଉଥି-
ବାକୁ ଉଠିଥାର ଶବ୍ଦିମେଣ୍ଡ ଓ ଦେଖାଯୁ
ଲେବନାମତ ଚନ୍ଦ୍ରି ହେବାପୁନେ ପତ୍ରିତମନ୍ଦା-
ଶୟ ଏହି ମୁଦୁଧୂରକରେ ଯେପରି ବନନାଶକ୍ତି
ଦେଖାଇଅଛିନ୍ ତାହା ପ୍ରଥମାର ପୋରି
ସଦେହ ନାହିଁ । ମାତ୍ର କହିବ ହିନ୍ଦିନ୍ତୁ ଅଭି-
ପଦୋକ୍ତିରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧବିଷୟରେ
କୁଣ୍ଡର ଗୋଟିଏ ଲୋ ଅର୍ଥାତ୍ ପୁରୁଷବିଷୟ
ବର୍ତ୍ତମାନ ବଶରୁ କ ଯାଦାକର ସବୋକୁ-
ଶୁଣା ପ୍ରଭାବପରିବା ସବି ହୋଇଥାଏନ୍
ନାହିଁ । କହିବାକୁଣ୍ଡର ନାମଥିଲେ ନା-
ଦିଷ୍ଟିପାଦାକର ।

ଭାବୁର ସମ୍ମର୍ଶୀଳ ଅମୃତଗ୍ରହ୍ୟ ସ-
ମନ୍ଦରେ ହିନ୍ଦବାହରେ ଏକ ଚଢ଼ ପରାମ ଜ-
ନ୍ଦରୁ ଉଚ୍ଛର କହିବେ ଲେଖ ଅଛିନ୍ତି ଏ ଆ-
ମୂର କିମ୍ବା ଯେ ଅମୃତଗ୍ରହ୍ୟ କୌଣସି
ଅନ୍ୟ ଅଗ୍ରକାଳ କୁହେ ଉତ୍ଥାପନ କୁବାରେ
ନୟାତିରୁଷେ ଖାଲରେ କୋଣ୍ଠ କରିବାକ
କ୍ଷୁଦ୍ର ବୁଦ୍ଧି ଓ ବନ୍ଦୁ ପରିମାର ଚାଅଇ । ଅପଣା-
ଦେହରେ ବିଶ୍ଵାସ କରି ଏହାର କୁଣ୍ଡାଳୀ
କହି ଅଛି । ମୁହଁ ପ୍ରଦୂହଙ୍କ ଅମୃତଗ୍ରହ୍ୟ କାଏ

ପାତରେ ଫୁଲ ନ ପାଇଲେ କଥା ଧଳ ଦରଖା-
ରେ ଦରି ଆଏ । କେମାଟି ର୍ଷ ବହୁପରି ଆଜି
ମୁଁ ଦମ୍ପତ୍ତି କହୁଆଛି ଏହିଦାର ସ୍ଥା ଦବିତି
ବୋଶ ପରିଶାର ଦୂରର । ଯକ୍ଷ ପରିଶାର ଏହି
କହୁଦଳର ଚର୍ଚିରେଣ ତଳ ଦୂରର । ଯେଥେ-
ଥିଲ ନାମକ ଯେଉଁ ତୀର୍ଥକ ବଡ଼ ହାତୁର-
ଆଜାରେ ବିକୟ ଦୂରର ତାହା ଅମୃତଦଶାବୁ-
ଦ୍ଧର ଦୂରର । ଏହି ତ୍ରୈକ ପେଟରକରେ
ଆବା ଆଚକରସରେ ଶୁଣାବୁ ଅନ୍ତର ପରି-
ପାତ ଦୂରର । ଯେଉଁ ଅମୃତଦଶାବୁ ଏହି
ଶୁଣ ଡଢ଼ିଶାରେ ତହିଁ ଅନାଦର ବଢ଼ ଦୂର-
ର ହିତ୍ୟ ଅଟିର । ବବନୀର ଗୋବନୀନେ
ଅଦର କିମି ଅମୃତଦଶା ଖାଲି ତାହା ବଜା-
ଇରେ ବିକୟ ଦୂରର । ମାତ୍ର ତେଣାରେ ଦେହ
ଅନାବୁ ପରିଶାର ଲାହୁ ଅଥବା ବିନାଯହିରେ
ତ ଅନ୍ତର ମଧ୍ୟରେ ଅମୃତଦଶା ଗଛ ଯେ-
ମାରେ ସେଠାରେ ଦୂରର ଏହି ପରିଶାର ପରି-
ମାଗରେ ଫଳ ।

କେଉଁହନ୍ତିର ଭୟାଗୋଳ କିମେ ଦୂରିତେ-
ବାର ସମାବ ଘାର ଦୁଇପତ୍ରେଲୁ । ଶ୍ରୀଯୁ ଦୟା-
କଜାର ଭୟା ମୟୁରତଥିମାରେ ମନବେତ
ହୋଇ ଉତ୍ତବକର ଅରସୁ କର ଥରନ୍ତି । ଏବା
ଏଇ ଭୟା କେଉଁହନ୍ତି ଶିମାମଧରେ କେଳ-
ରେ ଲୁଚିରିଥ ଅବସରମତେ ଏହି ପ୍ରାନ ଆପି-
ମଣି ବନ୍ଦୁଅଛନ୍ତି । ପୋଲିଟିକିଲ୍ ଏତ୍ତଙ୍କ ଏ
ପାଦାବ ସବକାରମାନେ ପୁରୁଷକଳ ଦେବ
ଏହି ଦରକୁ ଯାର ଅଛନ୍ତି ଏହି ପୁରୁଷକଳ
ଶାସ୍ତ୍ର ବର୍ଷି କରିବା କାରାଗ ନାହାପାନକୁ ଥି-
ହେବ ଯାର ଅଛି । ଅଜଳମେ ଲୁଧିମାନକୁ
ଶାସ୍ତ୍ର ଦର୍ଶନିବ । ଅବେଳି ଭୟା ଏଥିମଧ୍ୟରେ
ଅଜ୍ଞାନ୍ୟ ଦେଖାରେ ଅଗଣାର ପିଲା କଟୁମନ୍ତର
ରହିବିଲୁଣ୍ଡା । ଅଗ୍ନିମାନେ ଭୟାକି ଧର-
ଗାମ ମାତ୍ର ହୃଦୟର ହେଲୁ ।

ଏସମନ୍ତରେ ମୟୁରରଜ୍ଞରୁ କହେ ଦିଲ୍
ଚାଲିଅପରିଣାମ କି କେନ୍ଦ୍ରରମ୍ଭ ସରବରତାର
ଧୂପୀ ଉଠିଥେ ମୟୁରରଜ୍ଞରେ ଥକିଲୁ ଡାଯୁ
ଦୂରପ୍ରାଦ ହେଲା ଦିପ୍ତିର ହୋଇ ଶିମିଲା-
ପାଳ ଧାରାହାନକଟରେ ବସିଲା କରିବାର
ମାତ୍ରମ କରିଅଛି । ପୁରୀର ପୃଷ୍ଠାଫେଣ୍ଡେ
ଦେଖି ପାଦେବ ଓ ପାଦେବା ଦରିନ ସାଦେବ
ସେମାନର ଲବଟଳ ଶାନ୍ତିବିଧିମନ୍ତ୍ରେ ଧାର-
କିଲିବେଳ ଗମନ ବିଶ୍ଵାସିତ୍ରେ, ଶିଶୁମାର

ଯେଉଁ କିମ୍ବୁହମାନଙ୍କୁ ଧର ଦେବାନମନ୍ତ୍ରେ
ଲଭ୍ୟମେଷେତ୍ରରୁ ପୁରସ୍ତାର ଦେବାର ଘୋଷଣା
ଦେଇଅଛି ମେମାନଙ୍କୁ ଧର ନ ଦେଲେ ମୟୁଁ
ରହିଛେ ମହାରଜା ଭୂରାମାନଙ୍କୁ ବସନ୍ତ
ଦେଇବାର ଅନୁମତି ଦେବେ ନାହିଁ । ଗର୍ବକଳ୍ୟ
ମୟୁଁରହିଛେ ମହାରଜା ଭୂରା ପାପପିତା ସବ୍ରାତ
ତବଳକଳ୍ପରୁ ପ୍ରସାଦ ଦିଇଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ
ଆର୍ଦ୍ର ଯେପରି ଶାନ୍ତିରୀତା ମୁଁ ତାହାର
କଞ୍ଚାକ ଦେବେ ।

କୁଣ୍ଡବେଗର ଅନୁସାନନ୍ଦମନ୍ତ୍ରେ ବିଲ-
ତରେ ଯେଉଁ ସମ୍ଭବ ବିଷିଞ୍ଚଳ ଏବଂ ପେହି
ସମ୍ଭବ ଛନ୍ଦକଣ ପ୍ରଥାକ ସହୀ ପ୍ରାଚୀ ରବି-
ଶ୍ଵିମେଖବ ଅନୁବେଧମରେ ଏ ଦେଶକୁ ଅଧି-
କାନାପ୍ରାନ୍ତର କୁଣ୍ଡବେଗିମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ସେ-
ମାକଙ୍କ ପୀତ୍ରାର ଉଦ୍‌ଦୟାର ମଞ୍ଜର କରି ଥାଇ-
ଥିଲେ ସେହି ସମ୍ଭବ ଶେଷିରିପୋର୍ଟ ବାହାର-
ଥିଲୁ ଏବଂ ସମ୍ଭବ ଏ ବିଷୟରେ ଯାଦା ସିଫାନ୍ତ୍ର
କରିଅବୁଲୁ ତହିଁର ସଂଶେଷ ବବରଣ ଏହି-
ପର ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ବିଭିନ୍ନ କାନ୍ତିକାରୀ
କାନ୍ତିକାରୀ ମହିମାର ବ୍ୟାକ ବ୍ୟାକ କରିବାର ଏଥିର
ଅବଳକ ସାହୁଙ୍କ ଥିଲା (୧) ଏବେଗ କଣ୍ଠାନ୍ତ୍ର-
ଗତ କୁଣ୍ଡର ଏବଂ କୁଣ୍ଡବେଗିକର ସନ୍ତୁଳାବ
ଜ୍ଞାନଦତ୍ତ କରିବା ଗଜିହନାବା ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋ-
ଇଥିବାରୁ ସମ୍ଭବତଃ ବେଗ ଭାବା ହେବାର ଆଶା
କରସ୍ଥାବା । ॥—ବେଜାନକ କରୁଗାନୁଧାରେ
ଏ ମେଗ ସଂଜାମରଣେରୁତ୍ତମୁ ହେଲେ ହେତୁ
ସଂରକ୍ଷଣ ଥିଲୁ ଅନୁପରମାନରେ ଏହା
ଦେହାନ୍ତରେ ପ୍ରତିବାଦ ହୋଇଥାଏ । ॥—
ତୌଏହି ଧରେଷ ଦୂର୍ଯ୍ୟ ଆହାର ବା ଦିଶେଷ
ଜଳବାୟୁହାସ ଏହା ସାଧାରଣବରେ ଜାହାନ୍ତ୍ର-
ରୁ ଜାହିଁ ଅଥବା ବିଶେଷକାର ବା ସମ୍ମା-
ନ୍ଦ୍ର ଦେବକୁ ଅନ୍ତର ତରିଯ ନାହିଁ ।
— ଦେବପ୍ରତା, ମନଶାବ୍ୟ, ସବଳସଂଗ୍ରହ
କରିବା ପ୍ରକରେ ବାସରତ୍ୟାକ ଏ ସେବ-
ଇତିର ଗୋପ କାରଣ ବୋଲସାରଣୀରେ
ଏବଂ ଏବୁହାର ବ୍ୟକ୍ତିବ୍ୟକ୍ତିପର ପାତ୍ର ହେବି
ହାଇଥାରେ । ॥—ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକରେ କୁଣ୍ଡ-
ବେଗ କୃତକ ହୋଇ ପକାଗ ହୁଅଇ । ଅତି-
ଥ ସମ୍ଭବ କବେତନାରେ କୁଣ୍ଡବେଗିକୁ
ତତ୍ତ୍ଵବ ସମାଚାର ପ୍ରଥାକ ରଜିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
ବାବନ୍ଧୁକ ଜାହ ସମ୍ମାନ୍ତର ଏ କରିବିକରୁ
କରିଲେବାକୁ ପ୍ରଥାକ ନହିଁବାର ଉପର

ଏକ ଅଦ୍ୟାରୁଥୁ ତେ ପାଇଁ ସୁଦିବଖ ବିଜୟ ଏହି
ଖୋର ଓ ଛିଗାଜଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଉଣ୍ଡାର ଓ ଖୋ-
ଗାର ବ୍ୟକ୍ତିଶାୟ କରିବା ଏ ବେଶିକ୍ଷର ଛାତିର
ନୂହର । ଏଥିରୁ ସମ୍ମାନାଙ୍କାର ଆନ୍ଦୋଳନ ବି ଏବଂ
ପଞ୍ଚରେ ଯେମନ୍ତ କୁଣ୍ଡଲେବିକୁ ଅନ୍ତର ରଖିବା
ସକାରେ ସବକାରକର ଅଇନ କରିବା ଛାତିର
ନୂହର ତତ୍ତ୍ଵରେ ପଞ୍ଚାନ୍ଦରେ ଏ ପ୍ରେରିମାନଙ୍କ-
ଠାରୁ ସଥାଯାଧ ଅନ୍ତର ରହିବାର ବନୋବସ୍ତୁ
କରିବା ଅକଳ୍ୟକ । ସଂଶେଷରେ ପ୍ରାଚିକଳା-
ନରୁ ଏ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ସାମାଜିକ ବ୍ୟକ୍ତିଆ
ପ୍ରକଳିତ ଅଛି କି କୁଣ୍ଡଲେବିମାନେ ବିଦାହ ଜ
ହୋଇ ପ୍ରାମର ଏବଂ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବାସ କର ଦେହ-
ସେବାରେ କଷ୍ଟକୁ ରହିବେ ସମ୍ଭବ ଯିବାନ୍ତୁ-
କାର୍ଯ୍ୟ ଜାହାର ଅଟର ।

ବିଜ୍ଞାନ ବିଦ୍ୟାର କେନ୍ଦ୍ର

ଶ୍ରୀନାନ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମାବରେ ପାଠ-
କମାଳେ ଦେଖିବେ ସେ ଏ ବିହାର ବନୋ-
ବସ୍ତୁଧାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଷ୍ଣୁ ଥିବା ଅଗ୍ରଜମାଳେ
ଦିବ୍ୟ ହୋଇଥିଲୁଛି । ଏଥର ବି ଅଭିନ୍ୟାସ
ଦୋଷି ସରବାସକାଗଜରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇ ଗାହିଁ । ଶ୍ରୀନାନ୍ଦରେ ଯେ ଆଗାତିତଃ
ମା ତ ସ ଚିମ୍ବକେ ଏ କିଞ୍ଚାର ବନୋବସ୍ତୁଧାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରତିବି ଦେଇ । ସୁଖକଥାର ହରବକ୍ଷାନରେ
ପରମାଣୁମୂଳ୍ୟ ଜମାଦତୀ ଦେଇଥିଲା । ସେ କାର୍ଯ୍ୟ
ରେଣ୍ଡ ଦେଇଲେ ଜମାବଳୀବିଷୟରେ ବିଷ୍ଣୁମା-
ନ୍ଦୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ ଡ ପାହା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେ-
ଇଲୁ ବଦଳସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କରିବି
ପୁଣ ଥିବାନି ଶୌଭିକାଳରେ ଥଣିଷ୍ଟୁମାଳାକେ
ବିଷ୍ଣୁ ହୋଇ ଥିବିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନ୍ତଙ୍କୁ
ବମାରିରେ କରିବୁ କାହାରା ଅନ୍ତରିକ୍ଷର
ବିବେଚନାରେ କିମାତ୍ କିମ୍ବାଗଲ । କାରଣ
ଯାହା ଦେଉ ଏମାଲକ ବିଦ୍ୟାପୁରେ ଅମ୍ବମାନ୍ତଙ୍କୁ
ବିବେଚନାରେ ଘରା ପ୍ରକା କରିଯୁଣ୍ଟର ଜରି
ଆଏ ବରଂ ପ୍ରକାଳର ଜରି ଅଧିକ ଅନ୍ତର ।
ବନୋବସ୍ତୁରେ କିମ୍ବା ଅଧିକା ଜରି ଦେଇଲେ
ଫଳକାରଙ୍କୁ ତେଜେ ବାରବ ଲାହି କିନ୍ତୁ ଏହି
କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୁଷ୍ଟରେ ପ୍ରକାଳର ଅଧିକ୍ୟ ଏହି
ଛିମ୍ବା କହିଲେ ସରବ ଲାହିଁ । ଉଦ୍ଧବଜିରୁ
ବୌଦ୍ଧାଦୋଜ କାମକ ବାରଳ ଜରିମାଳା-
ପ୍ରଦିତରେ ବଡ଼ । କମିଦାରତାରୁ ସାମାଜି
ପ୍ରାର୍ଥନାରୁ ସତର ପ୍ରକାର ବୁଦ୍ଧବାନ୍ତ ବନ୍ଧୁ
ମହା ନନ୍ଦବନ୍ଦରେ ପଢ଼ିଥିଲୁଛି । ଅନ୍ତରାଦୀର

କୌଣ ଅସୁଦନତାକୁ ଅସଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବଳବାର
ଜୀବସମୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ଯେ ଏହିକୁ
କିମ୍ବାର ଧାରନାର ହଡ଼ ଭାଗ୍ୟର କଷ୍ଟକୁ ବୋଲି-
ବାରୁ ଦେବ । ବୈଶିଷ୍ଟମତେ ବର୍ତ୍ତମାନର
ଅବବାସ ଦକ୍ଷ ସୁଖକର ହୋଇଥାଏ । ଅନ୍ତିମ-
ଗ୍ରହାଙ୍କ ଦିନ କଥର ଦାର୍ଢ୍ୟ କରିଅବୁନ୍ତି
ଫେବେ ଏହି ଅବଦରମାନରେ ସେଟନମେଣ୍ଟ-
ଅପେକ୍ଷା ବହିର ବଦନ୍ତ ମୂଳରୁଦ୍ଧ କରିବେ
ଦେବେ ଅମେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅନନ୍ତର
ହେବୁ । ଅମ୍ବାନର ବିଶାର ଯେ ସେମାନଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରକାଶ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ଭବ ଓ ମୋ-
ଧସଳରେ ହେଲେ ଅନେବକର ଅନେବ
ପାଞ୍ଚ ଓ ଅତ୍ୟାବଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ଆଇବ ।

ପରଶେଷରେ ବଲୁବ୍ୟ ଏହି ତ ବାଦି
ବନୋବସ୍ତରେ ଗାଁ ବଳସମ ଦାସ ଏବେ
ସମ୍ମାନ ପାଇବାକୁଳେ ଗାହାଙ୍କୁ ଏବ ସେହିପରି
ଥାର ବେଚେବକଣମୂଳାପୃଷ୍ଠାକୁ ବନୋ-
ବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟନ୍ତ୍ର ଦରିଦ୍ର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗତ-
ଶୀମେଷ ସୂଚିତରେ ବିବେତନା କରିବେ ।

ଫୁଲାର୍କେଳେ ! ମାମଳ

ଗାଁଥିବାକରେ ଅମ୍ବେମାନେ ବାଜେଖର-
ଫରସତିଙ୍ଗା ମାମଲେସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦିଲ୍ଲିକର ଅଦା-
ଅନ୍ୟକରେ ଦୁଇଅ ଅବଦୂଷ ଶୋଭାକଳକ କା-
ରେ ସମକ ହୋଇଅଛି ।

ବିଭାଗୀପାଳ ପଡ଼ିବାକୁ ଏହି ସର୍ବପ୍ରକଳ୍ପ ଦାଖି
ଦିବର ଦହଁରେ ସଜା ବାହାଦୁରଙ୍କର ଅଳେବ
ଗୌରବ କର୍ତ୍ତନା ଛାଇରୁ ଫରାସତିଙ୍ଗା ବଚେ
ଘରେ ଦାଏର ହୋ-ଶ୍ଵର ମୋହଦମାନ
ଏହି କବରଣ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଟ ବି (୧) ଫରାସତ
କିବାର ଗୌରବାରରୁ ମାତ୍ରପିକ କରି ତାହାକୁ
ବଧକରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ବାଜଗୋଢ଼ିବାନ୍ତ କରି
ପଥାର ଦେବା (୨) ରାଜାଙ୍କ ବିଜୁବରତେ
ମୋହଦମା ତଳାଇବାଗାର୍ଯ୍ୟ ଶୂନ୍ୟ ନ ଦେବାରୁ
ଜଣେ ବଧଗାର ଦର ଲୁଟ ଭରାଇ ବିଘବ
ଏବଂ (୩) ଏହିପରି ଶୂନ୍ୟ ଆଦ୍ୟ ସବାରେ
ଅନ୍ୟ କେବେବି ଜଣକୁ ଶୂନ୍ୟର ପାଢ଼ାଦେଇ
ଏହିପରି ଲ୍ଲା ଆଦ୍ୟ କରିଥିବା ଏହି ତନ୍ତ୍ରି
ନମର ମୋହଦମା ଦାଏର ହୋଇ ସେଥିରେ
ବୟୁହାତ ପ୍ରତି ଗିରିପ୍ରାର ହୋଇ ହାଜିରରେ
ଅଛିନ୍ତି ଅନ୍ୟ ଆସିବ ଅଳୁସାନ୍ତ ହେଉଅଛି
ଏବଂ ରାତା ବାହାଦୁର ପୁନଃ ସ୍ଵପ୍ନରୁ ବାହା
ସବେନ୍ଦ୍ରିୟାଥ ଦେବର ସ୍ଥାବାନକଣୀ ଦୋ-
ଇଅଛି । ଅପରିଧାର୍ଥିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜନୀରାୟକୁ
କାମ ପାଇବି ସ୍ଵରାରୁ କମିଶିବହାରା ଯୋକା-
କବନ୍ଧୀ ଦେବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛି । ଏବଂ
ଅନ୍ୟକଣେ କୁର୍ରାତ ଅବଦୁଷ ଶୋଭନକଙ୍କ କାମ-
ରେ ସମ୍ମ ହୋଇଅଛି ।

ଅକ୍ଷମ ଯେ ବାଲେଶ୍ୱର ଦୂରେକମାନେ
ଏଥିରେ ମହା ଶ୍ଵର ହୋଇ ଅଛି ତାଙ୍କ
ରଙ୍ଗକଷ୍ଟକଷ୍ଟରେ ଷେମାନେ ଜୀବପଦରେ
ବାସ କରିବା ବିଧାସ ବର୍ତ୍ତମାନ ତଳାର ଫର୍ମି-
ବୁନି କବିତରେ ଥିବାଦେଇ ଟଳମଳ ହୋଇଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଆ-ବର୍ଣ୍ଣମାଳା

ତେଣୁଗଜେକସମ୍ବନ୍ଧରେ ମାଲୁଦିର ଜୀ-
କେଜରଙ୍ଗର ଘେହଁ ପଢ଼ ଗଛ ସପ୍ରାବରେ
ଅମ୍ବେମାକେ ତୁବାର କରିଥିଲୁ ବହିଁରୁ ଏହି
ଜାଗାଥାରୁଅଛି ବି ଗଜେଟର ପ୍ରମୁଖ ଦକ୍ଷାତେ
ଅବ୍ୟ କିମ୍ବା ଚେଷ୍ଟା ହୋଇ ନାହିଁ । ମୋଧୁ-
ଲିର କାଳଗୋଲମାଳକୁ ବି ଉଦେଶ୍ୟରେ
ଗଜେଟ ଦାସାଏ ଅମ୍ବେମାନେ ଅବଗତ
ନୋହିଁ ମାତ୍ର ସେ କୌଣସି ଉଦେଶ୍ୟ ଥାଇ
ଗଜେଟ ସେବେବେଳେ ସରବାରକାରତ
ହେଉଅଛି ତାବା ଲେକବୁ ଦେଖାଇବା ଓ
କହିଁର ଗାହକ ଦେବକା କାରଣ ସେମାନଙ୍କୁ
ପ୍ରବର୍ଦ୍ଧିତାମାନ କାଳଗୋଲମାଳଙ୍କର ବର୍ଣ୍ଣକୁ
ହେଉଅଛି ସନ୍ଦେଶ କାହିଁ ଏହି ସେମାନେ
ମନୋଯୋଗୀ ହେଲେ ଗଜେଟର ଗାହକ
ଅବଶ୍ୟ କହି ଦୂର ହେବ । ଚାକାଧ ଦୂରର
ଅବ୍ୟ କୌଣସି ହାକନ ଏହିପ୍ରେରେ କାଳ-
ଗୋଲମାଳଙ୍କର ପ୍ରାହାର ଲେକୁ କାହାକୁ ।
ଏଣେଇ କିରାତୀୟ ବନ୍ଦିଶନର ଝାହେବଳ ଆ-
ଦେଶ ହେଲେ କିମ୍ବା କଲେକ୍ଟରମାନେ ଆପ-
ଣା, ଅଧୀକ୍ଷେ କାଳଗୋଲଙ୍କ ନାମରେ ପର୍ବତ-
ଅଳା ଦରବେ ସେ ସେମାନେ ତେଣୁଗଜେ-
ଟର ମୂଲ୍ୟ ଓ ତାବା ପାଇବାର ଉଧ୍ୟାୟ
ଦେବଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେବେ ଦରଙ୍ଗ ଏହିପ୍ରେରେ
ବିଜ୍ଞପନ ଅପଣା, କତେଥାରଇ କାଣ୍ଡାଜ-
ରେ ମାର ଦେଲୁଥିଲେ ଓ କାର୍ଯ୍ୟପନ-
ଥିଲେ ତମିବାରପ୍ରସତିତର ସଙ୍ଗ ଦେଇ
ଦେଇଲେ ଅଜେଟର କଥା ସେମାନଙ୍କୁ ବହି
ଦେବେ । ଅମ୍ବେମାଳଙ୍କର କଥା ସେ କାଳଗୋ-
ଲଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ତେଣୁଗଜେଟ ପର୍ବତରଙ୍ଗ
ଅନୁକର ସବଧା କରିବ । ଅନୁକର କହିଁର ମୂଲ୍ୟ
ଓ ତାବା ପ୍ରାଣ୍ତିକଷ୍ପୁରେ ଯେତର କୁମ ସୁରାର
ଅନୁପ୍ରେରବି ଲେଖିଅହୁନ୍ତି ତାହା ଭବିତ
କାହିଁ ।

ବୁଦ୍ଧ ବଜେଟର କଥା ମୋହମ୍ମଦରେ
ଯେତେ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଲେ ସୁନ୍ଦର ଗର୍ଭର ମୁଖ୍ୟ
ନୀତି କି ଦେବେ ଗାହାରଙ୍ଗ୍ୟା ବୁଦ୍ଧ ଦେବାର

ପ୍ରକାଶକ ।

ଏହି ମାନୁଷଙ୍କରେ ଦୋହାକ ନ
ସୁନ୍ଦରୁ ସଂଦା ଖାଦ୍ୟମାତ୍ର ନିମନ୍ତେ ପ୍ରବାଦି-
ମାନେ ବିଶେଷ ବନ୍ଧୁ ଲଭନ୍ତି ଓ ବିଜ୍ଞା ମାତ୍ରଙ୍କଳ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ମୌଜାରୁ ଲ ଗଲେ କୃତକ
ଜ୍ଞାନ ଓ ପରିବା ହାଣ୍ଡି ଜୀବ୍ୟାଦି ମିଳେ ଜାହିଁ
ଓ ଗଢ଼ରେ କୌଣସି ସମୟରେ ଦୂଇ ଏକ
ଅନ୍ଧାର ଜଳପାନ ସ୍ଥାନ ମିଳେ ଜାହିଁ ଏ-
ଦେବୁରୁ ଏ ଶୁଣ ଅଗତ ପ୍ରବାଦିମାନଙ୍କ ପଥେ
ବିଶେଷ ବନ୍ଧୁକର ଅଟେ । ଏହି ବନ୍ଧୁ ନିହାଜାଶ-
ନିମନ୍ତେ ଏ ବିଜ୍ଞାର ଶୀଘ୍ରକୁ ଜୀବାଲଗ ଉଚ୍ଚବ
ଶିଳ୍ପ ଶା ବାରୁ ମଥୁରମୋହନ ମିଶ୍ର ଚାଟିଏ
ହୋଟେଲ ଫିଟାଇ ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଅକି ମୁଦ୍ରର
ମୁଲ୍ୟରେ ଅର୍ପିତାର ଓ ଚାଟାଇ ଉଚ୍ଚାର ଏବଂ
କୁନ୍ଦଗୋଟି ଭାଇ ପ୍ରାପନ କୁଏ ମିଶ୍ର ମଜୁମ୍ବା
ଅଛି ଲାହ ନିମନ୍ତେ ଏହି ହୋଟେଲ ଫିଟାଇ ଜୀ-
ବାନ୍ଧି କେବଳ ସାମାନ୍ୟରେ ସଂହାରର କେବଳ
ହାତରୁ ଦେବାରୁ ହୁଏ ଜାହିଁ ଏହାହାର ଅ-
କେବଳ ପ୍ରବାଦି ଓ ସ୍ଥାନୀୟ ପର୍ବତରହିତ ବ୍ୟକ୍ତି-
ମାନଙ୍କର ଅନେକବ ଉପକାର ହେଉଥିଲା ।
ମିଶ୍ର ମର୍ଯ୍ୟାଙ୍କର ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବଜାଏ
ପ୍ରଜା ଏବଂ ମେଳେହଜଗ ଓ ସନ୍ତୁ ବଦ୍ୟକ୍ରି-
ମାନେ ସନ୍ତୋଷ ରହି ଅନ୍ୟକାନ୍ଦ ପ୍ରବାଦ
କରିଅଛନ୍ତି । ଲାହ ।

ଶ୍ରୀ ପଦାମଣି } ଶ୍ରୀ କାଶିନାଥ ମହାଗୁରୁ
ପାଲଲଭତ୍ତା ଦୂର୍ଗ } ଦେଖସନ୍ତ୍ରୀର

ମଲ୍ୟପ୍ରାଣି

କାହିଁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଖିଲୁ	୩.୯୯
ମାନ୍ୟମାତ୍ର ଦେଖିଲୁ	୪.୫୬
ଦେଖିଲୁଥାଏ ଦେଖିଲୁ	୪.୫୬
ଶ୍ରୀମତୀ ଦେଖିଲୁ	୪.୮୮
କାହିଁ କାହିଁ ଦେଖିଲୁ	୪.୮୮
କାହିଁ କାହିଁ କାହିଁ ଦେଖିଲୁ	୪.୮୮

ବିଜ୍ଞାପନ ।

Sita-mai-ki Andira
ସିତା ମାଇ କି ଅଣ୍ଡିର

ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲୁଗାରୁ, ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲୁଗାରୁ, ଅଭ୍ୟାସ କରିଥିଲୁଗାରୁ, ଏପରି ପ୍ରସ୍ତର ଉଚ୍ଛବି-
ଶ୍ରୀଧରେ ଅବଧି ମୁଦ୍ରଣ ହୋଇଲାଛି । ଅବଧି-
ଶ୍ରୀଧରଙ୍କନ୍ଦରଙ୍କ ମୁଖ୍ୟାୟି ଅଟେ ।

ମୁଖ୍ୟ .. ଟ ୦୯/୨ ମାତ୍ର
ପିଣ୍ଡିକାଳୀବ ପୃଷ୍ଠାଲୁଗେ ପ୍ରାପ୍ତ

NOTICE

Wanted a Head Clerk and Accountant for the Cuttack Municipality on a salary of Rs. 40 rising to Rs. 50 by a biennial increment of Rs. 2. None need apply who has not office experience in drafting letters and keeping up accounts. The person selected for the post, will have to deposit Rs. 500 as his security. Applications will be received by the undersigned up to the 15th May 1893.

Cuttack Muzl. Office, } L. B. GHOSE
Dated the 24th April } Vice Chairman.
1893.

ପ୍ରଜାସ୍ତୁତବିଷୟକାଇନ୍ ।

ଅର୍ଥାତ୍ ସନ୍ ଏମାଟି ସାଇର ଆ କାଳି ।
୧୯୫୯ ସାଇର ଆ ୧୦ ଜାନ୍ମ ଦିନରେ ଏହି
ଆଇବର ବେଶେବ ଥାର ଡିଗ୍ରାରେ ଚାଲୁ-
ଅଛି । ଏହି ଆଇକର ସମ୍ବାୟାଂଶର ସହିତ
ଡିଗ୍ରିଯା ଅନୁବାଦ, ଟିକା ଓ ଲେଖନେଷ୍ଟ ଗା-
ବହିରଙ୍କିତାର ପ୍ରକାଶର ଏହି ଆଇନପକ୍ଷାଳ
ନିଯମାବଳୀ ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରସ୍ତରାବାରରେ ଅନୁବନ-
ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ସରବ । ସମସ୍ତାଧାରଣାଙ୍କ ବୃଦ୍ଧିବା-
ନିମନ୍ତେ କଟିକଣକମାନଙ୍କର ଅର୍ଥ ଲୋକୀଯାଇ
ଅଛି । ଭିନ୍ନବାର, ମନ୍ଦିରମ ଓ ଲାଖଗରକାରୀ
ପରିବର୍ତ୍ତ ପ୍ରକୋପ କୁମ୍ଭବାଣୀ ଓ ରୟକଣ୍ଠ-
ରେ ଏହି ଆଇନ ଅଧିକ୍ୟ ପ୍ରଯୋଜନୀୟ ।
ଏହା ଅସ୍ତ୍ରବରରେ କଟିବ ଦରାବକାର
କିମ୍ବା ବୋଧାପାଇଁ ଶାଖାବାରେ କିମ୍ବା

NOTICE

The Contract for Printing the
Orissa Government Gazette made
with the Orissa Mission Press ex-
piring on the 3rd June 1893, tenders
for printing the Gazette for another
period of three years are hereby
invited.

The Gazette is published once a week on every Thursday, the number of copies printed being 150. The matter for the press will be supplied from the Uriya Translator's Office from Saturday till Tuesday, and the Gazette printed and delivered before 12 a. m. of Thursday.

Proprietors of Local presses are invited to submit rates of charges per page for printing the Gazette, in

sealed covers to the address of this office before the 8th May next. The charge should include the cost of paper, the quality of which should be 18lb double foolscap.

The rate of the existing contract is
Rs. 1.5. per page.

The conditions of acceptance of tenders now called for will be a further reduction in the above rate as well as punctual and timely publication of the Gazette and the extraordinary numbers of it when printed. The text of the Gazette to be printed in any type (English body, Pica or Small Pica), as may be necessary from time to time.

It is not guaranteed that the lowest tender will be necessarily accepted.

Orissa Commr's Office } By order
The 28th April 1893. } Gopal Bullab Das
Personal Assistant
to Commissioner,

ବିଗ୍ନମସାହେବଙ୍କ ବଠିକା ।

(BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳବିବେଚନାରେ ଏକ ୨ ଧର୍ମାଶ୍ଵର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଘଟ୍ଟା ବୋଲଗାର ପାଇଁ
ଏ କଟିବା କେବଳ ଉତ୍ତିଷ୍ଠବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥରେ ପାଇଁ ଦର୍ଶି
ନିତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ କା ଧର୍ମହାତୀତ୍ୟ ଦ୍ରୁଦ୍ୟ କିମ୍ବା
କାହିଁ । ଏହା ସବୁ ହାତରେ ଚକ୍ରବ୍ରତ ହୋଇ
ଯାଏ କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥାଏ ।

ସବଳ କୟୁଷର ଶ୍ରୀ ସୁରୁଷଙ୍କ ପମରେ ସମାଜ
ଉତ୍ସକାଳୀ ବୋଲି ପୁଞ୍ଚଗାବେ ବିଶ୍ଵାଳା । ଅରେ
ପରମା କିନ୍ତେ ଏଥର ଘର ଛଣି ପାଇବ ।

ଭବସୁମୟ, ପାଦସ୍ଥନୀରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା,
ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ଭୋକନ ଉତ୍ତର ଉଦ୍ଧବର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତା ଓ ଶୀତଳତା, ନିମ୍ନାକ୍ଷତା, ଶୈତା, ତାପ୍ୟ-
ଦୂରମ, ସ୍ଵାମୀନ୍ୟ, ଘାସ କୋଣ୍ଠବତତା, କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଚର୍ମବେଗ ଲଜ୍ଜାଫି ସବଳପ୍ରକାଶ ଅଧିକର ଓ
ପ୍ରେତିର ପାତାରେ ଏହି ବିକାଶ ଅମୋଦ
ଅନ୍ଧା । ଏବଂ କଞ୍ଚକ ପରିଦ୍ୱାର ଓ ଦେବପ୍ରଣ୍ଣିପ-
ରଙ୍ଗେ ଅଭିନ୍ନ ହୃଦବାସ ।

ହିନୋପ୍ରାନ୍ତର ସବଳଗରର ଲୁହାଜୀ-
ଶୀଘ୍ରଧାଇସ୍ଥରେ ପ୍ରାପ ହୁଅଛି । ମୂଳ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ-
ଆ ଅକ୍ଷାର ଅନ୍ୟାବେ ଟ । ୫ ଟ । ୫ ଟ
ଟ । ୫/୮ ଅଟର । ତାକଣ୍ଠା ପୁଅବ ଦେବା-
କରେ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

四
八

ଅତ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ । ୩ ୯୯
ପଞ୍ଚାବେଳୀ । ୩ ୯୯

ପୁଣ୍ୟ ମାନେଇବ ବାହୁ ଶଖକାପ୍ରସାଦ-
କୁଣ୍ଡ ପୂର୍ବ ଶଳୀଦୟହର ମଜାନୁଭୁ ଏହବାକୁ
ଚାର୍ଯ୍ୟରୁ କଥାଦୃଷ୍ଟିରେ କର ଅଗଣ୍ୟ ଚାର୍ଯ୍ୟରେ
ତୃପ୍ତିର ହୋଇଥାନ୍ତିରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁରୁଷାନେ-
ଜର ଅଦରେ କେହି ନମ୍ବକୁ ହୋଇ ଜୀବାନୀ,
ଗତ ଶୁଭ ପାଞ୍ଚବର୍ଷମଧ୍ୟରେ ତ ଏ ଶ ମାନେ-
କର ଗଲେଗି । ଅବସ୍ୟକ ମନ କଣକରୁ ତିର-
ବିଦ୍ୟୁ କିମ୍ବ ବଢ଼ିମନା କହିବାକୁ ହେବ ବନ୍ଦୁ
ଅଳ୍ପ ଦୁଇଜଣକ ବିଦ୍ୟୁ ଦର୍ଶ ଦିଶାଦରେ
ହୋଇଥିବାର ସାଧାରଣକୁ ପ୍ରଗତ । ଅଭ୍ୟବ
ଅମେଗାକେ ଅଗା କିମ୍ବ ଏଠଙ୍କ ପେମକୁ ଜଣେ
ରୁଷ୍ମକୁ ଫଳଗ ବର୍ଣ୍ଣପକୁ ମଜାଗାତ କରି
ଦେବ ।

କେବାଳନିର୍ମାଣ ହୃଦୀ ଗଙ୍ଗାରବତ ବି-
ଦ୍ୟାରର ହାପି ଏହି ଜୟସନ୍ଧର ଖେଳୁ ପାଇଁଠି-
ମାନୁଷତାରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷନ୍ଦ୍ରାବ ଏହି ଏହି କରିବ
ଓ ଫଳଦେଖାଉଛି କଥାମାକ ଦିଲାଗୁପେ
ଆଠବରୁ କଲାବଜାଗାବାଟାଟରେ ସମ୍ମରି ଚହୁ-
ଅଛନ୍ତି । ସେ ଅପଣା ବୃଦ୍ଧବଳରେ ସୋଜିଏ
ବୁଝୋଇବ ସମ୍ମ ନିର୍ମିଳ କହିବାକୁ ଯଦ୍ବିଦ
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ସମ୍ମ ଶୂନ୍ୟବିଜ୍ଞାନ୍ୟ
କଟର ମହିନେ ବ ଧୂମ୍ରଶର ଅଛିକ ଜତ
ଏହି ଅନ୍ତରାଳ୍ୟ ପ୍ରତିକଷାଧର ଦ୍ଵାରା ପ୍ରକଟନର
କାନ୍ଦୁ ସନ୍ଦେହରେ ଦେଖାଯିବ । ଅଛି ସହିତ
କାନ୍ତରକ୍ତରର ଅଟକ । ବାସୁର ଅଦସ୍ତା-

ଦେବତର ସାଧାରଣ କୁରିବନ୍ଧରୁ ଦର୍ଶନରେ
ସେହି ଦୋଷ ପଢ଼ଇ ଭାବିତଥାବାପରେ
ଏ ଯନ୍ମହାବ ଭାବା ନିବାରିତ ହେବ । ଏ ହୁଲ
ସହ ପ୍ରସୂତ ବରିବାପାଇଁ ପାଥ୍ୟ ଦୂର ଦଜ୍ଜାର
କବା ଗେତର ଲାଗିବ । ପଞ୍ଚିପଦର ଅର୍ଥବଳ
କାହିଁ । କେତେ ଧନୀବନ୍ଧୁ ସହାୟ ହୋଇ
କାହାରଙ୍କ ମୂଳ ଦେବନେ ଏହି ଅନୁଯାୟ ସହ-
ମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଷ ଥାଇବ । ସୁଦେଶର ଗୋ-
ରବ ବତ୍ତାଇବାପାଇଁ ଅମ୍ବେଶାତେ ଆଶା କରୁଛି
କି କେହି ବଡ଼ଲେବ ପଞ୍ଚିତ ମହାଶୟଦୁ ଏ-
ତତ୍ତ୍ଵରେ ସାହାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

ନୟାରତ୍ତବର ଗୋକଳାଙ୍କ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରମତ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଜେହମାନେ ମେଲାଜାନ
ଖୁବ୍‌ବଡ଼ା ଓ କର୍ଯ୍ୟାଗଢ଼ି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଏବଂ
ଦିଇ ଦେବାର ଶୁଣାଯାଇଅଛି । ମେଲେଜର
ମାତ୍ର ଗୋକଳର ନୂର କଟକରୁ ପଚାଇନ କରି
ଅଧିଅଳ୍ପକୁ ଏବଂ ସେଠା ଗୋକଳର ବିବର-
ମୋଳ ହୃଦୟକେଣେକ ସାହେବଙ୍କ ଜଣାଇ
ଅଛନ୍ତି । ଗୋକଳର ପ୍ରଥାନ ନେଇଟା ଧରା
ଦେବାଜ ବୋଲି ବିନ୍ଦୁକ ଦ୍ଵାରା ଦର୍ଶନାକ ମାତ୍ର
କଟକରୁ ଅଷିବାର ଅଦେଶ ଦେବାର ଅଛି ।
ମାନେକରଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ ମେଳ କୋଇ ଥିବାର
ଜଳବଦ ମୁଠ୍ୟ । ଦେନ୍ତୁରେ ମାନେକର
ସେଇ ସେଇ ଅବଶ୍ୟ ଦୋଷକୁ ତାହା
ଅନ୍ତର୍ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାର ହେଉ କାହିଁ ପରି

ଅନ୍ୟଏକ ଗଢ଼ରେ ମାନେଇବ ପେଣ
ସଦ୍ୟପି ମେଳ ହୋଇଆଏ ହେବେ
ମାନେଇବରଙ୍କର ଗୀତୁ ବିଦାୟପୂର୍ବର ଦିଲାମ
ଉଚିତ । ଗଢ଼କାନ୍ତମାନେ ଏକରୂପ୍ତ କାହାପରୁ
ଦୋଷୀ ମୁହିଲେ ଗଢ଼ ବିଲୁଫରେ ଏକମେଳ
ହେଉଥିବାର ଦେଖା ଯାଇଅଛ । ଅନ୍ୟଏକ
ମାନେଇବରୁ ମୁମାନୁରତ କରିବାପରେ
ସୁଧରଫେଣ୍ଟେର ବାହେବ ଦସ୍ତଖେତ ଡିଲାମ-
ରନ୍ତ । କିନ୍ତୁ ଡିଲାମର ପ୍ରକାଶଦିଷ୍ଟ ରୂପେ-
କିମନ୍ତେ ସୁପରିବ ବାହେବ ମହାଦୟ ଅନ୍ତରୀ
ଅନ୍ୟ ଦର୍ମଣୀଙ୍କ ସହଜମର ପ୍ରିଣ୍ଟାର କରିବ୍ୟ ।

ନୀତି ମାଦ ତା ୧୫ ରଖିରେ ବିଶେଷ ମାଧ୍ୟ-
ବିବାହରେ ସେଠା ଗୋରୁଣୀରୁକୁ ଏବଂ
ଉଦ୍‌ବନ୍ଧ ଅଧିବେଶନ ଚାହୁଁରୁଥିଲୁ ଓ ସେଠାରେ
ପ୍ରାୟ ୨୦ ବଜାର ଲୋକ ଉତ୍ସବରୁ ଥିଲେ ।
ଗୋଚରହୃମୁଖ ପରମାଣ ହୁବି କରିବା
ଏବଂ ଗୋରୁଦଳ୍ଲା କରାଇବା କରିବା ହାତ-
ସ୍ତରେ ଘରପାତ୍ରମାନକରି ପକ ଅକର୍ଷଣ
କରିବା ଅରୁଣାମୁଖରେ ଧରିବୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଧଳି
କବକବି କଣୀଏ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବାର ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦେଇ । କୁରାଚବାପଞ୍ଚ ମଧ୍ୟରେ ବିମେଳିବାଟି-
ମାତ୍ରକ ଅଧିକ ଉତ୍ସବ ଯତ୍ନାକାଳ । ଦେଇବ
ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇ ନାହିଁ କହିବା ସେମାତର
ପଞ୍ଚରେ ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦିଲ କାହିଁ । ବାପୁକରେ ଯେ-
ପର୍ଵତରେ ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଗୋଚର-

ବୁଦ୍ଧି ବଜାରଦାର ଚତୁର୍ବା କରିବା ତେଣେବ
ଆଜି କମାଲର ଦରଖ କରୁଥିବେ ଏବଂ ସାଧ୍ୟ-
ରଙ୍ଗ ହୁନ୍ତି ଅର୍ଥଲେହରେ ବସାଇବୁ ଘୋରୁ
ବିକ୍ଷେପ କରୁଥିବେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶବ୍ଦିମେଘ
ସେମାନଙ୍କ କଥାରେ କର୍ମପାଇ କରିବେ ନାହିଁ
ଅପେକ୍ଷା ଅପେକ୍ଷା ଯହିବାକୁ ହେଲେ କବର୍ତ୍ତିମେଘଙ୍କ
ସାହାଯ୍ୟ ଲାଭ ହେବ । ଅପାରାଗ କବଳି
କରିବିଷ୍ଵାର ନୟମ ଘୋବରର ପେତେ-
ଦର ବଧାର ବର ଅଛି ତାଦା ତଠାଳ
ଦେବା ସତାରେ ଶବ୍ଦିମେଘରେ ଦରଖାସ୍ତ
ଦେବୋ ଜୀବି ଜୀବି ପଢ଼ ହେଲେ ଘୋରୁ
କିମ୍ବା ଅନେବ ସୁଧାର ହେବ ।

କେଉଁରେ ଅବସ୍ଥା କମାଗତ ନନ୍ଦ ହେ-
ବାର ସମାବ ଅମ୍ବାଲୁ । ବୁଝିମାନେ ଅବସ୍ଥେ-
ଘରେ ଲଣ୍ଡାହା ଉତ୍ତିଷ୍ଠମାଳ ଦରଅଛନ୍ତି ।
ସେମାନେ ଲୁଟ ଓ ଜୁବ ଦୟା କରୁଥିବାର
ପରାବ ନିକ୍ତାଥିଲୁ ଉତ୍ତିଷ୍ଠମାଳରେ ଦେବେକଥର
ସମାନ୍ୟପ୍ରକାର ସ୍ଵକି ହୋଇଅଛି କିନ୍ତୁ ମୂ-
ଳର ଘାତିର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ସେମାଳକର
ମୁଖୀର ସମ୍ବଲମଧ୍ୟରେ ଲଙ୍ଘ ଓ ସଥର ।
ସେମାଳକେ ଶୁମ୍ଭୁଷୁର ଓ ଲୟାବୋଟ ଅଳଙ୍କାର
ଦରାଖୁଲେ । ନିଷ୍ଠାବିନାଟାରେ ଯୁଷ୍ମାଦ-
ମନେକର ବାରୁ ତେବେଳପ୍ରଥାର ସମ୍ବଲ
ଦେଖୁକ କରାଖୁଲେ ଓ ଗମଳାଗମଳର ପଥ
ଅବିନ୍ୟେ କରାଖୁଲେ । ଆହାନେକରକ
ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଶୁଭିଷ୍ମ ସାହୀୟ, ପ୍ରେରିତ ହୋଇଅଛି ।
ବୁଝିମାନେ ଗଢ଼ ଦେଖୁନ କରିବାରୁ ଅବସ୍ଥା
କରାଯାଇଲୁ । ମହାଶ୍ରାବ ପରିବୁ ଦେବଳ
କରାଯାଇ ଦେଖ୍ନା ଲଗିଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅକ୍ଷୟର ବୁଝିଅକ୍ଷୟରୁ ଅବସ୍ଥା ହୋଇଅଛି ।
ଶର୍ମୀମେଳ ଏକଥର ଚରଣରୁ ଗୋରପି
ପ୍ରକାର ଅଳ୍ପାପ୍ତ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରି
ହୋଇ କାହିଁ ଦେବଳ ଅମୃତାକ ଦେଖ୍ନା
କେନ୍ତାଥିଲୁ । ସେମାଳକୁ ବଶିତ୍ତର କରାନାମ-
କ୍ଷେ ଦେଖ୍ନା ଦେଇଅଛି । ଶୁଷ୍ମାନରୁ ଅନୁ-
କ୍ଷାର୍ଥେ ଘୋରିସ ସମ୍ବେଦ ଦୋଷ ଅନୁନ୍ତ
କିନ୍ତୁ ବାହେବ ନୟୁନଗତର ପୋଲିଷ
ବାବର ଧାହେବ ବୁଝିବାର ଘୋରିସ ତୋରୁ
ତଥାମ୍ବ ଧାହେବ କଷତ ଯୋଗିବ ଦେଇ ଆଜ
ମଧ୍ୟ ସୁଲବେ ବିପ୍ରେତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ମେହୁର କାରୁ ମାଗିବ ଦାସ ତୋଟ ଏହିର
ମାଲକର ସ୍ଵର୍ଗବାଟେ ମାସିକ ଟ୍ରେଣ୍ କା
ବେଳକରେ କଟିଲେ ହେଡ଼ମାନ୍ଦୁର ଅଚିନ୍ତ୍ୟକ
ମୁହାର ପଢ଼ାପତ ଦେଇଅଛି । ଗଣିବ ଏବଂ
ଜୀବକଷାହିତ୍ୟକାଳ ଦିନ ଥିବ ଏହ ତରିକ
ଭାବମ ଥିବ ଓ ପ୍ରଦେଶିକା ପଞ୍ଚକାରେ ଯୁଗେ-
ଶୀଘେ ଉତ୍ତାପ୍ତି ହୋଇଥିବ ଦିନ୍ଦୁ କୁଳବର୍ଷରେ
ଉତ୍ତାପ୍ତିହୋଇ ନ ଥିବ ଏପରି କେଣ୍ଟି ଅବେ-
ଦଳ ଚରାପାରିବେ । ଏଥରୁ ସହଯୋଗୀ ସମ-
ଲମ୍ବାର ହରେଣ୍ଠିଣୀ ମାଗୁଣିକାହୁଙ୍କୁ ପରିରାଖ-
ିଲୁ ଯେ ମାଗୁଣିକାହୁ କୁଳବର୍ଷଗୁଡ଼ି ବିରକ୍ତ
କାହିଁକି ଓ କର୍ତ୍ତାପିମେତ କର୍ମଗୁଣ୍ଠ ହୋଇ ସକ-
ବନ୍ଧୁର ତିର ଏହାରିବ ଦେଆଇଥାଇନ୍ତି ?
କୁଳବର୍ଷରେ ପିଲମାନଙ୍କୁ ଦାଣୁଥିବ ହାଟକୁ
ଥର ଟଳଇ ବଳପୂରି ପାରକଷର ଦଥ୍ୟାଳ
ଥରୁ ତ ? ଅମ୍ବେମାକେ ସହଯୋଗିବ ସହ-
ଦିବେ ଏବମରୀ ହୋଇ ଉତ୍ତପା କରିବାର
ଇନଶ୍ରେଷ୍ଠକୁ ପରି ବରୁଅଛୁ ଯେ ଏଥରେ
ତାଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ତ କରିବାର ଫଳାପକରେ ତାଙ୍କ
ରୁଘୋଷବତା ଅଛୁ ତ ନା ? ଯଦିଏ ନ ଆଏ
ତେବେ ଏପରାର ବଜାପଳ ଏକାଦେଲକରେ
ରହିବ କରିବାର ଅବେଦ ପ୍ରତାଳ କରିବ
ନାହିଁ । ସହଯୋଗୀ ଥିବାର ପ୍ରତିବର୍ତ୍ତନ
ମାଗୁଣକରୁ ନିକେପସ କହିଲବର୍ଷରେ ପାଇ
ବିଶ୍ୱରେ ? ଏହା ସବ୍ୟତ ପଣ୍ଡାଏ ତେବେ
ମୁକ୍ତ ଇନଶ୍ରେଷ୍ଠର ବାହୁ ତ ନିଜରୁବି କରିବ
ବରୁ ଏପରାର ହିଙ୍ଗାକ ପ୍ରତାଳ କରିଥାଇନ୍ତି ।

ବାଜୀରେ ଛ ୧୫ ଟଙ୍କା ବରତୀର ଥିଲେ
ହେବନ୍ୟୁବୋର୍ଡରେ ଅବସମରେ ଏହିଦି
କେତେ ଛ ୫୫ ଟଙ୍କା ରହିଲେ । ଯେଉଁ ମାତ୍ରେ
କଟି ଗଲେ ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେବେ ଏକବର୍ଷର
କମିଶକ ମଣ୍ଡପୂରୀ ବୁଝ ପାଇଲେ । ବାଜୀ
ସରବରତାରକ ଅଧିକାର ଠିକ୍ ଖୋରାଖ୍ୟାତ
ବର୍ଷାଭାରତ ତୁଳ୍ୟ ଅନ୍ତର ଅର୍ଥାତ୍ ଏମାରେ
ଅପରାଧ ଏବାର ଲଜ୍ଜାବାର ଓ ବରତ
ଅଟ୍ଟନ୍ତି ଏବା ପ୍ରକାଶିତାରୁ ଖଲ୍ଲା ଅପ୍ରକାଶିତାରୁ
ବା କି କରନ୍ତୁ ସରକାରକିର ପ୍ରାପ୍ୟ ଅଦ୍ୟା
ବିଦ୍ୟାକୁ ବାସ୍ତଵପ୍ରକ୍ରିୟା ଅଟ୍ଟନ୍ତି । ଏଥିରୁ ଅଛିରୁ
ସେମାନଙ୍କର କିଛି ଅଧିକାର ନୀତି ଏବା ମନୀ
ନକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ ହେଲେ କିମ୍ବାକୁଟିରିଲୁ ତ୍ରାନ୍ତ
ଦରଗତୀ ଗୋଟିଏ ପାଇବେ ଶୌଣ୍ଡର ସରବର
କାର୍ଯ୍ୟ ପଦ ଖାଲି ହେଲେ ତାହାର ଅପ୍ରାପ୍ତ

କୁଟ୍ଟମ୍ ଦେଖି ଶ୍ରୋଗଣ ଥିଲେ ଏହି ଉତ୍ତମ
କାହାରେ ବନ୍ଦିଥିଲେ ତାହାର ଦାନା ଅନ୍ତର୍ଗତ୍ୟେ
ହେବ । ସରବରତାରମାତେ ଜୀବିତ ଖରଚ
ବା ବନ୍ଦିପରିକ ଜୀମାବନୀ ଉପରେ ଘରବର
ଟ ୧୦ ଟା ଲେଖାଏ ପାଇବେ ବିନ୍ତ ପେଟ୍-
ମାନେ କାଗଜ ଠିକ ରଖି ପାଇବେ ସେମାନଙ୍କ
ଘରବର ଟ ୧ ଟା ଲେଖାଏ ଅଧିକା ପାଇବେ
ଓ ପାହାଙ୍କ ସିରପ୍ପା ଏମୟାନ୍ତାମାରେ ତଥାରୁ
ହେବ । ଏ ଛଢା ଯେତେ ଧର୍ତ୍ତିଥ କିମି
ଛଠିଆ ଦେବପହଞ୍ଚ ଥିଲୁ ସରବରତାରମାତେ
ଅଗାମୀ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘରଗ କରିବେ ।
ଜ ୫ ଟ ଟ ସରବରତାରକ ମଧ୍ୟ କ ୪୦ ଟଙ୍କର
ବାର୍ଷିକ ଖରଚ ବା ଉନ୍ନିଶିତ ଟ ୨୦ ଟାକୁ
କାହା ଏବଂ ଜାଗର ଥିଲୁ ଟ ୧୦ ଟାକୁ
ଟ ୧୦ ଟା ଦର୍ଶକ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଜ ୮ ଟ ଶର୍କର
ମଧ୍ୟ ଜ ୪ ଟ ଶର୍କର ଥିଲୁ ଟ ୧୦ ଟାକୁ ରକ୍ତ
ଏବଂ ଜ ୪ ଟଙ୍କର ଅଧିକ ଟ ୧୦୦ ଟାକୁ ରକ୍ତ
ଅଟର ।

ମିଳକିବିଧି କୁମରଙ୍ଗର କାଳ ନାଚନମଦ-
ନଦ ଉଠାଇଲେଇ ସହାଯୁତା ବୋଷରେ-
ତକମାସର ଦୀଠିକଣ୍ଠରେ ସହିତ ଦୟାପ୍ରାପ୍ତ
ହୋଇଥିଲାଏ ସମ୍ମଦ ସଥାବମୟରେ ପାଠ-
ବନ୍ଦାକଳୁ କଣ୍ଠରେ ଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପାରରେ
ଜଳସାହକ ଉଚ୍ଚ ଦୃଶ୍ୟ ରହିବ କିମ୍ବା ଏକ-
ମାର ବନା ପରିଶ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖ
କରିବାର ଆବେଦନ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ
ଏହି ବିଦ୍ୟା ଏତିବି ସେ କିମ୍ବା
ହେବକ ନିବିଟକୁ ଚାହିଁ କେହି ପରିଚାଳନ
ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧ୍ୟାତ୍ମି ନିମିତ୍ତ ସ୍ଥାନରେ କରିଥିଲେ ଜଳ
ସାହେବ ଅପାର ଦିଗ୍ଭରସମୟରେ ସ୍ଵାର୍ଥ
ଦ୍ୱାରା ପରିବାର କରି ଅଧ୍ୟାତ୍ମି ନାଚନମଦନ
ନିମ୍ନ ଦ୍ୱାରାଇବଳୁ ସ୍ଥାନରେ କରିବା କାରିବ
ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଥିବା ଦିଶ୍ୟ ପରିବାର ଥିଲେ । ମାତ୍ର
ଅଧ୍ୟାତ୍ମି ତାହା ମାସ୍ତ୍ର କରି ଏହି ସ୍ଥାନରେକାହାର
ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମି ତାକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାର କି ଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି
ବର୍ଣ୍ଣନାରୁ । କହାଯି ଦ୍ୱାରାଇବାରେ ସ୍ଥାନରେ
କାଣ୍ଟ ଆବେ ଦିଶ୍ୟ ପ୍ରଲେନର ଥିଲେ ମାତ୍ର
ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ ସନ୍ଧା ସଂଗ୍ରହର ବିଥା
ଦିଶ୍ୟ ଦେଇ ନାହିଁ ଏହା କିନ୍ତୁ ଅର୍ଥରେ
ଦିଶ୍ୟ ଅଛଇ । ବାଜି ଜାମିଜିବେ ମୁଣ୍ଡି ପ୍ରାପ୍
ହୋଇଥିଲେ ଏହି ଅଧ୍ୟାତ୍ମିରେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦିଶ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ଗମନ

କରାଯାଇଛି । ଶୁଣୁଥିଲୁ ପାଇବୋର୍ଟରେ ଅପାର
ଦେବାର ଉଦ୍‌ଘୋଷ ଲଗିଥାଏ । ସତର୍ବ
ମୋହିମା ଶେଷ ମାମାଣ୍ଡା ନ ଦେବାର
ଏହାପରି ମନୋମର ଦେବାରୁ ଶାନ୍ତ
ବେଳେ ।

— ०० —

ସନ ୧୯୮୫ ଶତାବ୍ଦୀ ସାଲର ଜୟନ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍
କଣ୍ଠାଳାର ପ୍ରସର ନମନ୍ତେ ବଳାଳାର ନାଲୁ
ସମ୍ବନ୍ଧରୁ ମା ୧୯୬୫-୬୬ ଶତାବ୍ଦୀରେ କଳା-
ନ୍ତ୍ରା ହୋଇଥିଲା । ତହୁଁ ପଦ୍ମବିରତରେ ଏଥର
ଛନ୍ଦର ପରିମାଣ ମା ୧୯୬୫-୬୬ ଶତାବ୍ଦୀ ।
ଏଥରୁ ଡକାର ଯେ ଏକର୍ଷ ଗତକଷ ମା ୨୭୩
ଅଧିକ ଦୂର୍ଭାଗ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ନାଲର କାର୍ଯ୍ୟ-
କାର୍ଯ୍ୟା ପଞ୍ଚରେ ଏବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ବୋଲି
ବାକୁ ଦେବ । ମାତ୍ର ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଖାଯାଏ
ଯେ କର୍ବା ମାଳ ଓ ଦୁର୍ଗା କଳମନଙ୍କର ଗୃହ-
ବୁଦ୍ଧି ସକାରେ ଏବା ଲଭନ ନାକରୁ ଗତବର୍ଷା-
ପେଣ୍ଟା ଅଧିକା ମା ୧୯୬୫-୬୬ ଶତାବ୍ଦୀ କର ନିଯା-
ଯାଇ ଅଛି । ଏହି ଦେବୁ ଏବର୍ଷର ଫଳ ଦେଇ
ହୋଇ ଅଛି । ହୋଇଲେ ମେଧମଧ୍ୟର ଓ
ସାରଗ ନାଲମାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ଦୂର୍ଗା
ଡକ୍ଟିଶାର ଏବା ସୌଭାଗ୍ୟା ନାଲ-
ଏକନାରେ ୨୫ ଦକ୍ଷାର ମାତ୍ର ଏବା ହାଇଲେ-
ବିଜ କେଳାଳ ଏଲବାର ରୁହିଦକ୍ଷାର ଯେତେମାତ୍ର
ଉତ୍ତା ପଢ଼ି ଅଛି । ଏ ୧୯୬୬ ପଦ୍ମବର୍ଷା ଦେଇ
ଦୂର୍ଗ ଅବସ୍ଥରେ କସିବ କଳର ପ୍ରୟୋଜନ
ହୋଇଥିବା ସୁଲେ ଜଳମତ୍ତାକମିର ପରିମାଣ
ଜଣା ହେବା ଅର୍ଥମୁକ୍ତ ଦିଶର ଅଟିର ଏହି
ଏଥରୁ କୌଣସି ବାରଶ ପ୍ରଦଶୀଳ ହୋଇ କାହିଁ
ବୋଧ ହେଉଥିଥି ଯେତେବେଳେ ଜଳର ଅଧିକ
ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲ ବେବେବେଳେ ନାଲ କର୍ମ-
ବୁଦ୍ଧମାଳେ ଜଳ ପୋଶାର ନ ଆରବାରୁ
ବସି ବେଅଛି । ପଦ୍ମବର୍ଷା ଦେଲେ କ୍ଷେତ୍ର-
ଅଭାବରେ ନାଲଦାର ବିହି ଦୂର୍ଗକାର ହୁଅଲ
ନାହିଁ । ବେଳେ ବାର୍ତ୍ତିକମାସରେ ଉତ୍ସର
ବୁଦ୍ଧବ ହେଲେ ନାଲର ସାବାଧ୍ୟ ଲାଭ
ହୁଅଛି । ଏହିପରି ନାଲଦାର ଆଂଶିକ କ୍ଷେତ୍ର-
କାର ହେଉଥିବାରୁ ହର୍ଷର ଅଦ୍ଵର ବରି ପାରୁ
କାହିଁ ।

ପ୍ରକାଶ ପୋଲେସ କମିଶନରୁ ରଦ୍ଦିତାଥି

ମହାତ୍ମାଦିକ ପ୍ରେସ୍‌ର ଅସାମୀ ଉଠିଲୁ
ଚନ୍ଦନଗରରୁ ଯେବେ ଯାଇଲୁଛନ୍ତି । ଅପ୍ରେ-
ମନେ ଶୁଣିଲୁ ସେମାନଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ସେହିଠାରେ
ହେବ । ଏମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଏକଜଳ କ୍ରୂଷୀସ
ପ୍ରକାଶ ଅନ୍ୟ ପାଖରୁ ଫର୍ବା ପଢା କିନ୍ତୁ ସେ-
ଇମାନେ ପ୍ରେସ୍‌ର ଦୋର କାହାରୁ ସେମାନେ
କ୍ରୂଷୀସ ପଢା । ଦୋଷୀ ଦର ପାଇଲେ ଶାଥା-
ରଣ ସମ୍ମିଳନ ଦେବେ ବିନ୍ଦୁ କରେଗି ଦୟା
କି ପାଇନ୍ତି ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧର ପ୍ରାର୍ଥନା । ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ସେଇମାନେ ଧୂତ ଦୋର ଅଛିଲୁ ଓ
ସେଇମାନଙ୍କ ନାମରେ ଡୋରରେ ଜାଗ ହୋଇ
ଅଛି ସମସ୍ତେ ରମ୍ଭାଥ ମହାପାତ୍ର ପକ୍ଷର । ଯକ୍ଷା
ବାହ୍ୟରଙ୍ଗ ବନ୍ଧୁ ଏହାଙ୍କର ସେଇଁ ମୋକଦମ୍ଭା
ଦୋଇଥିଲୁ ତାଙ୍କ ପାଠକେ ଜାଣି ଅଛନ୍ତି ।
ଯକ୍ଷାବାହ୍ୟର ପରିପେତାର ଲଜ୍ଜାଦାର
ଏହାର ପୁନିବେ ରମ୍ଭାଥ ନାମରେ ଫଳା-
ହି ରାଜରେ ମୋକଦମ୍ଭ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରେ
ମୋକଦମ୍ଭର ଶାର୍ଥୀୟ ଅନୁସରକ ନିରାଜ
ଅବଶ୍ୟକ । ରମ୍ଭାଥ ଓ ତାଙ୍କରଧୂଳି ଓ ମୋ-
କ୍ଷାର ବାହୁ ଲଜ୍ଜାମୋହନ ଦାରୀଯେବ ରଜ୍ଞି
ବାହ୍ୟରଙ୍ଗ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମୋକଦମ୍ଭ ତମୋରହ
ନିମନ୍ତେ ଦାଇବକାଟ ପର୍ଦ୍ଦଳୁ ଯାଇଥିଲେ ବନ୍ଦ
ପ୍ରେ ବୃକ୍ଷପ୍ରଜା । ବୃକ୍ଷପ୍ରଜା ବାସିଦିବ ଦୋଷ
ଦ୍ୱାରା କରିବାରୀ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବୃକ୍ଷପ୍ର-
ଜାକୁ ଶାର୍ଥି ରାଜାର ବସ୍ତରେ ଅର୍ପଣ କରିବ
ଉଚିତ । ପର୍ବତ ବିରୁଦ୍ଧର୍ଜ ବନ୍ଦରବନ୍ଦେ ଅବ-
ପ୍ରାନ କରୁଥିଲୁ ଏହାର ପୁନରେ ଘସାମ
ଦ୍ୱାରା ଦୋଷ ଶୁଣାଇ ଅଗର ହୋଇ ବୃକ୍ଷ
ର ରାଜାର ପ୍ରତିନିଧି ବର୍ତ୍ତମାନ ନାମିଶର
ମାକଷ୍ମେଇ ବୃକ୍ଷପ୍ରଜାକୁ ଧୂତକରାଇ ଦେଇ
ଶୁଣେ ଦିନ । କରୁଥା ବୃକ୍ଷପ୍ରଜା ରାଜାଠାରେ
ଶୁଣାଇ ଦେଇବେ ଅମେମାନେ ବୃକ୍ଷପ୍ରଜା
ପ୍ରତିନିଧି ଏକବ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିଲୁ ଯେ ଏ
ପରାର ପୁନରେ ବୃକ୍ଷପ୍ରଜାକ ବିରୁଦ୍ଧ ବୃକ୍ଷ
କୋର୍ଟରେ ଦେବା ନରାସି ବର୍ତ୍ତମାନ
ସହି ପୁନର ଦରବା ଛାଇ ନିରେତ ଦେଇ
ବହିଲେବ ନୃଥା ଗରୁଙ୍କୁ ବିଠିତ୍ ଶାସ୍ତ୍ରିଦେ
ବାର ଯୋମାଜ ବର ପାଇବେ ।

ଏଠା ରେହନ୍ତିରେ କଲେମୀପୁଟ ସ୍ଥଳରେ
ଶୁଦ୍ଧିମାତ୍ରକୁ ଶାଖକ କରିବା ନିମନ୍ତେ କଲେମିକର
ପ୍ରକଳ୍ପନ ଯେଉଁ ଉପାୟ ଅବଳମ୍ବନ କରିଥିଲୁଗା
କହିବ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆମେମାନେ ନିକଷିତ କର

ଭାଲବେଶ୍ୱର ମୋକମା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କହିଲେ
କରିଅଛୁ । ସେ ଶାସକରେ ସମ୍ପ୍ରେ ସମ୍ମାନ
ଦୋଷ କି ଥିଲେ । ବାଲକମାଳକୁ ଶାସକ
ଚନ୍ଦ୍ରବା ଶିଖନକର ଜୁଗି ଓ ଅତିରିକ୍ତକବଳର
ସେଥିରେ ବସୁଶେଷ କରିବା ଅନୁଭବ କିନ୍ତୁ
ପର୍ବତ ପରମାଣ ଫଳ ଉଦ୍‌ବାସନ୍ତର ବାକରେ
ଶିଖକ ଓ ଅଭିଭବକ ଉଦ୍‌ବୟେ ଶିଖିବ ହେବାରୁ
ଶାସକ ନିର୍ମଳରେ ଭାବ ମରଇ ଅନୌଦିନ
ଘଟିଥିଲା । ଯତଃଂ ଅମ୍ବାନଙ୍କର ପ୍ରିନ୍ତପିଲକ
ବାର୍ଷିକରେ ଅଜେବେ ଅସମ୍ଭାବ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ । ଅମ୍ବେନାଳେ ଶୁଣିଲୁଁ ପେଣ୍ଠି
ପ୍ରଥମାଳେ ଭାଲୁ ଗେଣ୍ଠା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପି ଥିଲେ
ସେମାଳେ ଥିଲା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦରେ ପ୍ରିନ୍ତପିଲ ବେମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ ନେତାଙ୍କୁ
ବହୁଧ କରିଦେଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଆହୁ କିମ୍ବା ୧୦୦
ପର୍ବତୀ ଭାଲୁଗୋବୁ ତଥାର ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରିନ୍ତପିଲ ସାହେବ ଶିଖମାଳକ ବିଜୁ
ଦରେ ବିପ୍ରକାର ପ୍ରମାଣପାଇ ଏପ୍ରକାର ଦଶ-
ବିଧାନ କରିଅଛନ୍ତି ଅମ୍ବାନଙ୍କୁ ଜଣା ଜାହିଁ ।
ଆକାଶ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ପାଇ ସାହେବଙ୍କ ମହୋଦୟ
ଏପରି ବାର୍ଷିକ କରିଥିଲେ ତଥାରେ ବାଦାର
ଅପରି ହୋଇ ନ ପାରେ ପଥାସି ଅମ୍ବାନଙ୍କ
ନାରେ ଦୋଷକୁ ଦର୍ଶନ ଅବ୍ୟକ୍ତ ଅଧିକ ହୋଇ
ଥିଲା । ବାଲକମାଳେ ସବୁରେ ଭାଗ ଅଧିକ
ଦୁଃ୍ଖ ବା ଚକି ଦୁଃ୍ଖର ଏବଂ ପ୍ରିନ୍ତପିଲ ସାହେବ
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମିଳିଛି ଯୁଦ୍ଧରୁ ଦିଲାକୁ ହୁଲ ଦବର
ଅସିବାକୁ ନ ଦେଇ ହଜା ବାଦାରେ ରଜୀ
ଭାଲା ବନ୍ଦ କରିବାରୁ ପିଲାଏ କହିରେ କଷ୍ଟ
ପାଇ ଏବଂ ଭାଲା ଦରଖ କରିଥାନ୍ତି ତାହା କହି
ଏବେ ବହୁ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଷର ଦୋଷ ମୁହଁରେ
ଯେ କହୁ ନମ୍ରିତ ପିଲାକେଡ଼େଢ଼ିର ପାରିଦର୍ଶ-
ମୁହଁପ ବାଳବର ଉଦ୍‌ବାଲର ଶକ୍ତି ଏକାଟେନ୍-
କବେ କଷ୍ଟ କରେ ଯିବ । ସେ ସାହା ହେଉ
ଅମ୍ବେନାଳେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିଲୁଧିଲ ସାହେବ
କୌଣସି ଆକାଶ୍ୟ ପ୍ରମାଣ ପାଇଅଛନ୍ତି କି ୧
ଅଜେବେ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ କିମ ପ୍ରମାଣ
କିଛି ମିଳ ଲାଗୁ ସାହେବ ମହୋଦୟ
ଦେଇଲ ପ୍ରକାଶରୀର ଦୁଷ୍ଟପିଲକୁ ବାକୁ
କେଇ ଦ୍ରୁତଧାର କରିଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଦେଇଲ
ଅବସର ଦୁଷ୍ଟର ଦ୍ଵାରା ହିତ ହେବ । ଅମ୍ବେନାଳେ
ଦରଖ ବରୁଁ ପାହେବ ମହୋଦୟ ଦେଇ
ପ୍ରକାଶ ପାଇ ଏ ଦଶବିଧାନ ବହୁଦୁଇ ତାହା
ସମ୍ବନ୍ଧାବଶରଣରେ ପକାଶ କରିବେ ଏବଂ

ପେଟେବେଳେ ଅନେବରୁତିଏ କହି ଦ୍ୱାରା
ହୋଇଥାଇଁ ରେତେବେଳେ ସମସ୍ତାଧାରଣାଙ୍କ
କଷବରୂପେ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବିବରଣ ଜଣାଇ ଦେବା
ଭାବର ଏବଂ ଜାଇ-ବାରାନ୍ତି ।

ମୁଦ୍ରଣ ଓ ପିଲାଗୀ ।

ଅମୂଳାକଳ ଦେଖରେ ଆଜି ବାଲ ପିଲାଏ
ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯିବେ ବୋଲି ଅରୁଣବକମାତେ
ଡେମାନ୍ଦୁ ପାଇ ବାଦ୍ୟ ଶିଖିବାରୁ ହଥିଲୁ ନାହିଁ
ମାତି ପାଖାଚିର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ଖୁବେପାହନୁଶ୍ଵର
ଲେକେ ସଙ୍ଗୀତବିଦ୍ୟାର ଏହେବୁର ତୁମର
ଦର, ଅଛନ୍ତି ଯେ କର୍ତ୍ତମାନ ଶବ୍ଦରର ଶେଷାଦ
ଆରେଗିବରଙ୍ଗାର୍ଥ ସଙ୍ଗୀତ ତତ୍ତ୍ଵରେ କଥବ-
ହୁଏହେବ ଏହେନ ଘର୍ତ୍ତିବମନ୍ତ୍ରର ମସ୍ତକ
ପୃଷ୍ଠାପୁନ୍ମାଳ ଦେଇଅଛି । ପୋର୍ଟଲପ୍ରତି କେଳି-
ଜାନାର ଡାକ୍ତର କବନ୍ତି ଯେ ସେହି ଶିଖମା-
ନଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଶବ୍ଦରର ମନ୍ତ୍ର ପୋର୍ଗାଇବାର
ସମ୍ଭବ ଥିଲୁ ସେହି ବିଶ୍ଵମାନବରେ ମନୀରୁ ସଂ-
ତନ ରୁଦରେ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରବେଶ କରେ ଏବଂ
ଫଳରେ ରକ୍ତମୁଖୀମାଳ କିମ୍ବା ହେବାଦାର
ଫୁଲ ଜାଦରେ ରକ୍ତ ପରଗଣିତ ହୁଏ ଏବଂ
ରକ୍ତର ଉତ୍ତକମ ମଧ୍ୟ ଦୂରିତ୍ୟ । ଅଥବା ରକ୍ତ
ପୋର୍ଗାଇବା ଦ୍ୱାରା ସଙ୍ଗୀତରୁ ଶବ୍ଦରର ସ୍ଥିତି
ସାଥନ ହୁଏ । ସବୁଂ ଡାକ୍ତରମାତରର ସଙ୍ଗୀତ
ପ୍ରଧାନଥାରୁଧାରୀ ।

ସଙ୍ଗାର ଶଶୀରମେ କିନ୍ତୁହାର୍ଦ୍ଦ୍ଵ କରଇ
ଭାବା ହୃଦୟର ନାମକ ଜନେବେ ବନ୍ଧୁଗତ ବୁଧୀତ୍ୟ
ଦେଖିବ ପଣ୍ଡିତ ବନ୍ଧୁବାଳ ହେଲା ଘରସା କର
ଦେଖୁ ଅବ୍ଲାନ୍ତା ଏବେ ଶ୍ରୀ କର ଅଛନ୍ତି ଯେ (୧)
ରାଜୁପଥକୁଳନ ଉପରେ ମଙ୍ଗାର ତିଥ୍ୟ କର-
ଇ; (୨) ରାଜୁର ଭାବ କେତେବେଳେ ଜଣା
ଦୁଃଖ କେତେବେଳେ ଅଥବା ଦୁଃଖ; (୩) ଅସ୍ତ୍ର
ଜାପ୍ୟ ପୁରାରେ ମଙ୍ଗାର ପରମାନନ୍ଦ ତଳ୍ଳ ଏବଂ
ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ହୃଦୟର ଅନ୍ତାଜ ବା ଗନ୍ଧ
ଦୁଃଖର୍ତ୍ତବ; (୪) ନାଥ ପ୍ରଥମର ପରିଚର୍ଣ୍ଣ-
ରେ ସଙ୍ଗାର ପରମାନନ୍ଦ ରାଜୁଗୁଳନର ମଧ୍ୟ
ଅରିବର୍ଦ୍ଦିନ ଯତକ ହୁଅଥ; (୫) ସଙ୍ଗାରର
ମୁହଁରୁ ତଥାରମ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧିକରିବା ଦ୍ୱାରା ବୁ-
ଦ୍ରୁବ ଭାବ ନିଶା ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସପାଇସେ; (୬)
ଏବଂ ରାଜୁର ଭାବ ଜଣା ଅଧିକ ଉପରେ ଜଳ୍ପୁ
ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟମାନଙ୍କର ସମ୍ମଦ ନିର୍ଭବ ଦେଇ
କିମ୍ବା ଜାପ୍ୟ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଙ୍ଗାର ପରି

ଦୁଇଟି ପାତାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ବେଳେ ଦେଖାଯାଏ ।

ଦିଲାଇ ଲୁହାରୁ ନିଷ୍ଠାବତାରେ ଗୋଟିଏ
ସବୁ ହୋଇଥିବା । ତାହାର ଛକ୍ରମ (୧)
ମଧ୍ୟର ସଙ୍କାରିତଥାର କରୁଥେ ମଳର ପ୍ରିରଣ,
ବିଶ୍ୱର ଭାବମେ ଏବଂ କବୁ ଆଜାର କ୍ରିଏ ଅଧିକ
ସମ୍ବନ୍ଧର ସେବିତାରେ ପଞ୍ଚମାତ୍ରର ହେଉଥିବା;
(୨) ଅଧିକପରିଶୀଳ ଲୋକଙ୍କୁ ବଜ୍ରିର ବିଶେ-
ଷ କୁପେ ଶିଖଇ କରିବା ସେ ଡାକ୍ତର ତାବି-
ଲ ମାତ୍ରରେ ଯମାରେ ଚାହିଁର ସହାୟ ଦିଲା-
ବେ (୩) ଲକ୍ଷ୍ୟକଳବରକ ମଧ୍ୟଭାଗରେ ଏକ
କୃଦିତ ଶୁଦ୍ଧ କର୍ମଶାଳର କହିରେ ଦିଲାଗୁଣ ସମୀ-
କ ଦିଲାବାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରିବା ସେ ତାକ
ଟେଲିଫୋନହାସ ଲକ୍ଷ୍ୟର କତ୍ତି ଦସପାଇ-
ଲମାନଙ୍କ ନାହିଁ ଦେବ ।

ଭାବସ୍ଥାନିକଷୁରକେ ଏହି ସଜ ପଦ୍ମଶାନକର
ଦେଖିଅଛୁଟି ଯେ ସଙ୍ଗୀର ସାଧାରଣତଃ ବେ
ଚିକର ତରୁଣ୍ଠେରୁ ସମ୍ମର୍ତ୍ତନ କରଇ ଏହି
ଶତବରୀ କଞ୍ଚକ ବୈଗିଚାର୍ହ ତହୁଁରେ ହଦୁ
ହୁଏ । ହେବେଳେସାହେ ବିପତ୍ରାଲ୍‌ଲାକେ
ଏହି ପିଅକୋ ରୁଷିଟିହୋଇ ସେଥି ଥିବା ଯେବେ
ଦେଇକ ନାହିଲା ବାତଗାଳ କରିବୁ ଏହି
ତଥାର ପରିପ୍ରକାଶ କଞ୍ଚକ ବୈଗିଚି ଶତବରୀ
ହୁଏ ଏହି କଷ୍ଟ ଭାବା ଦେବାର ଦେଖିଯ ଏ
ଦୋଲଟକାରେ ଏକଦଳ ସଙ୍ଗୀତକାର ସପ୍ତା
ଦରେ ଥରେ ଦସତାଳ ରୁଲି ଆବଶ୍ୟକ ଦେ
ତଥାର ବୈଗିମାଳକର ବିଶେଷ ଉପଦାନ
ହୁଏ । ଏଠାରେ ବୈଗିମାଳ ମୁହସଙ୍ଗୀ
ତକୁ ସଂଖ୍ୟାକାର ଦେଖିଯାଏ । ତାହାର
କୁକମାନ କହିବୁ ଯେ ଅନ୍ତର୍ମାରେ ଗରେ
ତଥୁର ପରମ୍ପରାକିତ ଚାକ୍ୟାନିକାଳସ ବ୍ୟବ
ହାର ଦିଲେ ଉପହାର ଦେବ । ସେ ଅନ୍ତର୍ମା
କହିବୁ ଯେ ଦସତାଳମାଳକରେ ବୈଗିଚ
କଷ୍ଟ ଲବକ ମିଭି ସଙ୍ଗୀତର ଚତୁ ଦେବାର
ଭାବ । ବାସ୍ତବରେ ସଙ୍ଗୀତକାର ସେ ଶତବରୀ
କର ପଢ଼ୁଥ କହାର ହୁଅଇ ଏହିରେ ସନ୍ଦେଶ
କହିବୁ ଏହି ଦରସାଦିବନରେ ଏହିର କାର୍ଯ୍ୟ
କାର୍ଯ୍ୟା ପରମ୍ପରାକିତ ଦେଇ ବଡ଼ ସୁଖର
କଷ୍ଟ୍ୟ ଦେବ ।

କୁରମାଥବେଳ

ପୁରୁଷୋତ୍ମନେବିରେ କଳ୍ପନାପ୍ରଦେଵବନ
ନାହିଁରେ ଶଗାନମାଳ ଉପର୍ଯ୍ୟକ ଦୋଷପ୍ରକାଶ

ଆମେମାନେ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଅପିଦିନ୍ତ ଦୂଃଖିତ
ହୋଇଥିବୁ । ଗର ପକିବାର ଏବଂ ରବିବାର
ଦିନପରିଦେଶ ଧପ ହେଉଛି । ଗର ହୋଇଗଲା ।

ପୁରସ୍କାର ପାଇଁ କମଳାର ନିଜଗତାକୁ ବିଜେ
କର ଘୋଷଣାରେ ଥରେ ମାତ୍ର ବ୍ୟମର କର
ସାଇ ଚନ୍ଦନମୟପକ୍ଷ ଅଳ୍ପ ସମୟକୁ ଅନେକ
କାହିଁ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କବିତାରକଙ୍କ ସହ ଶୃଷ୍ଟି
କି ରୋଗ ଅଣ୍ଠେ ହୋଇ ଗାହଁ । ପାଇଁ
ବସି ରୋଗ ଛାତି ନାହିଁ । କେଣେ
ବଢ଼ିଦେଉଳାରେ ବିଅକ୍ଷର ବଢ଼ିବିଷତାର ଯେ
ଦୂରଦିନ କିମ୍ବା ହୋଇଥିଲା । ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର
ପ୍ରଧାନକାରୀରେ ଦେବତେବାର ଏପରି ଅମାର
ଦେଖି ଅମ୍ବୁମାନେ ପ୍ରବେଳାତ୍ମି ମୁହଁ ଥୋଇ
ଅଛଁ । ବ୍ୟମର ଲୋଗ ଦିବ୍ୟାତି ସଂଗ୍ରହକ
ହେବାରେ ଆସୁଥିଥା ପଢୁଥୁବାକୁ ଏହା ପଟକା
ହୋଇଥାଏ । ଅର୍ଥପାଇତା ସମସ୍ତ ବିଷୟର ମୁକ୍ତ
ଅଛେ । ଯେଉଁ ମହାତମ ଦ୍ୱାରା ଗୁଡ଼ ଦିଏ
ଶୁଣେନ୍ତି ତାହାର ପତିଷ୍ଠବଜାର ଟଙ୍କା ବାଜା
ଏତଥାରୁ ସେ ଉତ୍ସମରେ ତାହାକୁ ୫୦ର୍ଦ୍ଦ
ଦକ୍ଷାରକବାର କିନ୍ତୁ ଏଥିଯାଇଥିଲା ମାତ୍ର
ବିକ୍ରିକୁ ଟିକିଲୁ କରିବଜାରକାହଁ । ଏମନ୍ତ
ସ୍ଥଳରେ ମହାତମ ଟଙ୍କା ନ ପାଇବା ଦେବୁ
ଦିଅ ଗୁଡ଼ ଯୋଗୀଇବାକୁ ଅମମ ହେବି ସତରଂ
ବେଳେବ ଲୋଗ କଲମ ଓ ବେଳେବ ନୋଗ
ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଦେବ । ଲଟକନୀ ଟଙ୍କା ବାଜାର ବିଶ-
ବାକୁ ଶଙ୍କା ମହୋଦୟ ବର୍ତ୍ତ ହେଲାକିମରେ
ପତିଷ୍ଠବାର ମଧ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ହେଲୁ । ଶେଷ
ସମୟକୁ ପ୍ରାୟ ଛା ସହସ୍ର ମୁଦ୍ରା ଲାଗୁ କରି ଯାକୁ
ଲଟକନୀ ରଖା କରିବାକୁ ଦେବ । ଏଥିରୁ
ମଧ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ ଯାହାକି ହରରେତୁକା ନାହିଁ
ତେଣେ ଦର ପୋଡ଼ିଥାଇଥିବାକୁ ତାହା ପକ୍ଷି
କ କର ଗଲ ନାହିଁ । ସେ ପକ୍ଷି ଦେବାକୁ
ବହିରେ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ପଢୁଅଛୁ । ପହିଁ ଉପରେ
ବଢ଼ିତାକୁରକର ପତିଷ୍ଠବର ଲେବା ଦୟ
ଜଣା କୁହେ ଦରଂ ଦ୍ୱିତୀୟର ମୂଳିକ
କିନ୍ତୁଥିବାକୁ ଦିକ୍ଷାତିନ ଅଧିକ ଟଙ୍କାର
ପ୍ରଫ୍ରେଜନ ହେବ ଅଛୁ । ଏହାରୁ ସମ୍ମାନକ
ଦକ୍ଷାରଥା ନୁହଇ । ଉଥାପି ସମ୍ମାନକାର
ଛାତି । ଲାକ୍ଷ୍ମୀ ଲେବର ହର୍ଷିପୂର୍ଣ୍ଣ ହୃଦୟକ
କେବଳ ଦେବା କଥାପି କରିବ ନାହେ । ଶଙ୍କା
ମହୋଦୟ ସହ ଏ ସମସ୍ତ ନିଦାନ ବରଦାନ
ଅଞ୍ଚଳ ତେବେ ପ୍ରକାଶକରିବେ ଗବର୍ନ୍ମମେଧିକ
କଣ୍ଠର ଏଥାର ବିନୋଦସ୍ଥ କରନ । ଲାକ୍ଷ୍ମୀ

କରି ନ ପାଉଲେ ତାହା ଶତ୍ରୁବେଳା କିମ୍ବା
ମାତ୍ର ଶତ୍ରୁବେଳେ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ନାହିଁ ହେବ ବୋଲି
ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଛି ତଳପାରିବ ନାହିଁ ତାହାକୁ
ଯେବା ଦିବିବା ଦୀପଧ୍ୟାଦ ଦେବା କାହିଁ ଥିଲା
କିନ୍ତୁ ନୁହିବ । ଗର୍ଭମେଣ୍ଡଲ ସହିତ ଉପା-
ହେଲ ଦିକରୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳ ମେନେଇବ
ହେବ ହୋଇଗଲା ମାତ୍ର କେହି କେହି କରି-
ପାରିଲେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମେନେଇବ କେହି
କାହିଁ । ଦେବାଳ ଅନନ୍ତବାଦୃତ ସଫେସବ ।
ଏ ଗଣ୍ଡଗୋଳ ଉତ୍ତର ପୁଣି ନଦିକଳେବରର
ଥୂମ୍ପାମ ପଢ଼ିଥାଏ । ଟଙ୍କା ଅଛିବିବେ ସାରୀ
ମହୋବଧୀ ନବଜନେବର ନରବାକୁ କାନ୍ତି
କର କେବଳ ଝାଅଙ୍ଗ ପିଟାହେବାର ଅନୁମତି
ଦେଇଥାଇଛି । ଏ ଅଦେଖରେ କିନ୍ତୁ କେବେ
ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନାହାନ୍ତି ଏକ ଦାରୁ ଅନେକ ପୁରୁଣ
ହୋଇଥିବା ସୁଲେ ନୂଠକଳେବର ଦେବାର
ସମସ୍ତେ ବାଞ୍ଚା କରନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେପୁଲେ କହା
ନାହିଁ ସେ ସୁଲେ କହିଲେ ଅବା ତ ହେବ ।
ବଢ଼ି ମଠଧ୍ୟାରିମାନେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଯେବେ
ବଢ଼ିଲେବ ବୋଲି ରହିଥିବା ସୁଲେ ସେମା-
କଳି ବଣିକି ସପରିମର୍ମ କି ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାର
ଦେଖାଗଲା ନାହିଁ । ଏମନ୍ତସୁଲେ ବଣି ଏହେ-
ବଢ଼ି ଲକ୍ଷ କେଇ ଚିରୁଷେ ଚଳିବେ ? ଜଗ-
ନ୍ନାଥଦେବବର ମାତ୍ରରେ ଏହି ବଢ଼ିଟ ଭିନ୍ନ-
ଭିନ୍ନ ହୋଇଥିବାର ଥବଗଲ ହୋଇ ଅମ୍ବ-
ଆମ୍ବେମାନେ ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ହୁଅଛି ହୋଇଥାଏ ।
ଭରଷା ଦର୍ତ୍ତା ବର୍ତ୍ତି ବଣିମହୋବଧୀ ମାତ୍ର ଏଥର
କହିବ କନ୍ଦୋବରୁ କର କେବର ସନେବ
କରିବ ହୁଇବେ ।

ବାଲିବନୋବସ୍ତୁ-କବିତା

ପୁରେ କାହିଁ ଗୋଟିଏ ଗଡ଼ିଜାଇ, ମହାନ୍
ଏହି ରହାଇ ସମ୍ଭବ ଥିଲା । ସନ ୧୯୫୩ସାଲ-
ରେ ମହାଭାଗି ହେଉ ବାବିରଙ୍ଗା ପଦତ୍ତିତ
ହେଲେ ଏହି ରହି କିମ୍ବା ସରକାରଙ୍କ ହୃଦୟର
ହୋଇ ଗଡ଼ିଜାଇପ୍ରଣ୍ଟର୍ସଙ୍କ ଅଧିକରେ ରହି
ଥିଲା । ସନ ୧୯୫୨ ସାଲରେ ବାବି ବିଶ୍ୱାସ
ଗଡ଼ିଜାଇକୁ ଖାଦ୍ୟ ହୋଇ କଟକ ବିଶ୍ୱାସ
ହେଲା । ସେହି ସମୟକୁ ଏହା ଗୋଟିଏ ସର-
କାଗ୍ଜ ଆସମାଦାଳ ହୋଇଥିଲା ଏହି ଏଥିର
କାର୍ଯ୍ୟ ଦୂରୀପୁରୁଷ ଛଣେ ସବୁ ଜିପୋଡ଼ୀକହାଇ
ହେଉଥିଲା । ସନ ୧୯୫୫ ସାଲରେ ଏ ମାଦାଳ
ଜୁମ୍ବକ ହୋଇ ବିଶ୍ୱାସ ନିମନ୍ତେ ଏହି ରହି-

କରାଇ ସବ ହାତ୍ତିକ ସାଲ ଠାପୁ କି ୧୯ ମୁ
ନିମନ୍ତେ ବନୋଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ଡିଜା-
ଦୁଇଷ ହେତୁ ଦ୍ଵିତୀୟ ନିମନ୍ତାବସ୍ଥର ମେୟାଦ
ସବ ୧୮୮୮ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସାରିଲା ହୋଇ
ଥିଲା ।

ଏକ ୧୯୮୮ ସାଲରେ ପୂର୍ବ ବନୋବସ୍ତୁର
ମିଥ୍ୟାଦ ଘେଷ ହେବାରୁ ନୃତ୍ୟରେ ବନୋ-
ବନ୍ଧୁର କାର୍ଯ୍ୟ ସେହିବର୍ଷ ଅଭିମ୍ବୁ ହୋଇ ସନ-
୧୯୮୯ ସାଲରେ ଘେଷହେଲେ । ଏହି ବନୋ-
ବନ୍ଧୁ ସବୁ ୧୯୭୫ ସାଲରେ ବଜାୟେ ୨ ଅଛନ
ଆନୁସାରେ ହୋଇଥାଏ । କରିବକାର୍ଯ୍ୟ ଶାୟକ
ଥର, ବି, ଶୁଠ ସାବେବ ସରହେଅରକ
ଅଧୀନରେ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରାଣୀ ସରକାରଙ୍କ
ଓ ସେମାନଙ୍କ ଗ୍ରାନଟିକ୍‌ନାଳେ ଜୀବିବକାର୍ଯ୍ୟରେ
ଶରୀର ହୋଇ ଚେତେବ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ-
ହେଲେ ମୋଟରେ ଚେମାଳେ ଏବାର୍ଥର ସମୟର
ଯୋଗ୍ୟ ନ ହେବାରୁ ପ୍ରଥାନଟି ଦାଖିଲେ-
କହାଏ କରିବକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବାଦ ଦେଲେ । ବନୋ-
ବନ୍ଧୁବାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ତ୍ତମୋଡ଼ି ବଳେକୁର ବାରୁ
ବଳସମ ଦାତଙ୍କହାବ ନିବାହ ଦୋଷିଥାରୁ ମାତ୍ର
ତାହାର ଦାତରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଥିଲେବ କାର୍ଯ୍ୟ
ଥିବାରୁ ଏବ ଜମାବନୀବୁଦ୍ଧରେ ଦାଖିଲ-
ହେବା ୨୦୦ ଅତିରିକ୍ଷତି କରିବାରୁ ସମୟ
ଲାଗିବାରୁ ବଳସରେ ଗାର୍ଯ୍ୟ ଘେଷ ଦୋଷ
ସନ୍ତୋଷ ସାନ ମାରବମ ସରେ କରିବା
କମାବନୀ ପ୍ରକରଣ ଦେବ । ଏବ ଅତିକ୍ଷେତ୍ର
କାର୍ଯ୍ୟମାଳ ଘେଷକର ସନ୍ତୋଷ ସାନ
ଅପ୍ରେଇମାହତା ୨ ହିନ୍ଦରେ ସେ ପ୍ରେସରପୋର୍ଟ
ପଠାଇଲେ ।

ବାକିର ମୋଟରବଳା ଅର୍ଥାତ୍ ଚୂଦିଇପରିମାଣ
୨୪୫୩୦ ମାତ୍ର ୧୨୭ କର୍ଗମାଇଲ ଅଟିଲ ।
ଏଥର ଜୀବବ କମ୍ବୋଡ଼ିଆରେ ସହସ୍ରଦା ୩୦-
୨୭୧୯ କା ଅର୍ଥାତ୍ ମାତ୍ରପରି ଅଠାଶାହା
ବର୍ଷାତ ବେଳେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ । ଖେଳା ବିନୋଦ-
ପ୍ରତି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଙ୍ଗେ ଜୁଲାଇ ଏହାକୁ କହି
ପ୍ରମାଣିତ କରିବାକୁ ହେବ । ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁର ମୋଟ
ଫଳ ଏହିବି ମୋଟରବଳ ଜମା ଟ ୨୩୮୨୫-
କାରୁ ଟ ୩୩୨୦୭ କାରୁ ଏବଂ ସହଜକମ
ଟ ୧୨୩୨୯ କା ଠାରୁ ଟ ୨୮୮୨୦ କା କରି
ହେଲା । ଅତିଏବ ପରିପ୍ରକାର ମୋଟରବଳ ଜମା
ପ୍ରାୟ ସାତି ନବଜୀବି ଏବଂ ସହଜକମା ପ୍ରାୟ
ଟ ୧୩୩୨ ଲକ୍ଷଶତକ କରିଅଛି । ଏଥର
ଉଠୁପୀକମିର ଘରମାଣ ଏକ ହକାର ଖାଲ

ମନ୍ୟର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବାହୁଦୂରଙ୍କ ଲଜ୍ଜା
ସେ ଅନ୍ଧାପର ବାନ୍ଧିରେ ଏକବାଣୀ ରାଖୁ-
ଚକ୍ର ସୋତ ବନ୍ଧୁଶ୍ରୀ ହେବ ନାହିଁ ଏକ
ଦାରଳଖାର କସନ୍ତି ସବୁରମ୍ଭାମରେ ହେବ
ଅଛୁ ସବୁରାଗାରମାନେ ମଧ୍ୟ ଲେଖି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ଯେଉଁ ରାଜର ହାତରେ ସେହି କମି ଥିବ
ବହୁର ବନ୍ଧୁମାଳ ନାହିଁ ଓ ଲୁଙ୍କ କରେ ସେହି

ଶ୍ରୀମତୀ କୃତ୍ତିବ୍ୟାକ ପାଠ୍ୟ

ସାହୁଦିନ ସନ୍ଧ୍ୱାନପତ୍ରିକା ।

ଲଗଦିନ
୧୯୫୩

ବାର୍ଷିକ ପାଠ୍ୟ ମାତ୍ରାର ମନ୍ଦିର ପାଠ୍ୟ ମାତ୍ରାର ମନ୍ଦିର

ଅପ୍ରିଲ ମାର୍ଚ୍ଚିନ ମୂଲ୍ୟ ୩ ୫
ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ୟ ୩ ୬

ଗତ ବି, ଏ, ସମ୍ମାନ ପାଠ୍ୟ ବାହାର ଅଛି
“ଅନ୍ତର”ରେ ଉତ୍ସବ ଏବଂ ଲୋକଳ “ଧାର”
ରେ ଜୀବିତ ସମସ୍ତା ଜୀବିତ ଉତ୍ସବ
ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ସମ୍ମାର୍ଥୀ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍ସବ
୨୫ ପାଠ୍ୟଦେଶର ପ୍ରଥମେ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ।
ଶୁଣିବୁ ଶୁଣିବୁ ଶୁଣିବୁ ଶୁଣିବୁ
ମନ୍ଦିର ଦିନ ଏବଂ ଦୋଷବାକୁ ଦେବ ।

ଲୋକଳ ନୂହପ୍ରକାର ଶେଷ କଟା
ଦା ଦେବାର ଦେଖି ମନରେ ବଡ଼ ବୟୁ
ଦେଇଥାଏ । ଗତ ସପ୍ତାହ ଏବଂ ଶୁଣିବେ
ନମର ଉତ୍ସବପାଦାଳୀ କାଗେ ଗରୁଡ଼ର
ମୁକାଳକୁ ଦେବଗାନେ ପାଞ୍ଚଟା ଗାନ୍ଧି ଦେବଗାନ୍ଧି
ଦେଇ ସହିକଟିକୁ କାଗାନ୍ଧରେ ପାଦ ସହ
କରିବାକର ତମ ବାହାରକର କବନ ପାଠ୍ୟ
ଦେଇ । କୌଣସି ସଙ୍କଳନ ଅନ୍ୟ କିମ୍ବା କାହିଁ ।

ଆଶ୍ରମର ଅଳକାରେ କରୁଥୁମାନ ପାଠ୍ୟ
ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏବଂ ବ୍ୟକ୍ତି ଶାହାର ବିଜର ପାଠ୍ୟ
କରିବାକୁ ଦେବାର ବର୍ଷାରେ । ବାନ୍ଦୋର୍ଦ୍ଦରେ
ଏ ବିଷୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାକୁ ମାନନ୍ତି
କର ବର୍ଷାପାଠ୍ୟମାନ ପାଠ୍ୟ କରିଥାଏନ୍ତି ଏ
କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଶାହାର ନିଜର ପାଠ୍ୟ
ଦେଇବାକୁ ବାରାନ୍ଦରକର ଅଧିକାର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ପାଠ୍ୟଦେବାର କାହିଁ ।

ଏଠାର ଜାଗେ ମିହିନିପିଲ୍ଲ କରିଥିଲା ରସା
ଲାଜଲମହିନିକ ସେବ ଗେହର ସହାୟତା
ଅପସଥରେ ଏଠା କରିମାରିଶ୍ଵରକାରୀ
ମାତ୍ର ସାମାଜିକ ପାଠ୍ୟରେ ଏହି ଅପିଲରେ
ମାତ୍ର ଥି ବିଦଳରେ ବିଜା ପରିଶ୍ରମରେ ଏହି
ମାତ୍ର କରିବ ହୋଇଥାଏ । ସେ ବାରିଶ୍ଵର
ଯାକଷେଳ ପ୍ରଦେଶନିହାସ କଲିମାର ଭାଷା
ରସରେ ହାଇବୋର୍ଡରେ ମୋଷକ କରିବାର
ପାଦ ମଞ୍ଚର ହୋଇ ଏଠା କରି ପାହେବନ
ନାମରେ ବୁଝି କାଗ କ୍ଷେତରରେ ।

ମାନାକର ବୈଜ୍ୟକାର ମହାମାନ୍ୟ କରି
ମର ପାହେବକୁ କାଗ କାନ୍ତିକାର ବନାଦ
ପାଠ୍ୟମାନକୁ ବିଶାଇଥାଏ । ଅନେକ କରିଯା
ଦେଇ ସବୀ ସେ ଅବେଳା କି ଗୋର ସେହି
ପାଞ୍ଚାରେ କଲିମାର ଗାନ୍ଧି ରଖିବେ ପାଠ୍ୟ
କରିବାକୁ । ଗାନ୍ଧି ରଖିବେ କାହାକ ସମ୍ବନ୍ଧ
ପାଠ୍ୟକ ସମ୍ବନ୍ଧ ସରବାର କରିବାକ କି ଏହି
ମାନ୍ଦ୍ରାଜଶ୍ରାବ ପୋବିବାର ପୋଥ୍ରେନ୍ଦ୍ରିଯା
ହୋଇଥାଏ ।

ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁଣିବାରଠାରୁ ପ୍ରାଣ ପଣେ
ଦୁର୍ଗା ଦେବାରୁ ଶ୍ରୀକରଣ ପର୍ଣ୍ଣାମାନ ପ୍ରାଣ
କରି ପାଦିଥାଏ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧାର୍ଥ ଅମ୍ବାରକ
ଲଜ ପାହେବ କର ବୁଝିବାରଠାରୁ ସବାଦିଲ୍

କରେବା କିଛିକାଳ ନିମନ୍ତେ ଶୁଣି ଦେଇଅଛନ୍ତି ।
ଗତ ସୋମବାର ଗୋପନୀୟଙ୍କ ଶର୍ମି କରି
ପାଦ ଦେଇଥାଏ । ଏ ଦେବର ଅନୁଧାର
ପକ୍ଷରସର ନିବାରୀ ଦୁଇଜଳ ମାଳ ପଢ଼ିବେ
ଯାଇଁ ବଜାୟାବରେ ପରାପରାରେ । ଧୂରେ
ଏହି ଦରେ ବଜିପଡ଼ି ଜଣଶକ୍ତି ଦେଇ ବରାତ୍ରି
ଏହି ଜାଗେ ଜାଗୁଇବାକାରେ ଅଛି ।

ଗତ ସୋମବାର ଏଲମର ଅପ୍ରାପ୍ତ ସୁର୍ଯ୍ୟରେ
ଦେଇବ ଦୁର୍ଗି ଏବଂ ଶର୍ମି ପୋତାନ ଦୋର
ଥାଇ । ପରମାର ବାଜକୁ ଏକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁର୍ଗି
ରେ ପଦନ ଦେବା ଏବଂ ତଳାର ବଢ଼ିବାର
ଦେଇବ ପାଠ୍ୟକୁ ଉତ୍ତିଷ୍ଠିବାରୁ ଦୂରଜାଗାର
ଦେଇବ ପାଠ୍ୟକୁ ଦେଇଥାଏ । ତଳାର କାରରେ
ସୁର୍ଯ୍ୟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଛି ରୂପ ନ କେବି କିମ୍ବା
କରିବାରେ ବସି ବାଢ଼ିବାକାରେ ଏହି ଠାକେ
କାରାର ରୂପର ରାଜିପତି ଦୁରଜାଗ କଣ୍ଠେ
ଦୋଷରେ ।

କଳପାଇସ୍ଟିଆନର ଶୁଣିବାରକୁ
ଦୁରଜାଗ କରିବାକୁ କୌଣସି
ଦେଇବାର ପାଠ୍ୟକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ
ଅବେଳାର କରିବାକୁ କରିବାକୁ କରିବାକୁ
ଏହି ଲାଲମୁଖ ବାହାରୁ ସେ ଅବେଳାର କରିବାକୁ

ବେଳାପାତ୍ର ଅବେଳା ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ କୃତାନ୍ତିର-
ସାମ୍ବାଗାରେ ଆହାର ଏବାରାର ତୋରଫାୟ-
ବାର୍ଯ୍ୟ ହୁଣ୍ଡ ନିଜାବ କରିବେ । ଅନ୍ୟ ଚାଲିବା-
ରାର କିମ୍ବାକୁ କେବ ଛାହିଁ । ଗରବରେଣ୍ଟାମ୍ବ-
ପ୍ରକାଶାକେ ଚାଲିବାରେ କିମ୍ବା ଦେବେ ।
ହୀରାଜମାନେ ବହିରୁ ଅବ୍ୟାହତି ପାଇବେ
ଏବି ଉଦ୍‌ଦ୍ୱାରା କରିବାର କେବଳ ?

ଅମ୍ବମାଳକ ଅନୁଧୂଳନସମ୍ବଦହାରା ଲେଖି
ଅଛନ୍ତି କି ବିଜନମାସ ଶା ॥ ଉପରେ ଶାବଦରେ
ଦେ ଅହରରେ ଶୁଣ୍ଟ ଗୋପାଳ ଚାଲାଥିଲା ।
ଦୁନ୍ଦୁରଦିଲା ମୁହାସରେ ସଦର କଠିତର ସକା-
ପେ କରନ ପଦ୍ମର ଦେବତାହା କର୍ତ୍ତା ଓ ପରା
ଦରମାଳକ ମଧ୍ୟରୁ ମୋଗେତନରର ଝଲାଳ
ଓ ବାନ୍ଧ ଶଙ୍କି ପଡ଼ିବାରୁ ସେଠାରେ ପଲଞ୍ଚିରା-
ବାର୍ଷିକ ଦୁର୍ଘଟା ଜା ॥ ଏ ବଳ ମନ୍ତ୍ରରକ ମଧ୍ୟରୁ
ସୁରତଣ ଲୋକ ଜାହାନ ପ୍ରାଣ ଭ୍ୟାବନ୍ଦିଲେ
କ ॥ ଏ କାହାରତ୍ତ ଗାନ୍ଧିବାପ୍ରାବେ ବାହାର
ବିଜ୍ଞାନ ବେଦାନନ୍ଦର ବିଷ୍ଵବିଦ୍ୟାର ଅଜ୍ଞା ଦଶୁ ତାହିଁ
ତାନ୍ତ୍ରିରଧ୍ୟାନାମେର ବିର୍ତ୍ତମାଳ ଅହନ୍ତ କାଳ
କ ॥ ଏ ମାମାନ୍ୟପ୍ରଦାର ଅନ୍ତର ଶାନ୍ତପରିଷ୍ଠ
ତିକ୍ଷ୍ଵୀନ୍ୟାସିତିର ଉତ୍ତର ମନ୍ତ୍ରମରେ ଥିବାରୁ
ଦେ ପ୍ରଫଳ ଗଢ଼ ମୁହାସରୁ ଅମି ଏଠାରୁ ତାକୁର
ଶୈଶବକୁ ନେଇ ସେମାନଙ୍କ ପରି ଦଶେ
ଯହ ବହୁତିଲେ ।

ବୁଦ୍ଧିର କ୍ଷିମତି ସାଧନ କିମନ୍ତେ ଘର ଏବଂ
ହୃଦୟକାଳର ସାହାଗାର୍ଥ ଭାବବାକ ବିଷୟରେ
ଯେଉଁବେ ଅନୁଭ ପ୍ରତିକଳ ଆଣ୍ଟି । ଏହା
ଅଭିଜନ୍ୟ ଅଲ୍ଲୁପ୍ରାରେ ବିଶ ଦେବା କାରଣ
ସମ୍ବାଧ କଳିବ ବର୍ଷ ଗାର୍ହ ଉତ୍ତରାଷ୍ଟ ଟଳା
ମହୁଳ କର ତହିଁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ଟଳା
ବେଳେନ୍ଦ୍ର ଗୋର୍ଜର ଅଧୀନରେ ଏବଂ ଥରଶ୍ଵର
ଦେବନାମ ଟଳା କିନ୍ତୁ କିମ୍ବାନରମାନଙ୍କ
ଅଧୀନରେ ବଜାଇ ଅଛିନ୍ତି । ଯେହିଁ କିମ୍ବାନର-
ରାମରେ ଯେତେ ଟଳା ପଞ୍ଚଶିଲ ବାହା ବେ
ଅପଣା ଅଧୀନସ୍ତ ବେଳେନ୍ଦ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରତ୍ୟେକର ପ୍ରୟୋକାନ୍ୟାଗେ କସିବ କରିଦେ
କିମ ଅଦ୍ୟରେ ଯେତେ ସରକାରର ମାତ୍ର
କିମନ୍ତେ ଏ କଷ୍ଟପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରତିକଳରେ କିମନ୍ତେ
କାରିଗ କଲେବୁରମାନଙ୍କ ଗାନ୍ଧି ହୋଇଥିଲୁ
ଟଳା ବରଦ କିମନ୍ତ ସତ୍ୟ ମାତ୍ର କିମନ୍ତ କାମ-

ମାନେ ସବୁ ନ ହେଲେ ପକାମାନେ ଛାଇଁ
ଫଳଗ୍ରହ ଦୋଷଗ୍ରହକ ନାହିଁ ।

ଏ ଲକ୍ଷମ୍ବନ୍ଦୁ ତନରିଧୀୟାଙ୍କ ଗର୍ଭ ମଜାଳବାଚି
ଦେଖ ହେବ । କରିବା-ଶକ୍ତିବାତୀରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ
୧ ୨୧ ଓ ଅଛି ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଥଥା-
ନଥବିଦେଶୀ ସମ୍ମର୍ଦ୍ଦ ଏବଂ ବକ୍ରତିବିଦ୍ଵାରାର
ପ୍ରସ୍ତାନରେ ସେଇ ପାଇଁଦଳ ହୋଇଥିଲା ।
ଦିଦିବିକାରରେ ପାଠ ଓ ଯାଦା ଅବେଳା ଥିଲା ।
କୌଣସି ପୁଅଗେ ବା ଦୁଆର ଏଥର ଦାହାର
ନାହିଁ । କେବଳ ସମିଯୁକ୍ତୋଦ୍ସବେ ଗୋଟିଏ
ବସମ୍ବନ୍ଦ ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ମଧ୍ୟ-
ବିଷୟରେ ତାହୁରଙ୍କ ବିମାନ ଥିଲା ଓ ହର୍ଷରେ
ସଞ୍ଚାମାନଙ୍କ ପିତୁଳା ମଣ୍ଡଳାକାରରେ ଏଷର
ଜଣା ହୋଇଥିଲା ସେ କଳହାର ସେମାନେ
କୃତ୍ୟବ୍ୟହର ଦୂରୁଥିଲେ । ଦୁଧବାରଦଳ ମଧ୍ୟ କାଟ
ଇପାଦ ହୋଇଥିଲା । ଚାନ୍ଦିଯୋଗ୍ନି ଘୋମବାର-
ଦଳ ଯାହାର ବ୍ୟାଦାର ଦିକ୍ଷିଥିଲା । ଶୈତାନ-
ର୍ଦ୍ଦର ସମାଜମାର ଫେର କି ହେବାରୁ ରହ
ନାହିଁ । ହେବାରୁ ।

ବଢ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ସେ ଦୁଃଖାତ୍ମକ ହେଲା
କହୁ ଶାଖାଠାରେ ଗୋଟାଏ ରୂପ ଦଳ
ହୋଇ ଥିଲା । କଥାକ ପ୍ରଥମ ଜଣନୀ ମୁଖମାନ
କେହି ଦିପାମ୍ବର ମାରିଥାଏ ଯାହାର ସରୀ
ବିଶାକ୍ଷମାନେ ଅଧି ଗୋଲମଳ ଓ ମାରଣ୍ଡି
କଲେ । ପରେ ବିଶ୍ଵାର ବାଜିଥାଏ ଲେହଣ୍ଟ
ଗନ୍ଧ ।

ନିୟୁଗତ୍ତର ଲୋକମାନ ଅନୁମତାନିକରଣକାରୀ
କାରଣ ହଦିବାସ୍ତବ ଗଜିଜାପଥପ୍ରଶ୍ରଦ୍ଧା ଦାରୁ
ସୁଦ୍ଧାମତନିକାଯୁକ୍ତ ଏତ ଦୃଷ୍ଟିବାର ଏଠାରୁ
ଆଜା କରିଥିଲୁଗନ୍ତୁ । ବରଣ୍ୟାତ୍ମ ଦେବାନ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନ-
ପ୍ରକାଶ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁମତିତେ ଏଠାରୁ ଆଜି-
ଥିଲେ ଏହି ଏଠାରେ ରହିଗାର କଥା ସ୍ଥଳ ।
ପ୍ରଦୀପବାବୁ ଅନୁମତାନିକ କରିବାରୁ ଏବାରୁ
ଦେବାନ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ଅନୁମତିରେ ଓସାନ
ଯେତି ବଡ଼କୁ ଯାଇଥିଲୁଛି ବଜାରପଥରୁ ମଧ୍ୟ
ଦୂରକଣ ଡେଲାଇ ଯାଇଥିଲୁଛି । ଯୁଲାଷ ବଢ଼ିଲୁ
ରେ ଉତ୍ତାନ୍ୟାନିକର ଲୋକାଦେବା ଗରିବଙ୍କର
ପଥର କାରଣ ଏଥିରୁ ଦେଖ ଦେବିତିଶରୁ ତେବେ
କାମାନେ ଦିଅନ ବାର୍ଷିକ ପଢ଼ି ଦିନର
ମନ୍ଦିରାକୁ ପଢ଼ିବିଦୋଷିତିଶରୁ । ପ୍ରଜାମାନେ
ଦେବିକର ଦାନ ଗୋଟାଇଥିଲୁଛି ଅଜ୍ଞା-

ଭବମାନ କରାଇ ଗାହାକୁ ବରଖାସ୍ତ ଓ ବର-
ଆସ୍ତି ଦେବାକଙ୍କୁ ମୟୁର କରବାର ପ୍ରାର୍ଥନାରେ
ପ୍ରଭାସୁମାନ ପଠାଇଅଛି । ଧାରାକୁରେ
ବଜା ସହିଷ୍ଣ କରିଅଛି କି ସାବଧ ଦେବାକ
ପ୍ରକାମାଲୁଙ୍କ ଗାହାକୁ ବରୁଦ୍ଧରେ ନଗାଇ ଅ-
ଛି । ସମ୍ପର୍କ ସାହେବ ଆଗାମୀନାସରେ ଏବରୁ
ଦିଷ୍ଟି ଦେବାହାଲଠାରେ ଘବେଚଳା କର-
ନାଇ ଅକେକି ଦେବହୃଦୟେ । ଏଥିମାନରେ
ପ୍ରକାମାନେ ସାହାବ ବରୁଦ୍ଧରେ ଅଛି ଧାରଗ
କରବାର ସମ୍ଭବ ଅଟିବାକୁ ସମୁରକଣ ସମ୍ଭବ
ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ ଦେବ । ଅମ୍ବାଳଙ୍କ ଦିକ୍ବି-
ଜକାରେ ସ୍ଵପ୍ରଶର ସାହେବଙ୍କ ନୟାଗଭକ୍ତି ଯାଇ
ଭବିଷ୍ୟତର ମୋକଦମା କରୁଥି କରେ ବଡ଼
ପ୍ରଭାସ ସହିତ ଦେବ ।

ବାଲେରର ପାଶିତମା ମୋହଦିନ କଲି-
କହାର ସମ୍ପଦକୁଳମାନଙ୍କରେ ଅଦୋଗିତ
ହେବାର ଅର୍ଥ ଦେଖିଥିଲା । ବଜାଳା-
ଲାମକ ସାପ୍ରାଚିବ ସମ୍ବାଧପତ୍ର ଯେହିଁ ମର
ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇନ୍ତି ଜାହା ଅମ୍ବାରର ସହିତ
ଜେବୁ ଅଟଇ । ସେ ଏହି ବହିଅଳକୁ କି କିମ୍ବା
ଅନୁସମାଜରେ ଝଂଘରପ୍ରକାଶ୍କୁ ଲଂଘନ-
ପଣ୍ଡକୁ ଝଂଘରପରିମଳୀ ଦୈତ୍ୟର ବର
ପରିଷାମାଳକରୁ ଅର୍ପଣ କରିବା ଓ ସେହି-
ହେବୁରେ ଝଂଘରପ୍ରକାଶ ପରିଷାମାଳା
ରେ ଏହି ବିଷ୍ଣୁ ହେବା ବଢ଼ି ଲଜ୍ଜା ଓ ଅପମାନର
ବିଷୟ ଅଟଇ । ବାସ୍ତବରେ ତେପ୍ତମେ ବାଲେ-
ଏଇର ମାକଞ୍ଚେଟ କର୍ଣ୍ଣିର ସାହେବଙ୍କୁ ଅମ୍ବାର
ବାଜଳ ଦୂରକୁ ଜଣା ଏବଂ ଜାତୀୟ ଜୀବିତର ଓ
ନିସ୍ପର୍ଦ୍ଦତାରେ ମୋହଦିନା ରଥା ହେଲା ସେହିଲେ
ମାହାତର ବାର୍ଷିକ ଅନ୍ତର ଅଳାୟ ହୋଇ-
ଅଛି ଓ ଯେମନ୍ତ ସେ ସତାଙ୍କ ପଞ୍ଜ ଧରାଗର
କରି ପାଇଅଛି । କିନ୍ତୁ ସତର ଫଳୁମାନ
କାହା କରିବାର ଅଧିକାର ଅଇବିମତେ
ପ୍ରାଣୀ ଦୂରକାଳର ଅନ୍ୟାୟ ପରିଷ କର୍ମ-
କରିବାକୁ ବହି ପାରିନ୍ତି ଓ ଯେବେ ସେ ସ୍ଵପ୍ନ
ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ସର୍କ ଅନୁମତ ଅଶୀଳଦା କରିବୁ
ହୋଇ କଲେ ଯେତେ ସମସ୍ତ ଦୂରକୁ ଲେଖି-
ଥିଲେ ଅବ୍ୟମେକ ସହିତ ଅନୁମତ କି କେହି
ଅବଶ୍ୟ ଅନୁସମାଜ କରାଯାନ୍ତେ । କର୍ମଧ
ପାର୍ଶ୍ଵର ଅବଶ୍ୟକତା ବାର୍ଦ୍ଦର ଏହି ଅନ୍ତର

ପାଇଁ ତାହାକୁ ଏବେଳାଳ ସୁଖ୍ୟାତି
ଏଥରେ ନାଟି ମେବା କବି ଦୂଃଖର କଷ୍ଟରେ
ଅଛି ।

ଏଠା କଲେଜାୟୁକ୍ତ ସ୍କୁଲର ପେର୍ଚ ଶତମାନେ
ବାଲପ୍ରେସ୍ ମାମଲରେ ଲିପି ଥିବା ଅପ୍ରଥରେ
କଲେଜର ପ୍ରିନ୍‌ଟିପଲାବିହାର ଦଣ୍ଡିଟ ଦେବାର
ଗଛ ସ୍ଵପ୍ନାଦରେ ଲେଖିଥିବୁଁ ସେହି ଶତକ ମଧ୍ୟରୁ
ଏକଜୀବର ଅଭିଭାବକ ବି ପ୍ରମାଣରେ ଘାବାଳ
ପିଲା ଦୋଷି ସାବଧାର ଦେବ ଅନୁମୂଲିତଧର୍ମର
ଜଣାଇବାକୁ ପଢ଼ି ଲେଖିବାରେ ଅଧିକାରେ ଦେବ
ଜହାର ଉତ୍ତରରେ ଶତମାନରୁ ବ୍ୟାପକ-
ବ୍ୟକ୍ତିଗତ କିଞ୍ଚିତକିମ୍ବା ପଢ଼ିଲାଗି ଗଣ୍ଯ ପଠାଇ-
ଦେଲେ । ଉର୍ଧ୍ଵରେ ଲେଖାଥିଲୁ ବି ଅଧିକାରେ
ଦେବ ଅତି ସାବଧାନପୂର୍ବକ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବର
ଶତମାନରୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ବାହାରାତିରୁ
ବିପର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ବି ପ୍ରମାଣ ଆଇଲେ
ତାହା ଗୋପକ ରଖି ଦେବଳ ସାବଧାନପୂର୍ବକ
ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ଅଛନ୍ତି ଏହିବ କହିଲେ
ଦେବଙ୍କ ମନ୍ଦ ମାନବବଳକୁ ଏପର ଫେରାନ୍ତି
ତବାମ୍ବା ଶାସନ ପେ ଅଭ୍ୟକ୍ତ ଦୟାବର ଏହା
ବୋଇବା କାହୁଲ୍ୟ । ଏହି ଅପ୍ରଥର ସକାରେ
ଅରେ ଅନାମୂଳିତ ସାନ କରି ସମସ୍ତ ପିଲଙ୍କୁ ଏବି
ସ୍ଵପ୍ନାଦବାନ ବ୍ୟବ କଲେ ପୁଣି ଅପଣା ମନ୍ତ୍ର
ସାବଧାନପୂର୍ବକ ଅନୁଷ୍ଠାନ କରି ସେହି ଅଧ-
ିରଧିନମନ୍ତ୍ରେ ଏକତଃ ପିଲଙ୍କୁ ପ୍ରଧାନ ଦୋଷି
କୋନି ବାହାର ବରାବେଳେ ଏହି ଆର
ଦେବତାବଳାକୁ ତପ୍ରେସ୍ କଲେ । ମେର୍ହିଶତ
ବାହାରଗଲ ତାହାର ସହାୟ ଦେଲେ ଅଥବା
ତାହାର ଦୋଷ ଠିକ୍ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଗନ୍ତି କ
ିନ୍ତା ଏକଥା ତାହାର ଦୟା ତାହାର ଅଭିଭାବ-
କୁ ଜାଗାର୍ତ୍ତ ଦ୍ୱାରା କାହିଁ । ଏପର ଦ୍ୱାରା
ତାର ଓ ବର୍ଗର ବି କିନ୍ତାକୁ ପାଣାବୁଦ୍ଧୟର
ପରମ୍ପରା ନୁହେଁ ଏ ଗ୍ରୂପରେ ଅଧିକ ମହା
ପ୍ରୟୁକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖି ଲେବମାତ୍ରେ ମହା-
ପ୍ରୟୁକ୍ତିର ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବି ଏଥିମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ
କୁ ୧୦ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଦୟରେ ନାମ କଟାଇ ବାହାର
ଯାଇ ଅଛନ୍ତି ଓ ଏହି ଲେବମାତ୍ରେ ବାହାର
ଯିବେ ।

ଗତ ବା “ ଉଦ୍‌ଧର ଉତ୍ସବୀ ଏ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ
ଦରେ “ ଘରରତିଳା ମମଳ ଏ ଯାପିବା ”
ଶୁଣି ପବନ ପାଠକର ଅମ୍ବୋଳେ ମନେ କ-

ହୁଁ ଯେ ଏହିକାର ମାନ ଦେବିକୁ ସ୍ଵପ୍ନରେ ଦେବା
କରିଛି । ବାସ୍ତବରେ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକଳ୍ପିତ ଯୁଧଶର
ଜୀବରେ ଲେଖା ହୋଇଥାଏ । ପୃଥିବୀରେ
ଏବଂ ସମୟରେ ଧାରା ଅଧିକ ଦେଲେ
ଦେବତାମାନେ ଧାର ଓ ବ୍ୟାପ୍ତି ହୋଇ କହୁଣ୍ଡିବି
ଦିକ୍ଷରେ ମୁହାର କରିଛି ଓ ବିଶ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ଜୀବଦେବ ଧାରା ପୂର୍ବକ ଅଧିକ ଅଳ୍ପ କୌଣସି
କଲାଙ୍କ ଧାରର ଦମଳ ଓ ଧରିଗ୍ରାମ କରିଛି
ଇହାର ପୁରୁଣର ବନ୍ଦେଶ୍ଵର ମର୍ମ । ସେହିପରି
ସହଯୋଗୀ ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ବାଲେଶ୍ଵର ଅନୁଷ୍ଠାନି
ପାତ୍ର ଫର୍ମ୍ସତିଙ୍ଗାରେ ସୁରୁଶା ଉଚ୍ଚ ସହାରକ
ଅମଳରେ ଖକ ଶୁଣିବାରେ ଉଚ୍ଚାହ ଅନେକ
ଶୁରୁତର ଅଧିକ ଦେଲୁଥିଲା ଏବଂ ପୁଣି କୈବି
ଉତ୍ତାପତ ବଦିମାର ଓ ଫେରୁର ଆସାମୀ ବେଳୀରେ
ଆରେ ଅଶ୍ୟ ନେଇଥିବାରୁ କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସୁରିଧା ହେଉଥିଲା । ସେଥିପାଇଁ
ଅନେକ ଦିନିଲେବ ଏ ସବୁ ଅଭ୍ୟାସର ନିବା-
ରଣାରେ ପାତାବାହାଦୁରାକୁ ପନ୍ଥି ଅନୁରୋଧ
କରିବାରୁ ସେ ଉଚ୍ଚ କେଇ ଅନେକ ଥର୍ମି
ବ୍ୟୟ ଓ ପରିଶ୍ରମକୁବାପୁ ସେ ସବୁ ଅଭ୍ୟାସର
ନିବାରଣ କରି ଧନ୍ୟବାଦର ପାଇ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
ଏ ସବୁ ଶୁଭରୁ ସେହିମାନେ କି କୁଣ୍ଡ ମର
ପ୍ରକାଶ କରିଛି ସେମାନେ ଭାଙ୍ଗ ପାପାଣ୍ଡ ।
ସୁତରଂ ଅମ୍ବେମାନେ ସେହି ପାଥାଶାଶ୍ଵେତୀରୁକୁ
ଗୋରଥକୁ । ଯାହା ଦେବ ପାଠ୍ୟମାନେ ଏହି
ଅଭିଜକ ପୁରାଣ ଶୁଣିଲ ଏଥର ହରହୋଲ
ଦିଶ । ଅମ୍ବେମାନେ ଅଧ୍ୟାତ୍ମି, ପ୍ରମାଣ ଲେତବା
ଗୋଟିଏ କୁ ଅଭ୍ୟାସ ଦୋଷାଖାରୁ କିନ୍ତୁ ଏହି
ସେ ପେହିଁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବନ୍ଦୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେବତାଶୂଣ୍ୟ
ବ୍ୟାପରେ କଲାନେ ଲଜନ କେବା ନମନେ ଅନୁ
ଶେଷ କରିଥିଲେ ସେମାନର କାମ ପ୍ରକାଶ
କରିଥିଲେ କଲ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଏହି କଂଗରେ
ପ୍ରକଳ୍ପ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭ ରହିଥାଏ ।

ପରିବାର କରି ଅନ୍ତର୍ଦୟର ବିଷୟ ସେ ପାପିଷି
ତଳାରେ ଧର୍ମବାଲକୁ ଏବେ ଅପରାଧ ଦକ୍ଷ
ଶବ୍ଦା ଏହି ଚର୍ଚା ଥାଇ ବାଲେଖର ବିଗ୍ରହ
ଅକାଳରେ ଏବେ ଅଧିକା ବେଳୁପୁରୁଷ
ପ୍ରତ୍ୟକେ ବାଲେଖର ସତାଦୟତାମାନଙ୍କରେ
ଅପରାଧ ସରକାରୀ ଧାର୍ମବିଭାଗରେ
କେବେ ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି କଥ
ବାହାର କାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ ସେହି ଦୂରେଜେ
କ ଯହୁର ପରମାଣ ପ୍ରାୟ ବାହିଏ ଦେବ
ଡେବ୍‌ଯୁକ୍ତ ଲାଗିବ ପ୍ରାୟ ନରର ଦୋଷମୁକ୍ତ

ଅବସ୍ୟ ଗହିଁର ଦୂର୍ଗନ୍ଧ ବହୁକାଳେ ଗ୍ରି-
ଅତେ କଣ୍ଠାୟାଇଥାନ୍ତା । ଏତିବିରୁ ଜଣା-
ଯାଏ ସେ ଏ କଥାସ୍ମତିର ଦେବତ ସ୍ଵାର୍ଥ-
ସାଧକ ନିମନ୍ତେ ବର୍ତ୍ତମାନ ରଚିବ ହୋଇଅଛି ।
ଏ ଲଭନୀରେ ବାହାତୁର ଅଛି ମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିର
କଷ୍ଟ୍ୟୁମେ ସର୍ବାର୍ଗରେ ପ୍ରଦଶିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

ପ୍ରବେଶିକାପତ୍ରମାର ପାଳ

ଗତ କଲିଜିତାଗରେଜ୍ଟର୍ ପ୍ରକାଶ ସେ ଦିଲ-
ବତା ବିଷବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ୧୯୮୫ ଶେଷୀରେ
ଜୁଲାଇ ୧୯୮୫ ଏ ଶେଷୀରେ କି ୧୯୦୧ ଶା-
ଖ ଅନ୍ୟ ପ୍ରେଣ୍ଟରେ ଜୁଲାଇ ୧୯୭୭ ଶା ସବସକା
ଜୁଲାଇ ୧୯୭୭ ଶା ଉତ୍ତରାଞ୍ଚିଲ୍ ହୋଇଥାଇଲା । ଏଥେ
ପୂର୍ବବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ୧୯୭୭ ଶା ଏବଂ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚିଲ୍
ବର୍ଷରେ ଜୁଲାଇ ୧୯୮୧ ଶା ଓ ଜୁଲାଇ ୧୯୮୩ ଶା ଉତ୍ତର-
ାଞ୍ଚିଲ୍ ହୋଇଥାଇଲେ । ପୂର୍ବବର୍ଷମାନଙ୍କର ମୋଟ
ଫଳ ଦୁଇଜାରେ ଏବରାଫଳ ଛାଡ଼ିପି ହୋଇ
ଅଛି । ଗରବର୍ଷର ଉତ୍ତରାଞ୍ଚିଲ୍ ଶବସଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷା
ଏବରାଫଳ ସଖ୍ୟା ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଛେ । ଫଳ ଅନୁଭବ-
କୃତ୍ୟ ହୋଇଥାଇ ଥିବା ଏବରାଫଳରେ ଏତେ
ନ୍ୟନମରଣ ଓ ଅନ୍ୟବର୍ଷରେ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚିଲ୍
ଦ୍ଵିତୀୟ ହେବାର ବାରାଟ୍ ଅନୁଷ୍ଠାନିକ କରିବାର
କୁଟିଟ ଆମ୍ବମାନବସତିରେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମଜକରେ
ନ ହେଉଥିବାର ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଉଥାଇ ସବସନ୍ଧ
ଫଳ ଅଥ୍ୟାଗ୍ରହଣରେ ଅମାନ ପରିଅଛି ।

ତେଣୁ ଶାରୁ ଗପ ପୂର୍ବକର୍ଷରେ ଜୁ ୧୦୭ ଶି
ପ୍ରକାଶ ଦେଇ କୁ ୪୭ ଶ ଓ ଗର୍ଭକର୍ଷରେ
ଜୁ ୫୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜୁ ୧୫୯ ଓ ଏକର ପ୍ରକାଶ
ମଧ୍ୟରୁ ଜୁ ୨୨୭ ଶ ଭାବୀର୍ତ୍ତି ହୋଇ ଥିଲୁ
ଏବେଳେ ମୋଟ ଫଳ ପୂର୍ବକର୍ଷନାକର୍ତ୍ତା ଅନେକା
ଅନେକ ଛାତ୍ରମ ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସରକାର
ରେ କୁ ୧୫ ଶ ଓ ଏକର୍ଷରେ କୁ ୨୨୭ ଶ
ଅର୍ଥାତ୍ ଚତୁର୍ବୀଶ ଦେବା ତେଣୁ ଶାରୁକ ହୋଇ
ବରଜଳକ ହେଲେ ସବା ପ୍ରକାଶର ଲୁଙ୍ଗ ପା-
ମସାର ଥିଲା ଯାହା ମନେମନୁହି ମେଲାଇଲା

ଡକ୍ଟର ହୁଣ୍ଡା କାନ୍ତିକାଳୀଙ୍କ ଚକ୍ରପତ୍ର
ତେଣାରେ ପ୍ରବେଶିବାଦିଦୟାଳୀ ସୁଗର୍ବର୍ଷ-
ରେ ଗୋ ୯ ଟି ସୁଲ୍ଲ କଟକ ସାମ୍ବାଦୀଶ୍ୱର
ଅଧିକ ଓ କଟକ ହାତକସୁଲ୍ଲର ଧରାଖାମୋହନ
ଏକାତେମେଷତ ସନ୍ଧିକଳ ହେବୁରୁ ତୁଳଗୋଟି
ସୁଲ୍ଲ ଛପ୍ରକରଣାପେଣ୍ଠା କମ ପଢ଼ିଲୁଲ କିନ୍ତୁ
ଏବର୍ଷ ମୟୁରାକୁଲ ଯୋଗ ହୋଇଥିବାରୁ ସବୁ
ବୁଦ୍ଧା ଗୋ ୧୦ ଟି ସୁଲ୍ଲରୁ ପଞ୍ଜାର୍ମନ୍ଦେ
ପେତିବ ଯୋଗଥିଲେ ।

ଜେ କିମ୍ବା ପ୍ରଥାଳ ସରକାରୀ ମୁଲମଧ୍ୟରେ
ଦେବତା କଲେଖାୟତ୍ତସ୍ମୁଲର ଜ ୩୦ ମନ୍ଦିରରୁ
୧୫ ଶ୍ରେଣୀରେ ଛାତ୍ର ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଛାୟ
ଏ ଓ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ପରମୋଟ ଜାଗତର
ବାଲେଶ୍ଵର ସ୍ମୁଲର ଜ ୨୭ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ୧୫
ଶ୍ରେଣୀରେ ଛାତ୍ର ଏ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୨୫
ମୋଟ ଜ ୨୭ ଶ ଓ ଯୁ ସ୍ମୁଲର କିମ୍ବା ଏ
ମଧ୍ୟରୁ ୧୫ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୨୮ ଏ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ
ଛାତ୍ର ଓ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ କିମ୍ବା ମୋଟ ଚାରି
ଭାରୀ ହୋଇଅଛି ବେସରକାରୀ ସ୍ମୁଲ-
ମଧ୍ୟରେ ଯାତ୍ରିକର ଜ ୨ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୮ ଶ,
ବେଦ୍ୟାପତ୍ରା ଜ ୪ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୮ ଶ, ଏବା-
ଜେମୀ ଜ ୧୯ ମନ୍ଦିରରୁ କ ୨୪ ବନ୍ଦରେଶ୍ଵର
କ ୨୫ ମଧ୍ୟରୁ ଜାଗତ, ବଦିରଙ୍ଗ ଜାଗତ ମଧ୍ୟରୁ
ଜ ୨୫ ଶ, ମୂରବ୍ବକ ବାଲୁଲର ଜ ୨୮ ଶ-
ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୮ ଏ ଲକ୍ଷ୍ମିନାଥର ଜ ୨୮ ମଧ୍ୟରୁ
କ ୨୮ ଶ ଉତ୍ତାର୍ଥ ହୋଇଅଛି ୨୦୭୦ବାବୀ
ଗର ବାହାର ଗଢ଼ କ ୨୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ କ ୨୮ ଶ ।
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ୧୫ ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୧୫ ଶ ଯୁ-
ଶ୍ରେଣୀରେ ଜ ୧୫ ଶ ଏ ମୋଟରେ ଜ ୨୭ ଏ ଉତ୍ତାର୍ଥ
ହୋଇଅଛି । ଧୂବର୍ଷଜେ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀରେ
କ ୨୮ ଶ ଉତ୍ତାର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏବର୍ଷ
କ ୨୮ ଶ ଉତ୍ତାର୍ଥ ହେବା ଡେବାପ୍ରତି ଗୌ-
ବନର କିମ୍ବା ଅଟେ । /ଧୂବର୍ଷଜେ ଗତବର୍ଷ-
ରେ ଉତ୍ତ ଉତ୍ତ ଜ ଥିଲୁ ଏବର୍ଷ ସମସ୍ତ ଶତ
ଉତ୍ତାର୍ଥ ହେବାରୁ ଯୁ ସରକାରୀ ମଧ୍ୟରେ
ବାଲେଶ୍ଵର ସଧାରା କରିଅଛି । ବାଲେଶ୍ଵର
ଓ କେବଳ ବାଲେଶ୍ଵରାର ପକ ଆଶାନ୍ତି
କୁ ଓ ପାତମ ହୋଇଅଛି ଏ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧମୁକ୍ତିର
ବାଲେଶ୍ଵର ସଧାରା ପଥାନ୍ତମେ ଦ୍ଵିତୀୟ
କ୍ଷମିତା ହେବା । ମୋଟମଧ୍ୟବା ବିଦ୍ୟାରେ କମିଶ
ପାଇଁ ଏ କର ଅଳ ବାଲେଶ୍ଵରାର ଅଟେ । ବିଦ୍ୟ-
କାରୀ ଏ ମଧ୍ୟରେ ମୋଟ ସଞ୍ଚାରେ ଏତା
କେବଳ ବାଲେଶ୍ଵର ଅଧିକାର କରିଥିଲେ
ସମ୍ଭା ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଅନ୍ତର୍ବାତ ବିଦ୍ୟାରେ ଅଳ୍ପ
ସ୍ମୁଲମଧ୍ୟ ଅଧେଶାନ୍ତର ଶୋଇନାରୁ ହେବା ।
ସାଜୁଥୁରର ଜ ୨୮ ଶ ମଧ୍ୟରୁ ଜ ୨୮ ଶ ଯୁ
ଏକତ୍ରର ୧୫ ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତାର୍ଥ ହୋଇଥିଲାରୁ
ବେସରକାରୀ କୁଳମଧ୍ୟରେ ବାଲେଶ୍ଵରାର
ପଳ ନିବ କରିଥିଲୁ ଲକ୍ଷ୍ମିନାଥରେ ଜ ୨୮ ଶ
ମଧ୍ୟରେ କୁଳଶ ଯୁ ଶ୍ରେଣୀରେ ଏ ଜ ୨୮
ଶ୍ରେଣୀରେ ଉତ୍ତାର୍ଥ ହେବା ଅଳ ଉତ୍ତାର୍ଥ

ଫଳ । ଶେରାକିମ୍ବୁ ସୁଲକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟ ଅଶାନ୍ତିରକ୍ତ
ହୋଇ ଅଛୁ ବିନ୍ଦୁ କେନ୍ଦ୍ରାପତ୍ରାର ଫଳ ସଖ୍ୟା-
ରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷପରି କି କେନ୍ଦ୍ରେ ସୁଦ୍ଧା ଜି ତଥା
ମଧ୍ୟ କି ଗଣ ତଥା ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳୀ ଜି ୧ ଶା ୯୮
ଦିନଶାରେ ଦୁଆରୀ କେବାକୁ ସୁଲକ୍ଷଣ ଗୋରବ
ଟେଣ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ । ମୟୁରବିଜ୍ଞ ସୁଲକ୍ଷଣ ଗଢ଼ିତାକର
ପ୍ରଥମ ପ୍ରଦେଶିଦା ସୁଲକ୍ଷଣ ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳରେ
ଏପରିକାର ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ତରମାନ ହେବାରେ ସୁଲକ୍ଷଣ
ପିନ୍ଧାର କର୍ତ୍ତୃପରମାନାକେ ପ୍ରଶଂସାଯୋଗ୍ୟ ହୋଇ-
ଅଛି ।

ବନୋବସ୍ତୁ ଅଭ୍ୟାସୀର

ବିନୋଦପ୍ରେସ୍ ଏଲକ୍ଟ୍ରାକ୍ ଅମ୍ବିଲ ପ୍ଲଟ୍ଟର ରେଟ୍
ଅମଳାଙ୍ଗୁ ତଣ୍ଡ ଦେବା ଏବଂ ସେମାକଳ ମାର୍ଟ୍-
ପ୍ରକ ସେମାକଳ ଉପରେ ହାତମଳ ଦୃଷ୍ଟି କ
ରହିବା ହେଲୁବେ ମୋଟିବଳର ପ୍ରଜାମାନେ
ସେପର ପ୍ରତୀତିର, ଦୋଷଅର୍ଥ ଯାହା ଅମ୍ବେ-
ମାନେ ଥୁଳୁଁ ସବ୍ୟାଧାରଣକ ବୋତରୁଥେ
ପ୍ରଭାବ କରିଥିବୁ । ଏହ ବାଟରେ ଯେମନ୍ତ
ପ୍ରଜାମାନେ ତଣ୍ଡ ଦେବ ଅର୍ଥରୁ ଫେମନ୍ତ ଅନ୍ତରେ
ବାଟରେ ଜମିଦାରମାନେ ହାତମଳ ଜଗ୍ରତ ଯାଇ
ଦାବାରୁ । ଜମିଦାରଙ୍କଠାରୁ ତଣ୍ଡ ଦେବାର
ପ୍ରଧାନ ଉପାୟ ଉପାୟକା । ଏଥରେ ଅମିନ୍-
ପ୍ରକଳ ଗେଟ ଅମଲାଙ୍କର ବାବ ନାହିଁ । ଏ-
ବାଟୁ ସଦକାରୀ ବିଦୋବ୍ୟକର୍ମଚର୍ଚର ନିଜ
ଶାର୍ତ୍ତ ପଟ୍ଟଇ । ସେମାନେ ହାତମ ଅଛନ୍ତି
ସାରେ ଜମିଦାର ଓ ପକାକ ତଣ୍ଡରେ ଅର୍ଥବିଦ୍ୟ
ବିଧାନ କରିବାର ଅଧିକାର ଫଳ ରହି । ଅନ୍ତରେ
ଖଟୁ ଥିବା ନ ଝଟୁ ସେମାନଙ୍କ ପରମାପି କାରାଜ
ପୋଗାରିବାରେ ଉଦ୍ଦିବାରମାନେ ତଣ୍ଡ ଦେବ
ଦେବିକ ଜମିଦାର ବିଶ୍ଵର ଅବେଦନ ହେଲା
ଏବ ଯାହା ଅଧିକମେ ଅଧାୟ ଦେଇ । ଏହୁ
ଜମିଦାର ବିଶ୍ଵର ଅବେଦନ ଜମିଦାର ତର୍ଜନ୍-
ପତ ଦେବାଇଅଛିନ୍ତି ଏହ କେବଳ ଦାବନ କାହା
ଅଧାୟ କରି ବାଦାଦୂର କେନାଥରୁ । ଶୁଣି
ବାରେ ଧର୍ମ ପ୍ରଥାରେ ଏ ବର୍ତ୍ତନ ଅନେବି
ଦୋଷଅର୍ଥ ଅଥବା ଅଧିକାର ଜମିଦାର ଅଜ୍ଞାନ
ବା ଅସୁଜଧା ଦେଇ ପିଲାକାର ନ ଲେଖ କରି
ବର୍ତ୍ତନ କରିଥିବାରୁ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଏହିପରାବର
ଜମିଦାରଙ୍କ କରୁବାରେ ବିଭାଗୀୟ ଜମିପରିଚାର-
କଠାରେ ଦୂରକମ୍ପର ଅଧିକ ଦୋଷଅର୍ଥ
ଅମ୍ବାନଙ୍କ ବର୍ତ୍ତନ କରିପରିବ ଶ୍ରୀମତ୍ କୁମାର
ସାହେବ ଯାହା ନିଷ୍ଠି କରିଥିଲୁଗୁ ଅବିନିନ
ହିମ୍ବ ପ୍ରକାଶକଳ ସାଥୀ ।

In the Court of the Commissioner
of Orissa Division.
Revenue Appeal No. I³ of 1892-93.
Srimatya Bidamukhi Debya *apl.*
Prays for remission of fine imposed
on her by the Assistant Settlement
Officer of Kotrahang.
Considerable difficulty is experienc-
ed in dealing with appeals from
Assistant Settlement Officer Mr.
Mitra from the slovenly way the re-
cords are put up; this is the second
case of the kind I have met with.
The present case refers to a fine
that was imposed on the appellant,
it is important that the order im-
posing this fine should be on the re-
cord. I have failed to discover it,
and the Settlement Officer has not
referred to it but refers to a copy of
an order dated 28th July 1892 which
is filed by the appellant.
This order which is not an order
imposing a daily fine but a proceed-
ing of a clerk apparently based on
such an order passed on the 18th
April.
There is nothing to show that the
order of April was passed or that the
notice calling for the papers contained
any such order. The order of 28th
July, in the absence of that of the
18th April, has the appearance of a
daily fine imposed with retrospective
effect.
If the above is not the case, it is
the Assistant Settlement officer's own
fault that such appears to be the case.
The order of April 18th should have
been filed with the record and marked
so as to admit of easy reference.
As to the power of Mr. Mitra to
inflict fine under Regulation 11 of
1819, VII of 1822, XX of 1848 I see
no reason to doubt.
The exact nature of the accounts
that the Assistant Settlement officer
can call for is open to question; under
the law section 12 of Regulation 11
1819 he may call for *paiuvaris* ac-
counts under XIX of VII 1822.
The words are "all accounts or
other papers" that the *gamashtas*
etc. may possess.

ପା ୧୩ ଲକ୍ଷ ମରି ସହ ୫୮୯୩ ମରୀଦା

ବ୍ୟକ୍ତିଗତିକା ।

In the present case it appears that certain accounts were produced on a requisition of October 1891, and then in the following April the information was required in a different form. It is not for the failure to furnish accounts that this appellant has been fined but for not supplying the information in a particular form.

It appears to me extremely doubtful whether the Assist. Settlement officer or any authority except the legislature can prescribe a form in which information of this kind is to be supplied, the law seems to indicate that what they are at liberty to call for are the accounts actually kept in the Zamindari Sharishas, which appear to have been supplied on the October requisition.

The explanation as to the fine of 50 for the first day and 25 for the subsequent days appears to me unsatisfactory and has the appearance of an afterthought. Section 1 of act XX 1848 does not talk of a daily fine varying in amount; daily fine is generally understood as being uniform in amount. The order of the 28th July 1892, which I find is not an order at all but a *kaifiyat* of a ministerial officer, refers to a fine of 50 and daily fine of 25.

I am not desirous of raising the question as to the propriety of the requisition of April 1892 as the expression of an adverse opinion on the point might have a bad effect on Settlement work.

I elect to deal with the case on other grounds.

The fine was in itself an excessively heavy one and was reduced by the Assistant Settlement officer himself from Rs. 1050 to 500 which is still very heavy.

The fine was not reported to the Commissioner as it should have been.

The whole procedure was so far as the record enables me to judge slovenly and irregular. The appeal is decreed and the fine of 500 is remitted.
20th April 1893 Sd. H. G. Cooke.

The settlement officer's attention is called to Section XXVI Revenue officer's Manual page. 64.

ଏଥୁବ ସନ୍ଦେଶ ନର୍ମ ଏହି କି ଉତ୍ସବ କାବଳୀ
ସବୁ କେଠିବ ଥିବାରୁ ଅଣିଖୁଅ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
କର୍ମଚାରୀ ନିଜ ବାଦେବତୀ ଅବେଶର ବର୍ତ୍ତନରେ
ଅପିଲ ତଥାରୁ ବରନା ବଡ଼ କଞ୍ଚକବର ହୋଇ
ଅଛି । ଅପିଲଙ୍କ କୃଷ୍ଣରେ ଜୟମାଳା ହେବାରୁ
ତହିଁ ବରୁଦ୍ଧରେ ଅପିଲ ହୋଇଥିଲା । କୁନ୍ତୁ
ତୟମାନାବଜାନୁ ମୂଳ ଅବେଶ ନୟରେ ନ
ଆଇ ଯେହ ସମ୍ମର୍ମିଯୁ ଖଣ୍ଡେ ଅମଲର ରିପୋର୍ଟ
ଅଛି । ବୈଜନିକଜ୍ଞମାଳାର ଡକ୍ଟର୍ ଗା ୫୦-
ରଙ୍ଗ ଅପ୍ରେଲରେ ହୋଇଥିଲା । ଅମଲର
ବେଳକାରର ଗା ୫୦ ରଙ୍ଗ ସୁଲବ ଅଛି ।
ଅବଳ ଡକ୍ଟର୍ ଗା ଥିବା ସୁଲବ କିମ୍ବା
ମାତ୍ର ଗତକାଳ ସବାଟେ ହୋଇ ସ୍ଥବା ପଢ଼ି
କଣାଯାଏ ।

ହଜ ୧୯୧୯ ସାଲର ୧୯ ଅକ୍ଟୋବର ଏବଂ
ସତ ୧୯୨୨ ସାଲର ୨ ଅକ୍ଟୋବର ଅନୁଯାୟୀ
ମିଥ ସାହେବଙ୍କର ଉତ୍ସମାନା ଦିନବାର ମମଗୁ
ଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ଗାହିଁ । କିନ୍ତୁ ହେଉ
କେବେଳୁ ବାରକ ରଜବ କରିବାର ଅଷ୍ଟବାର ହେବା
ପାଇଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ଅଛି । ଅନୁଲବ
ବିଧା ଏହି କି “ସେ ସମସ୍ତ ହେବାବ” ଅଥବା
ଅନ୍ୟ ବାରକ ପୁଣ୍ୟାତ୍ମା ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଆଖିମେ
ଆଏ ”ଶାହା ସବୁ ଜମିବାରସାରେ ଦେବାକୁ
ବାଧ । ଏଥର ଏ ପ୍ରକଳେ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
ସତ ୧୯୧୯ ସାଲ ଅନ୍ତେବର ମାୟରେ ହେ-
ବାବ ଦାଖଲ ହୋଇଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି
ଲମ୍ବାରରେ ଅଛି ଏହି ଫାରମ ପୃଷ୍ଠା ବଜ
ଦେବାର ଅବେଶ ଦେବା ଓ ଶାହା କି ଦେ-
ବାକୁ କଞ୍ଚମନ୍ତିର ହେଲା । ବ୍ୟକ୍ତିଗତରେ
କଢ଼ା ଅଳ୍ପ କୌଣସି ଦ୍ୟାତମ ଅବଶ୍ୟକତାମତ୍ତେ
ଫାରମ ଗଢ଼ କରୁଥିବ ସମ୍ଭବ ନେଇ ଆଶିଥା
ଦିବ୍ୟରେ ଅମ୍ବର ବଜି ସନ୍ଦେହ । କେବଳ
ସେଇ ହେବାବ ଜମିବାର ସିରପ୍ରାରେ ଥିବ
ଦିପକ ଜଳବ ଦ୍ୱାରା ପାରେ । ଏହା କୁଳା
ପ୍ରଥମଦଳ ପଞ୍ଚାତ୍ମକ ଟଙ୍କା ଓ କର୍ଣ୍ଣକୁଣ୍ଡର କଳାଜ
ଟ ପ୍ରକଳ୍ପ ଜମାକାଳୀ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେବା ମାତ୍ର
ଅଭିନବଜାତ ବୋଧ ହେଉ ନାହିଁ । ଯେଉଁ
ତାରେ ଅଭିନବ ଦେବିତର ଜମାକାଳୀ
ବିଧା ଅଛି ସେଠାରେ କର୍ଣ୍ଣର ମର ଏହି ହେ-
ବାର ଉଚିତ ।

ସୁଧାର୍ତ୍ତ ଥାଳ ଅପ୍ରେଲ୍ ମାସରେ ଶାହ
ଭଲବ ହୋଇଥିଲାଗଛି ସମ୍ବନ୍ଧେ ଅମ୍ବେ କହି
ମର ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଲଜ୍ଜା ଦର୍ଶନ
ପ୍ରତିକୁଳମତ ଦାଖି ବିଦୋଵପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟର ବିଧା-
ଧାର ହୋଇଥାରେ । ଜୀବମାଳାର ପରମାଣୁ
ଅଭିନ୍ନ ଅଧିକ ଏକ ମେତ୍ର ସାହେବ ଟ ୧୦୫୦୯ର୍ବା-
ରୁ ଅଳେବ ବାହିଦେଇ ଯେଉଁ ୩୫୦୦ର୍ବା ରଙ୍ଗ
ଅଛନ୍ତି ଜାଗା ମୁଣ୍ଡା ଅଧିକ ଅଛେ, କିମ୍ବାନୁଶାସନ
ଏହି ଜୀବମାଳାର ଉପୋର୍ଚ୍ଚ କରେଇଲାଗନ ସାହେବ-
ଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅଛି ନାହିଁ । ମୁଣ୍ଡର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଲଜ୍ଜାକୁ ଅସାବଧାକରା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଚାରିତର
ହୋଇ ଝାଗାକୁ ଅମ୍ବେ ଏ ଅପେକ୍ଷା ତିକାରିର
ଜୀବମାଳା ଟ ୧୦୯୯ର୍ବା ଲାଭ ଦେଇଁ;

ବିଦୋବମୁକ୍ତର୍ମଗ୍ନବଳ କ୍ରିତିବ ସେ
ବେଦନ୍ୟ ବ୍ୟୁତ ଅନନ୍ତ ଧ୍ୟାନ୍ୟ ପୃଷ୍ଠାଙ୍କୁ
ଦୂରୀ ଦୂରବେ ।

ଅମେମାନେ କଥରେ କହିଅଛି ଯେ
ଆଜେକ ତମିବାର ଏହିପ୍ରକାରେ କରିଗାନା
ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଉପରିଲିଖିତ କଳିବରୁ
ଜାମାରୁଅଛି ସେ ଆଜେକ ସ୍ଵଳେ ଏହିପର
ଦେଅଇବ ହୋଇଥିବା ଶୟକୁ କୁଠ ସାହେବ
ଅଛିକର ସଥାର୍ଥ ମର୍ମିଦା ରଖିବର ଏବ
କଳେବାପ୍ରକରମର୍ମରକୁ ସହିପଦେଇ ଦେଇ
ଅମୃତାରକେ ଧଳେବାବର ପାଇ କୋଇ ଅଛନ୍ତି
ଯକୁଷ୍ମାନମିଳିବାରକୁ ମନ୍ତ୍ରକୁ ଆଜେକରିବିମୟୁ-
ତ ଗପ ହୋଇଥିବ । ମାତ୍ର ଦେମାନେ ଗବନ୍ତୀ-
ମେସରେ ଅବେଳିର କଲେ ଚଢ଼ି ଫଳ ହୋଇ
ଥାରେ ଅବସର ରହିବ ଦେଖା କରିବା ଉପରେ

ଶାପୁର୍ବିହି ସମ୍ବାଦ ।

ଦେଇ ପ୍ରିଯେ କଥା ଜୀବନ ଅନ୍ତରୀମାବେ ଏହାର ଶରୀରକୁ
୧୦୨୦ ଲା ମଳାର୍ଦ୍ଵ ସଙ୍ଗ ଯାଇ ଥରୁଛି । ଏହା ଏହା
ଅବଶ୍ୟକ ଅସାଧାରଣ ଫର୍ମା । ୧୦୮୦ ମୁଣ୍ଡର୍ ଥରୁ ଏହା
ଏହା କଥା ହୋଇଥିଲା ।

ଆହୁରିକବ୍ୟାଦ କମେଜିକବ ପ୍ରାଣୀଙ୍କ ନ ଦୂରମହେତୁ ଏହି
କାରି ଦୂର ବନ୍ଦି କରିବାକାରି ।

ଦେଖିଲୁକ ନିଷ୍ଠାତ ଦେଖିଲ ଦେଖିଲୁକସହାଯ
ଦମଳ ହୋଇ ଯାଇଲ ଥାହିଁ । ସହାଯ ଏହି କଲାଙ୍ଗ
ପରାମରି ଦେଖିଲ ଏଠାରୁ ଯାହା ଦେଖିଲାଜ ପ୍ରତେକ
ହୋଇଅଛା ।

କଲିକତା-ଗୋଟେ ।
ଓଡ଼ିଆ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ପଦବିବଳାରୀରେ ଉପର ପ୍ରେସର୍
ବିହ ପଦ୍ଧତି ରେସଟା ବନ୍ଦରବନ୍ଦପଥରେ ଫେରୁ ହୋଇ
ଅଛି ।

ବ୍ୟାଙ୍ଗ ପତ୍ର

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଲାଗୁ
ସୁଧା

୩୦ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୫୦ ମାହେ ମର ଏହି ପତ୍ର ମରିଥାଇଥାଇ ।

ଅନ୍ତିମ କାର୍ତ୍ତିକ ମୂଲ୍ୟ ୩ ୯୯
ପ୍ରଶାବେସ୍ ୩ ୫

ଏକଶାର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟ ବାବେଳିଦେ
ସୁଭିତ ହୋଇଥିଲା । ପୁଣି କିମ୍ବା ପିତିବାର
ଜାଗାଯାଏ । ଶୟତ୍ର ସେହି ସାହେବ
ପରିଚାଷା ଏମାରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ହେଲା
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଲାଭାରୁ ଆହାପରିବୁ । ଅଧିକଃ
ସେ ବନ୍ଦୁକୁ ଓ ଛଗିଯୁବିଲେ ମୂଳାମ ବର
ପରାଳ ଓ କଳାବନୀ କହିବେ । ସରଭାବ
ନାହିଁ ଅଧିକ କମ୍ପିମାନ ପ୍ରଥମେ କମାବନୀ
ହେବ ହୋଇ ଶୁଣାଯାଏ ।

ମନ୍ଦିରରେ କିମ୍ବା ପାଦେବ
ମାନକ୍ଷେତ୍ର କେବୁ କର୍ଣ୍ଣ ରାଜୀପାଲ ଅଛିଲୁ
ରହିର ଅନ୍ତରତା ବନ୍ଦୁକର ପାରିବିନ୍ଦୁ
ବରିବେ ହୋଇଥିଲା । ବନ୍ଦୁକୁ ଭରିଯାଇ
କିମ୍ବା ସେବେଟରୁ ବନ୍ଦୁକରେ ଯେ ମାନଖୁ
ବର ବରାୟ ଛେଟିଲଟ ଦିନରେ ସାହେବଙ୍କୁ
ଏଥୁପାର୍ ଦିପପକ୍ରମୁକେ କରିଯାଇ ବରା
କରୁ । ପହିଂପରେ ଏଠାରୁ ଥର ବନ୍ଦୁକରେ
ଅନ୍ତରକ ତାହାରୁ ।

ଗତସ୍ଥାନର ଅନ୍ତରକୁ କର୍ତ୍ତି ଏହା କେବି
ଆରେ ଅବଦିନ ଥାର ବଜାଲା ଭରିବିନ୍ଦିମ
ମନ୍ଦିରଦେବ ଏବି ପଞ୍ଜାବରେ ସମାଜରୁପେ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାତାଙ୍କ ଏବି କର୍ମଜାକର ମୌର୍ଯ୍ୟ
କର୍ତ୍ତି ଅକାଲେ ଅର୍ପି ହେବ ହୋଇ
ଅନେକବର ହେବ ହୋଇଥିଲା । କୁଞ୍ଚିତ

କିମ୍ବା ସେ ସେ ବସୁ ଅନ୍ତର ହୋଇଥିଲୁ ଏବି
ଏ ସାପ୍ତାହିକ ଅଭିମବୁ କିମ୍ବିତ ଗ୍ରାମ୍ୟକାଳ
ଦେଶର ଦେଇଥିଲୁ । ରଜତକାନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି
ପର ବରୁ ରହିଲେ ଦୂରାହୁଣି କାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ
ହୋଇ ଯିବ ଏହି ଦେଶୀ ହେବୁ ସୁଧର ସେବେ
ଅଧୁକ୍ତା ହୋଇଥିଲା ତାହା ବରୁ ଥକାନ୍ତି ହୋଇ
ଯିବ ।

ଏହି ଫେରୁବସ୍ତୁମାଧିରେ ଯେଉଁ ସତ୍ତଵପି-
ରାଜ୍ୟ ବୁଝିର ହୋଇଥିଲା ତହିଁର ଫଳ ପ୍ରକା-
ରିତ ହୋଇଥିଲୁ । କାବ୍ୟରେ କିମ୍ବାର ବ୍ୟାକ-
ରଣରେ କଥର ମୁକୁରେ କଥର କଥାୟରେ
କଥର ଏବି ଦର୍ଶନରେ କଥର କାଏ କଥର
କଥାରୁ ହୋଇଥିଲା । କେତ୍ରିଯାମଧିରେ ପୁଷ୍ଟ-
ପୁଷ୍ଟିକୁଳରୁ ଏବମାତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିକ କାବ୍ୟର ପୁଷ୍ଟ-
ପୁଷ୍ଟିରେ କଥାରୁ ହୋଇ ଯୋଗ୍ୟକାଳସାରେ
ପ୍ରକାଶକ ପାଇଅଛନ୍ତି ଏବି କାବ୍ୟରୀତି ପଦ-
ବଜେ ସରଜାୟାପରିତୋଷିକ ହେବୁ କାହା
ଏ ସଜ୍ଜା ଧାରାମାନଦେ ହୃଦୀ ହେବୁ କାହା
କାହା ଲଜ୍ଜା ଲଜ୍ଜା ଲଜ୍ଜା । ଏହାଜି ଶିକ୍ଷ-
ବକାନାମ ଲେଖା କାହା କାହା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କାହାରୁ ଦୟାପାଇ କାହା ।

ଭରତର ଦିନକାରୀଜ୍ଞାନାଳକରେ କାର୍ଯ୍ୟ
କରୁଥିବା ଭୁଲିମାତକ ଅବସ୍ଥା ଅନୁଭବାକ-
ମିମନ୍ତେ ଅଛି ଏବି କମଳ ଉନ୍ନତିର ବିନିଷ୍ଠା

ଶର୍ମକେନ୍ଦ୍ରିୟରୁ ନିସ୍ତର୍ତ୍ତ ହୋଇ ଥାଏଇଛନ୍ତି ।
ଅବେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା ମାତ୍ର ବିଜନର
ବରିକ୍ଷେତ୍ର ଦ୍ୟାର ପହିଁରେ କୃଷି ହେବ ନାହିଁ ।
ସେଥିରୁ ପୁନଃ । ଅନ୍ତରାଳର କର ଅଭି-
ଥରେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅବେଶ ବାହାର କରି
ଅଛନ୍ତି । କୌଣସିବୁପେ ଭାବର କଲକାର-
ଶାନ୍ତି ପ୍ରକାଶ ଦେବା ସେମାନଙ୍କ ହବିଲୁ
ଦାରଣ ଭାବର ପ୍ରସ୍ତୁତି ହେବାର ବ୍ୟାପାର
କରି ପରିବର୍ତ୍ତନ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରି କରି
କରି ହେବ । ଦୁଇର କିମ୍ବା ସେ କବ-
ିତ୍ରିମେଣ୍ଟ ପରି ସ୍ଵାର୍ଥର ବ୍ୟାପିଲ କଥାରେ
ଭାବ ପାରୁଅଛନ୍ତି ।

ଏହି ଶା ୧୦ ଉପର ତଡ଼ିଆ ଓ ନବସ-
ମାଦରେ “ଶା ରଧାଶ୍ଵାମ ଦାସ ବାହେଇର”
ସାରରର ଜଣି ଏ ପ୍ରସରତତ୍ତ୍ଵ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ
ଥିଲୁ । ଏ ତହିଁରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁକରେ
ମୋଟିଏ ଘୋର ଅଚ୍ୟାନ୍ତର ବିପ୍ରାରର କବ-
ିତ୍ରି ଏଥି ଲେଖାକାରୀ କାହା ପାଠ କିମ୍ବା
ଦେବର ଭାବ ଶୁଣିଯିବା । ଶାରକବିଜ୍ଞାନେ
ଏହି ଅଭ୍ୟାସର ପଦିବା ସମ୍ବନ୍ଧ ହୋଇ
ଦିଲୁ ହେବ କାହା । କିମ୍ବା ପଦିପ୍ରେରି
ଲେଖିଥିଲୁ । ଏ ପ୍ରାଚିକିର ତତ୍ତ୍ଵଧ୍ୟା ମଧ୍ୟ-
ଆସି ତତ୍ତ୍ଵଧ୍ୟା ମଧ୍ୟଧ୍ୟା ମଧ୍ୟଧ୍ୟା ଏ ବିଷ-
ସ୍ତରେ ବାଲେବିମାନଙ୍କୁ ବାହେଇର ବ୍ୟାପିଲ
ଦିଲୁରେ କାଳସ ଜରିଅଛନ୍ତି । ସେବେ

ନାରୀର ହୋଇ ଆଏ ତେବେ ତହିଁର ବିଧ-
ମତ ବିକୁଳ ହେବ ଏହି ପ୍ରକୃତ ଦୟାକା ଅନୁ-
ଦିଲରେ ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଗତ ଶମଦାଇଦିନ ଦୂସ୍ର ବାଲକାହିନୀଙ୍କ
ଜୟକ ପାଞ୍ଚିକ ଘୁରସ୍ତାର ଜିମ୍ବଲରରେ ବିଶ୍ଵାସ
ଦୋଷଥିଲା । ସହିକ ଜୟକ ମାଳିଷ୍ଟେଟରେ ଏହି
ତ୍ରୁଟ୍‌ରସ ମହୋଦୟ, ସହିକ ଡାକ୍ତର ସାହେବ
ଓ ପୁରୀ ସାହେବଙ୍କ ସମରିବାହାରରେ
ଆମକ ବିଶ୍ଵାସେ । କାନିରାମାନେ ବକ୍ତୃତା
ପାଠକିଳିପର ମାନପାଣ୍ଡି ମିଷ୍ଟେସ୍ ଖୋଲୁ-
ମହୋଦୟ ବାଜକ ମାନକୁ ସହପ୍ରତରେ ପୁରସ୍ତାର
ବିଭିନ୍ନ ପରିଚାର ଉପରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ଏକ
କାନିରାମାନଙ୍କ ହାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଷଥିବା କଣ୍ଠ,
ମୋକା କେଳ ପ୍ରକାଶ ହଲ କୁଣ୍ଡାର୍ଯ୍ୟମାନ
ଦେଖି ସାତିଶୟ ପର୍ମିଜ୍ ଦେଖି ସବୋତପ୍ରାନ୍ତ
ଅଧିକାର କରିବା କାନିରାମାନଙ୍କୁ ଟଙ୍କ କା
ପୁରସ୍ତାର ଦେବାରୁ ଅବୀରାର କଲେ । ମାଳି
ଷ୍ଟେଟ ମହୋଦୟକର ଏପର ଦିକାରଗା ଓ
କୃପାତ୍ମା ଦେଖି ରକ୍ତ ମହୋଦୟକୁ ଏଠାରେ
ବୃକ୍ଷକାଳ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵାସ ନମେତ୍ର ଉଗ୍ରବିତାରେ
ଶ୍ରୀନାରାଯଣ ।

କଲିବଜାବର୍ଷାବ୍ୟାଳସୂର ମେହେଠ ସଙ୍ଗ
ଆପଣାଶୟରୁ ଦଶୀତ ବାଧ୍ୟାଜ ଅୟତ୍ତ
କ୍ରବିତିର, ସି, ବାନୁସିଦ୍ଧାତ୍ମ କଞ୍ଚିପୁର୍ବତ୍ତବା-
ଶ୍ଵାସକସତ୍ତର ସର୍ବ ମନୋକାଳ ବର ଅଛନ୍ତି ।
ଶ୍ଵାସକାର ସହାୟତାକୁ ବାଦାଦୂର ଚରଣେ
ଶ୍ଵାସିଶ୍ଵାସେ ମାତ୍ର ତାହାକୁ ପରରେ ଏହି ଭୋଟ
ଓ ବାନୁସ କି ଘରରେ ୩୦ ଭୋଟ ଦେବାରୁ
ସହାୟକାରୀ ନହିଁ ଯେଉଁ ସଫଳକାମ ହୋଇ
ଥାଇଲେ ଜାହଁ । ଏହି ବାନୁସିଦ୍ଧା ସାହେବ ଏକ
ସର୍ବସ୍ତୁନା । ବାରୁ ଲାଗିଥିବୁ ସହାୟିତର ଦୂର-
କରି ପ୍ରଥାକ କୃଦେଖାଗୀ କି ଯେଉଁ ସମିତିର
କିଷେଷ ସବୁ ଓ ତେଜ୍ଜ୍ଵାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସହା-
ସହାୟକ କିମକ ଅଇକ ହାସ୍ତ ହୋଇଥିଲୁ
ଏହି ଦୂରଥର ଏହି ସମିତର ସହାୟତ ହୋଇ
ବାନୁସିଦ୍ଧା ସାହେବ ଉଗେଷ ଘୋରଯତା ଦେ-
ଖାଇ ସମୟ କରିବାପିଲା ଅବରର ଧାର
ହୋଇ ଥାଇନ୍ତି । ନୂତନ ଆଇନମତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ଥକ ହି ପ୍ରଥମରତିଜ ହେବା କାଳରେ ଏହା-
କିମ ସହାୟ ମନୋକାଳ ହେଲେ କହି ଅଳ-
ନନ୍ଦ ବିଷୟ ଅଟିର ।

ସମ୍ବଲପୁରହୃଦେଶିଶୀଳ ବଟବସମାଜବାଚ
ବାହୁ ମଧ୍ୟବନ୍ଦିନଗାନ୍ତେ ପରିଷେତ୍ତି ସକାଶେ
ଏବା ଏଠା କଲେଜପୁଣ୍ଡ ସୁଲଭ ଶତାବ୍ଦୀ-
କର୍ତ୍ତ୍ଵ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମାତ୍ର ଏଠାର
ଅନେବଳେବ ଏହିପରି ଅନ୍ତର୍ଭରିତଗବଳେ
ଆଉ ଏବଜଣ ପ୍ରତି ସେ ସନ୍ଦେହ କରିଛି
ସେହଥୀ ସମାଜବାଚା ବିଶ୍ଵ ଲେଖି ଲାହାନ୍ତି ।
ପ୍ରାୟ ବର୍ଷରେ ଦେବ ଏବଜଣ ମୁକ୍ତା ବଜାନାନ୍ତି
ଅପ ବ୍ରାହ୍ମ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଇ ମଧ୍ୟବନ୍ଦିନ
ଅଶ୍ୱରେ ଭାଦାରେ ସରେ ରହି ପଢାଇଶା
ବନୁଥିଲା । ଶୈଷତଳ କି ମନାନ୍ତର ଘଟିବାରୁ
ସେ ମୁକ୍ତା ଅନୁଭବିତକୁ ମଧ୍ୟବାଦୁକ ଘରୁ
ବାହାରୀଯାଇ ମୂର୍ଖମାନର୍ଥରେ ତୁଳନାପ୍ରକଳ୍ପ
ମସକଦରେ ବାସ କରୁଥିଲା । ସୁଲକ୍ଷଣବାତାରୁ
ଏବିତ୍ତିର ମଧ୍ୟବାଦୁକ ସହିତ ଅଧିକ ବିଶବ୍ର
ଥିବାର ବନ୍ଧୁତ୍ବକୁତର । ଲାନାଶ୍ରେଣୀର ଫରାଖକ
ସୁଲକ୍ଷଣ ମଧ୍ୟରେ ଦେଖି କରୁ ଦୁଖ ଥିବା ଏବା
ଭାବାଦ୍ୱାରା ଏହି ହାର୍ଦି ଦେବା ଅଭସର
ବୋଲି ଅମ୍ବାଳେ ବହୁ କାହାଁ କିନ୍ତୁ ଦୁଇଦିନ
କୁ ସନ୍ଦେହ କରିବାର କାରଣଗ୍ରହକେ ଏବଜଗନ୍ମ
ଜିଥା କହିବା ତିବ ଲାଭୀଶ୍ଵରଙ୍କର ବୋଲ
ସାର ଜ ପାରେ । ଏବାଦିନବାର ଦେଖିଲା
ମଧ୍ୟବାଦୁକ ସମସ୍ତ ଅନୁମୋଦିତ କରିଲା ଏବା
ଏହା ଲାଭୀଶ୍ଵର ରହା ହେଉଥିଲା ।

ତେଣୁଥାବେଳେ ସମ୍ମରିବେ “ ଜନେବ
ତେଣୁଥାଜୀଏଠ ” ସାଂଶେଷ ଏକ ଧାରୀ ଥାଏ
ଅଛୁ । ଶୁଣାଇବାରୁ ପଣ୍ଡିତ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ୍ତ ପ୍ରକାଶ
ବରଗାଲୁ ଅଧିନ ଦୋଇ ଗଛଟର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
କମନ୍ତେ ତହିଁରେ ଗେହୁଁ ପ୍ରମ୍ବାଦଗାନ୍ତ
ଦୋଇଅଛୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କରୁଥାଏ । ଗୋଟିଏ
ଏହିଠ କାଳଗୋଟିମାନଙ୍କ ନିକଟରୁ ଯେଉଁ
ଗଛଟ ପଠାଯାଏ ତାହା ବଲେବକ୍ତ୍ଵେ ସିର-
ପ୍ରାଚ ସଦରତାନଶୋଇବହାସ ପଠା କି ଯାଇ
ଅନୁଭାବକ ଅଧିବରୁ ପଠାଯିବ ଯେ ସେ-
ମାନେ ପଥା ସମୟରେ ଧାଇବେ ଏବଂ ତାଦିର
ସବୁ ଖରମନ୍ତର ପଢ଼ିବା ବିଷୟରେ ଉପସ୍ଥିତ
କରୁଥିଲ ଅଦେଇ ଦେବେ । ପାହା ଦେବନେ
କାନଗୋଟିମାନେ ଗଛଟ ଧାଇ ଘରୁର
ମୋଢ଼ିବ ସବା କି ପିଟାର ସଭପ୍ରାତେ ତୋମା
ଦରକେ ଗାହଁ । ଯୁଧୁ ଏହିଠ ଡେଣ ଦିବାମର
ସମ୍ମୁ ସରଜାଯା ଦରତାଇ କରୁଥାଯାଇବ

କବେଷ୍ଟରେ କୌଣସି କର୍ମ ଖାଲି ହେବ କହୁ-
ର କଞ୍ଚପଳ ତୃତୀଆଗରେଟରେ ପ୍ରବାପ
ହେବା କିମନ୍ତେ ପଠାଇବେ । ଶୂ ଏହି ବି
ଧାଧାରଣରେ ଉପେକ୍ଷ ପ୍ରକାଶ୍ୟତା ଲବାରେ
ତୃତୀଆଗରଟ ପ୍ରତ୍ୟେ ବି ପାଣ୍ଡିକୁ ପଠା-
ଯିବ ଓ ପାଣ୍ଡିର ସ୍ଵରପ୍ରାସ୍ତ ପୁଲାହକର୍ମଗୁର-
ପ୍ରତ ଅବେଦି ଥିବ ଯେ ସେ ଅପଣା ଏକ-
ତାର ପ୍ରଥାନ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଯାହା ପଡ଼ିବାକ
ଦେବେ । ଜନେଟ ସମ୍ବର୍ତ୍ତରେ ଜୀମ୍‌ସମାଜର
ବନ୍ଧୁଦ୍ୱୟ ଶେଷ ହୋଇ ଲା ଥିଲାବୁ ଏ ପ୍ରସାଦି-
ମାନଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧ ଅଦ୍ୟ ମାନ୍ତ୍ର ହେଲୁ । ✓

ମଧ୍ୟଦେଶର ସିଲ୍ପତାରେ ଗୋଟିଏ
ତୁଳ୍ୟବିଦାରକ ମୋହଦୀମା ହୋଇଥିବାର
ସମ୍ମାଦପଥମାନଙ୍କରେ ପାଠକରୁ । ସେଠା
ତୁଳକଣ ତମିହାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୁରୁତା ଦିତିବାରୁ
ଏକ ଅନ୍ୟର ଅନ୍ୟତିତ୍ତରୁ ବିବୁଦ୍ଧିଲେ ଏବଂ
ଏହିଷମ ପୁରୁଷଙ୍କ ବାବ ବିଦ୍ୟରେ । ଏହି-
ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ତିଲ ତତ୍ତ୍ଵର ଉତ୍ତର
ପୁରୁଷରେ ହେବାକୁ ଏହାକୁ ଅବଲମ୍ବନ ପୁଷ୍ଟିକ
ଘରୀସ ମୋହଦୀମା ବାବର ବିଜେତା ଅପର-
ତମିହାର ଶିକ୍ଷାର କରିବା ବେଳେ ପିଲାର
ଶୁଳକରି ମାର ଏହାର ନୟରେ ଶବ ପଢାଇ-
ଦେଇ ଅଛୁ । ଏହି କୁମୀର ସବକୁ ଖାଇ ଯାଇ-
ଅଛୁ । ତିଲର ପିତା ଜୀବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନଙ୍କ
ଏହି ବିଷୟର ସାମ୍ବ ଦେଲେ ଏହି ପୁରୁଷ
ଭଜଣେବୁର ବିଦ୍ୟୁତର ମବକୁ କୃଦ୍ୟାର ଆଇ
ଯିବାର ପ୍ରମାଣ ଦେଲେ । ଦେବଳ ପ୍ରାଚୀବନ୍ଧର
ଆଦେଶ ଦେବାକୁ ବାବା ଅଛୁ ଏହି ସମୟରେ
ସେ ପିଲା ଅବାଳିତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ କହିଲ
ବି ଶେ ବାପହୃଷରେ ସବ ବର ମାମୁସରକୁ ଧ-
ରାଇ ଯାଇଥିଲ । ସେଠାକୁ ଫେର ଅଧିକ
ବେଳେ ଘର୍ଯ୍ୟାଦି କମିତାରର ଲୋକ କାଟିଛି
ଭାହାକୁ ଧରନେଇ ଅଟ୍ଟିବ ବିଶ୍ଵିଷେ । କର୍ତ୍ତା
ମାତ୍ର ସୁଯୋଗ ପାଇଁ ସେଠାକୁ ଧଳାଇ ଆସିଗଲ ।
ଦ୍ୟାନିମାନେ ବହୁଅକ୍ଷର ଓ ପୁରୁଷର ଜନକର
ଦ୍ୱାରେ ସେମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଜୋଗାଇଦି ଦେଇ
ଇଅବୁନ୍ତି । ଏଥିରୁ ବଜ ପୁରୁଷର ବଳକ ବି
ହୋଇ ପାରେ । ପକ୍ଷଦିରେ ପୁରୁଷ ସାହାଯ୍ୟରେ
ବେଳେଠାରେ ଦେବେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମାମର ଦିନକା
ବେଳେଥିବାର ପ୍ରକାମ ପାଇଅଛୁ ତଥାର ପୁରୁଷ
ତଥରେ ବାପନର୍ଦ୍ରାବର ପ୍ରଧାନ କର୍ତ୍ତର ।

ବନୋବସ୍ତୁକର୍ମଗୁରୁମାଳେ ଜନେ ନାହବ
ପ୍ରତିରେ ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅନ୍ତରକୁ ଅର୍ଥଦୟ
ବସନ୍ତର ଉଦ୍‌ବାହନ ସ୍ଵର୍ଗ ସେଇଁ ମୋକ୍ଷ-
ଦମାର ହୃଦୀ ଗର ସପ୍ତାରେ ମହାଜି କରିଥିଲୁ
ବେ ସନ୍ଧରେ ଗୋଟିଏ କଥା ଜୀବାଳୁ କାହୁଁ ।
ତାହା ଏହିବ ଶିଖମନ୍ତ୍ରୀ ଭୟରେ ପ୍ରଥମେ
ଟ ୫୦ ଜା ଓ ଗହୁ ଜାଗରୁ ଦେଇବ ଟ ୫୫
ଲେଖାଏ ଅର୍ଥଦୟ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରଥମର
ଟ ୫୦ ଜା ସେ ଦେଇ ଥିବାରୁ ସେଇବ
ଅପାଳ ନ କର ଅବଶ୍ୟକ ଟଙ୍କାର ଅପାଳ
ବନ୍ଦବାରେ ତାହା ଗତ ହେଲା । କିନ୍ତୁ ଶୈଖିକୁ
ବନ୍ଦବନ୍ଦର ସାହେବ ସେଇଁ ଅଛିବସଙ୍ଗର
ସୁର୍କ୍ଷା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି କହୁ ନୁ ଯୁଧ ପ୍ରହାର ସେ
ପ୍ରଥମର ଟ ୫୦ ଜା ଜରମାଳା ମଧ୍ୟ ଅଧ୍ୟାୟ
ଅନ୍ତର ଏକ ଅପାଳର ତାହା ଅବାୟ ବରାହର
ଗୋଲ ପେ ଜମା ଏହ ଫେର ପାଇବାର
ସୋଧ୍ୟ ନୁହେ ଏ କଥା କଥାୟସଙ୍ଗର ଲୁହିଲା ।
ବନୋବସ୍ତୁକାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟାଗାତ ପଢିବା ଅପା-
ଳା କର ବନ୍ଦବନ୍ଦର ସାହେବ ସେଇର ମାମାଂଶ
ତର ଲାହାରୁ । ଅମୂଳକବ କରବଚକାରେ
ବନ୍ଦବନ୍ଦର ସାହେବଙ୍କ ନିଷର୍ତ୍ତ ଏହ ଅନ୍ତରେ
କଥା ହୋଇଥିଲା । ଅନ୍ତର ତ କଥାୟ ଅନ୍ତରୀ
ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାରୁ ବନୋବସ୍ତୁକର୍ମଗୁରୁ-
ମାଳେ କୁଣ୍ଡଳ ହୋଇଥିଲା । ତାଙ୍କେ ବନୋ-
ବସରେ କଥାଗାତ ହେବ ଏଥୁପାଇଁ ସେମା-
ନକର କେଅରକାର୍ଯ୍ୟର ପେ କଥା କରିବ-
ଓ ତହୁଁଥିଁ କୁଣ୍ଡଳକାରୀ ନାହିଁ କେବା
କଥାଗାତ କଥାୟସଙ୍ଗର ବୋଲିଯାଇ ନ ଥାରେ ।
ସେଇଁ କରିବାର ଦୋଷରୁ କାର୍ଯ୍ୟକିର୍ତ୍ତିଗାର
ସମ୍ବାଦକା ଲାହାରୁ ଦେଖିଦେଇ କେବଳ କଥା
କରିବା ଦୁଇହା । କାର୍ଯ୍ୟ-ବଳରକିବନ୍ଦର ଭାବ
ଏକନାମ କାରିରେ ରହିବାରୁ ଏହି ଅନ୍ତରୀ
ହନ୍ତଥିଲା ।

ବିମନ-ଅଭ୍ୟାସ୍ୱର ।

ବାଲେଶ୍ୱର ଏକବାର ଏକ ଗ୍ରାମବାଦି-
ମାଙ୍କ ନିମଚ୍ଛ ଏକବାର ମଳଟେକୁର ସାବେ-
ବଳ୍ପ ମାତ୍ରଟିକ୍ ବର୍ଷବାର ସମାଦି ଏଥୁପୁଣ୍ଡିଷ୍ଠ
ବାଲେଶ୍ୱରମାନବିମଳଙ୍କରୁ ଅବଶୀଳନ
ହୋଇ ଯାଏକାରେ ପ୍ରକାଶ ଦିଗ୍ଭୂତରୁ । ସେହି
ମୋହଦମା ବାଲେଶ୍ୱର ପୌଜିଦାର ଅଧି-
ଲତରେ ଉପତ୍ତିକ ହେବାରେ ବାହୁ ଲକ୍ଷଣ-
ଦତାର ଜେପୁଣୀମାନିଷ୍ଠେଟ ଶୈଖମହାତ୍ମା-

ପ୍ରତିକିଳିଟି କଣ୍ଠ ଶା ଆମିମାଙ୍କ ଅନୁଭାବ ସାବଧି
କରି ମା ଏ ସମେଖୀରେ କାହାବାବଦଗ୍ରୁ ଦେ-
ଇଥିଲେ । ଅମିମାଙ୍କେ ଏହି ଆବେଶବିବୁ-
କରେ ବାହୁ ମଧ୍ୟସୂଚନ ଦାସ ତେଜିଲଙ୍କ ଯୋ-
ଗେ ଏଠା ଦଳ ସାହେବଙ୍କ ନିହଟିରେ ଅଧିଳ
ଦଳେ । ରାଧାକୃମାଙ୍କେ ସରବାତ୍-ବରମରାଜୀ
ଥିବାକୁ ସରବାର ତେଜିଲ ବାହୁ ଦରକାର ତ୍ୟା
ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେ । କବ୍ୟ-
ପକ୍ଷର ତରକାରକ ଶୁଣି ଅମିମାଙ୍କ ସୁଯୋଗରୁ
କିମ୍ବା ବସ୍ତ୍ରପାଦେବ ପରାମିମାନଙ୍କ ଖରସ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ମନ୍ଦିର ଲେଖକାର ବନଶ୍ରମମାଙ୍କେ
ମୋଦ୍ଦମିଳର ଭାବର କଞ୍ଚକବସ୍ତ୍ରର ଅଭ୍ୟାସିର
ବା ଅନ୍ଧାୟୀ ବ୍ୟକ୍ତବାର ଜିଧାରିବେ ନାହିଁ
ଏହି ଅଭ୍ୟାସରେ ଗର୍ବମୁଖମେଣ୍ଡ କଠିନ ନିର୍ମି-
ମାନ ଧାର୍ଯ୍ୟ କଞ୍ଚକମେହନ୍ତି ତାବା ସବୁ ଏବଂ
ତରମ୍ବୁଦ୍ଧ କପର ଅବହେଳା କରନ୍ତି ଏବଂ
ଗର୍ବମେହନ୍ତି କଥୁ ଦିଅନ୍ତି ହିଁ ର ଗୋଟିଏ
ତଥାକୁରାଜସ୍ଵର୍ପ ଅମିମାଙ୍କେ ଏ ମୋହଦମା-
ରେ ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଲାଜ ସାହେବ ଯେଉଁ ଲଂବା
ନିଷ୍ଠତ ପ୍ରଦାନ ଦରାଅଛନ୍ତି ତହିଁ ର ପ୍ରକଳିଷ୍ଟ
ଅଭ୍ୟାସରେ ପ୍ରକାଶ ହଲୁଁ, ସଥା ।

ଏଥର ସଂକ୍ଷେପମର୍ମ ଏହି ବି ନିମବ ଲୁଳ
କୋରି ତାଙ୍କର ସାହେବ ଓ ସବୁ ଉକଟେ
କୁବ ଦେଲାଇ ସାହେବ ନମତ ଏଲାବାର
କେବୁରେକଣ ପିଣ୍ଡାଦା ଓ ତରେ ଗ୍ରାମଖୋଜା
ଦାର ସଙ୍ଗେ ଲେଇ ଗୃଷମଳୀ ଧରଦା ଅରୁ
ପ୍ରାୟରେ ଭାଇନଗର ଗ୍ରାମକୁ ଦେଖିଲେ
ପିଅବାମାରେ ଅହୟ ଦର୍ଶକୁ ଜର ରହିଲେ
ଏହ ଅର୍ପିବାର ଚନ୍ଦ୍ରମତେ ସବୁ ଉକଟେ-
କୁବ ଓ ଗୋଟିବାର କୃଷ୍ଣକେନାରୁ ଦାଶକୁଞ୍ଜ-
ରବେ ପହଞ୍ଚଦେବା ମାତ୍ରକେ କୃଷ୍ଣକେନା
ଯୋଜାଏ ହାଣି ଦେଇ ଦରଇଦରୁ ବାହାରିବାର
ମଧ୍ୟରେ ଖୁବି ଘୋଷଣରେ ପରାଇଦେଲେ ।
ପିଣ୍ଡାଦାମନେ କୋରି ବେ ହାଣ୍ଡି ମୋଟାର
ଦେଖିଲେ ଯେ ଗୋଟିକରେ କୃଷ୍ଣମାଟ ଓ
ଅନ୍ୟରେ ଲୁଗପାଣି ଥିଲା ମାତ୍ର ପାଣିଦାନ୍ତି
ଛାଣିରିବାରୁ ପାଣିରୁ ଘୋଷଣରେ ଦିନିମଳ
ଦୂରକେନାର ଯାଇ ରହିପାରିବେ ବାଢ଼ି ଦୟା
ପାଇଅଛୁ ଓ ଲହାନମଧ୍ୟେ ଘୋଷଣ ଥରୁ
ଏହ ନାହିଁରେ ଅରଇକୁ ମିଥାକୁ ଦେଖି କାହିଁ
ଅଛୁ ତାବା ଦାଶକୁଞ୍ଜର ମୋଟି କଥାତ ଦେବା-
ଇଅଛୁ । ଯୋହାତବନୀ ପଢ଼ି ଜୀବାବ ଘେ
ନମଜାକର୍ମଗୁରୁମାନେ କୃଷ୍ଣକେନାର ଦେବା-

ପଥରେ ଘଣି ଦର ତ ଗୋଟିଏ କନ୍ଦର କର
ତାହାକୁ ଶିବପାଂଚ କବ ଉଦ୍‌ଧରୁ ପ୍ରାମବାଦି-
ମଙ୍କେ ଅରେ ତାହାକୁ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଲଜ୍ଜାର
କେରମରେ । ପ୍ରକାଶନେବା ପୁଣ୍ୟ ଗାମ-
ବାଦମାନଙ୍କ ନିମଞ୍ଜାଗାନ୍ଧୀ ପୁନଃ । କହୁଥିଲେ
ସେ ପଲିଦର କେହିଲେବ ଅରେ କି ଥିବାକୁ
ସେମାନେ ଆମାତରୁଷ କହ କି ଧାରଣି ଏବଂ
ଏହ ପ୍ରାମବାଦିଙ୍କର ଏହ ଅପରେ ଉଦ୍‌ଧରୁ
କୁଷଜେନାର ବେଳା ବା ଅଗଣାନ୍ତରେ କହା
ହୋଇଥିଲା । କୃଷ୍ଣକେନାକୁ ଲଜ୍ଜାରନେବା
ବେଳାର ଅରପାୟ ବୋଲି ହେଁଯା ମାହିଷ୍ମୁ-
ଟିକ ଅରିଥେବାରେ ଲାହିଁ । ପର୍ବତେ ଲେ-
ଖାଅଟି କି ନିମଞ୍ଜା ଉତ୍ତରେ ପ୍ରଦୂତିଲ୍ଲ ପଦା-
ରକରିବା ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ବର୍ଣ୍ଣରେ କାହା
ଦେବା ଦିଲ୍ଲୀର ଅରପାୟ ଥିଲା । ଏହଥା
ପୁଣ୍ୟଦର ନୂହର ବାହର ସୁଲାଇ । ଅନୁପ-
ଶ୍ରୀରେ ପରତଳର ବସଇ ନୁହେବା
ସେମାନଙ୍କ ଅରପାୟ ଥିଲା । ହିତାକୁ ବଜା
ଦେଲା ଏହ ତଥାର ସଜ୍ଜକଟଃ କୃଷ୍ଣକେନା
ପକାଇବାର ଅବହାସ ଥିଲା । ସେପୁଣେ
ସନ୍ତୋଷ ଥାଇଲା । ଅଛନ୍ତରେ ପୁଣ୍ୟ
ବିଧ ଅଛି ସେ ପୁଣ୍ୟର ଅଷ୍ଟାଙ୍ଗରେ କୌଣସି
ନିମଞ୍ଜା କରିଲୁଣ୍ଟ ତାହାର କର କୌତୁ ବା
ଅନୁପୁକ ଜନମ ହତପାଇବ ଲାହିଁ । ଏହ ଏହ
ଅନ୍ତରର ବାହ୍ୟରେ ମାନାଇ ବଦ୍ଧମୈନେବ
ପୁଣ୍ୟ ଦୂରାନ୍ତରେ ଦେଇଅଛନ୍ତି କି ତେବେଳ
ନୁଗାମାଟି କରିଥିଲା ବୋଲି ତାହାରପର ଜଳିଷ
ଦେବ ଲାହିଁ । ଏହ କଣ୍ଠାୟ ବଦ୍ଧମୈନେବ
ଅନ୍ତରେ କୁର ପୁଣ୍ୟ ଦିଲେ ସୁଜା ତାହା ଅପରିଷିତ
ଦେଇ ଶ୍ରୀରେ ଲାହିଁ । ସେପୁଣେ କେବେଳ
ପୋଡ଼ାଏ ହାତ୍ତି କି ସହିର ପଦାର୍ଥ କଳରେ
ଦିଶିଗଲ ତହିଁ ସକାଶେ ସମହିତ । ବିର-
ପାର ବରିବା ଅଳ୍ପାୟ । କବଣୋଡ଼ର ଅବଶ୍ୟକ
ଅଜଳ ଜାପନ୍ତି । ସେପାତ୍ରି ଦ୍ୱାରାବ ପଦାର୍ଥ
ଦିଲେ ମାତ୍ର ଫାଟ୍ଟି କୁ ଜଣେ ବଜ୍ରପୁରଦିଲ
ପ୍ରେରଣ ଦେଲେ ଏହ ସେ ପଦାର୍ଥ ଦେଲକୁ
ପୁଣ୍ୟ ଦେଖି ଦୋଷ ଦୋଷ । ଦେଇବକଣ୍ଠ-
ଦଳର କିନ୍ତୁ କୌଣସି ପୁଣ୍ୟବାନର ଦରକଳସ
ବିବରିବାର ଅମନା ଲାହିଁ ଏବଂ ନୃତ୍ୟପ୍ରାଣ
ଦରିବାର ପୁଣ୍ୟ ଲାହିଁ । ଏପର କୃଷ୍ଣକେନ
କବିଏ ନୁଗାମାଟି ଓ ନୁହାଇଲ ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେଇବକଣ୍ଠ

କୋଣାର୍କ ଦୌଡ଼ିଯାଇ ପକାଇଦେବା ସମ୍ବଦ
ନୁହେ । ସେହି ସାମାଜିକର୍ତ୍ତାରୀ ସେ ଅଶ୍ଵାସର-
ମଧ୍ୟରେ ଅଛାୟୁଧରେ କଞ୍ଚି ଦବ୍ବପାଇ ଆନ୍ତା ।
ସରବେଷରେ କଜ ସାତେବ ଲେଖିଅଛିଲୁ ବ
ତମରେ ଏକାକାର ବର୍ଣ୍ଣିତଙ୍କ କରୁଥିବରେ
ଏ ମୋତଦମା ଟାଟି କରିବାକୁ ହେଲା ବୋଲି
ଆମେ ହୁଅରି ହେଲୁ କାଗଜ ଏଥିରେ
ଲୁଣଦୟନ ଦେବ ପ୍ରାଚିକାରିମାତ୍ରର ବେଳେ
କଳାକାର ବୁନ୍ଦି ହୋଇଥାରେ ମାତ୍ର ଅଭିନାଶୀ-
ସରେ ଆମେ ଏହି ଟାଙ୍କା ସମର୍ଥତ କର ନ
ପାରୁ କରେନାହିଁ ଅଧିକାରୀମାନେ ପ୍ରାୟ ୧୫୬ଟ
କଠିକ ଧର୍ମସ ସହିତ ଦଶଭରେ କରିଥିଲାନ୍ତି ।
ଏତେବେ ଆମେ କଣ୍ଠ ଉତ୍ସବର ଅଧିନିମା-
ନାହିଁ ରିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟାନୟେ ମଲ ହେଲା ।

ତୁମରାକୁ ନିଷଦ୍ଧିରୁ ପାଠମାତ୍ରରେ
ଚକ୍ରଯୁଦ୍ଧରେ ହେବ ସେ ଶାପରୁ ଜଳ ସାହେବ
ଏ ମୋତକମାର ସଥାର୍ଥ ବିଜୁର ବରାଅଛନ୍ତି
ଏହି ଏହାହାବୀ ଲକ୍ଷଣାବ୍ୟାଗୁର ନିକାରଣ
ହେବାର ଅଣ୍ଡା ହେବୁଅଛି । ଏଥୁଅର୍ଥ ସେ
ଧଳନ୍ତକିରଣ ପାଇଁ ବିଜୁନ୍ତ । ସବ୍ବାରୁକର
କାମ୍ପୁସଙ୍ଗର ଅଭିନନ୍ଦପୁନମାତ୍ର ତଥେ
ଅଭିନନ୍ଦର ବର୍ଣ୍ଣନାବ ଦୋଷରୁ କେମନ୍ତ
ବିବିତ୍ତିଯାଏ ଓ ଗରୁଜାଲେଜମାତ୍ର ଉଦ୍‌ବ୍ୟା
କେବେଳ କିମ୍ବୁ ଲୋଗକରନ୍ତି ଏହାମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ
ପୂରାକି ପାଇଅଛି ।

ଅଭ୍ୟାସ ଅନୁଷ୍ଠାନ ।

ଏଥୁପୂର୍ବ ଅମେରାନେ “ଶୁଲ୍କଶାଖା”
ପ୍ରକଳନେ ଏଠା ଚାଲିଗା କଲେଜର ପ୍ରକଳ-
ନେରର ଘୋଡ଼ିର ଛତୋର ଅଳଖାଦ୍ୱ ଅଟେଥା
ଏ ରହି ନମନ୍ତେ କଲ୍ପ କଲେଜପଲାଗୁ ଶୁଲ୍କ-
ରେ ପଞ୍ଚମା ଅନେକ ଉତ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଗତକଳାନେ
ଦ୍ୱାରା ଟେକା ଏ ପ୍ରତିକାର କେଉଥା କଥା
ରେଖିଥିଲା ? ସମ୍ବନ୍ଧରୁହାତେବିଶା କହା ପାଠ
କିମ୍ବ କୁଣ୍ଡଳ ପାଦାବଳୀ କଟକବନ୍ଦବାଜା-
ନାରୀ ଏ କଷ୍ଟପୁରେ ଏହିପତି ପାଇ “କଟକ
କଲେଜପଲାଗୁ ଶୁଲ୍କ ଗୋଜମାନ” ନାମରେ
ଏକ ଧର୍ମ ପଦକ ଲେଖି ଫର୍ମିଲେ ଏତିକାରୀ-
କିମ୍ବ କଷ୍ଟପୁର ପମେଶ ଜବ ଏ ସମାବେଶାଳୀ
ଏହି ଅବିକଳ ପ୍ରାଣପୂର୍ବକ ଏହି ଦିବାନ୍ତ କରିଅ-
ନ୍ତରୁ ଯେ ଅମେରାନେ ସତକବିଧା ପଲେଚିଲା
କାହିଁ ଏଠା କଲେଜର ପ୍ରିନ୍ସପଲ ବନଜୀ-
ଅର୍ଥାତ୍ବାଚେତନା କିମ୍ବ କିମ୍ବ ଏକଦିନରେ

ଲେବ ବୋଲି ପିଲାଇ ଦେଉଥିଁ ଏକ ସେ
ପ୍ରମଣଟି ଏପରି ଭାବରେ ଲେଖିଥିବୁ ଯେ
ତହିଁରୁ ପଢ଼ିବ ଉଠନା କଣା ପକୁ ଲାହଁ । ଏ
ବିବାହର ପ୍ରକାଶ କରିବାରୁ ଅନୁମାଳକର
ଫାଦର ହେଉ ଲାହଁ । ଫାରଜ ଅମେରାନେ
ଆମାନ୍ୟଲୋକ ଶାଶ୍ଵତସାରେ ଲାହଁ କରୁଥିବ
କରିବାର ଅଧିକାର ନାହଁ ଗହିରେ ସବେ ତୁ
କି ପିଲାଇରଙ୍ଗ ଲାଗାଇଥିଲାସୁତେ ମୁଖ୍ୟାବଳ୍ୟ
ଅହ୍ୟୋଗିକର ବିଶ୍ୱାସ ଓ ପ୍ରୀତିର ଜଳକ
ହୋଇ ପାର ଲାହଁ । ଏହୁଲେ ତାହାର ସମ୍ମାନ
ବିବାହର କଥା ଅଧିକ ଅବଲାଗ୍ୟ ଓ ବିଶ୍ୱାସ
ଯୋଗ୍ୟ ଦେବ ଏଥିରେ କଚିତ୍ ବ ? ଯାହା
ଦେଇ ସବ୍ୟୋଗୀ ସେ ପ୍ରୁଲେ ସାଧାରଣ ବି-
ଶୁଭ ନିମନ୍ତେ ତାହାର ସମ୍ମାନବାହାନ୍ ପରି
ଅବଳାଗ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛି ସେ ପ୍ରୁଲେ ଅଧି-
କାର ପ୍ରବନ୍ଧର ସମ୍ମୂର୍ତ୍ତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ବ କୁ-
ତିର ଲ ଥିଲ ? ଯେବେ ପ୍ରାକାଶିବରୁ ତାହା
ନ ଦିଲେ ତେବେ ଅନ୍ୟର ସଂଶେଷ କରିବ
ଥିରେ ଏହାକ ଯୋଗ ନରିଆନ୍ତେ ବେ ଅର
ଭବକମାନେ ପ୍ରିନ୍ସିପିଲାବାଟାରେ ଅବେଦନ
କରିବାରେ ସେ ପ୍ରକାଶିବରୁ କରିବା ଦେଇବ
ଆହଁ ଭାବିଷ୍ୟତା ଦେଲେ କାହଁ । ତାହା
ଦେଲେ ସବସାଧାରଣ ଜାଣି ପାରନ୍ତେ ସେ
ପ୍ରକାଶ ଉଠନା ଜାଣିବାର ଦେଖୁଣ୍ଡ ହେଲା
ମାତ୍ର ତାହା ବିଷଳ ହେଲା । ସେପ୍ରୁଲେ ପ୍ରିନ୍ସିପି
ଲ ମନ୍ଦାଶ୍ୟ ଅପଣା ବାର୍ଯ୍ୟର ଦେହମାନ
ଶହକ ଅଭିଭବମାନକୁ ଜଣାଇଲେ କାହଁ
ର ତାହାକର ଜାଣିବା ଓ ତନିଧିରେ ପିଲା
ମାନଙ୍କୁ ଅଛନ୍ତି କରିବାର ସମ୍ମୂର୍ତ୍ତ ଅଧିକାର ଅଛି
ଓ ମେସ୍ପୁଲେ କେହି ସବୁରେ ଅଶ୍ରୁ ତାହାର
ସବ୍ୟୋଗୀଙ୍କ ସମ୍ମାନବାହା ଅବାହି ପ୍ରକାଶ
କଲେ ଲାହଁ ଏସ୍ପୁଲେ ଅମେରାନେ ଅବ
ଜାଣନ୍ତି ପଥର ସେ ସବ୍ୟୋଗିଙ୍କ ଦିଟି ଦେବା
ଦିଲ ଦେଖିପୁଣ୍ଡ ଦିପନ୍ତି । ବିନ୍ଦୁବର୍ତ୍ତ୍ୟାବେବକ
ବଜ ଦ୍ଵାରା ଓ ତାହାର ଅଭିଭବତାର୍ଥାରେ
ଯେବେ ସବୁଙ୍କ ଥିବାର ଅମେରାନେ ଲେଖି
ଥିଲୁଁ । ସେ କଥାକୁ ମଧ୍ୟ ସବ୍ୟୋଗୀ ଅପଣା
ପାତରବାଟାରେ ଗୋପନ କରି ଦେବକ ଅମ୍ବେ
ମାନେ ତିନା ଉଠନା କରିବାର ଜଣାଇ ଦେଇ
ଅଛନ୍ତି । ଏବା ବ ଦୁଇବର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି

ପୁର ହାତୁ ମଧ୍ୟରେ ଦଳ ଭାର୍ତ୍ତ ହୁଏ ଅଜାଣି
ନିଯମଟି ଯୁ । ଦୂରକର ପ୍ରଧାନବ୍ୟକ୍ତି ଏଥି
ଦେବାଲୁ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ସମ୍ମାନକ ପରିବେ ମହା
ଅଳଥର କାରଣ ରହାଇଥାଏ । କାରିବ ପଶ୍ଚା-
ତିରକୁ ଧରିବଶୀଳ କ୍ଲାପ ଦିଲି ଜ ପାଇବାକୁ
ଦେବଗନ୍ଧରଙ୍କ ଦୂପରେ ଦଢ଼ ଘରାନ୍ତିକ
ହୋଇଥିଲେ ସବ କୃଷ୍ଣାପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲାମା ତିରି
ବା କୋଟିର ଲାଭ ବର୍ଷାଖିଲେ । ପହଞ୍ଚରଙ୍କ
ଆଜି ଗୋଟିଏ ପଠନ ଦେଲା ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଵର୍ଗ
ଦେବାପଦକୁ ପ୍ରିନ୍ତିପିଲ କଲେବେଳେଣୀରେ
ପଡ଼ାଇବା ସମୟରେ ସ୍ଵର୍ଗ ଦିଲମାନେ ଗୋଲ-
ମାଳ କରିବାକୁ ସେ ମାନୁରମାନକୁ ଛାତିବ
କରିଥିଲେ ଫାଟାର ଦୁଷ୍ଟଗନ୍ଧମାନେ ଥାବେ-
ବର୍ଷ ନିରାକାର କୋଳମାଳ କଲେ ତତ୍ତ୍ଵ
ଯାବେବ ଦେବମାନ୍ଦୁରଙ୍କ ପହଞ୍ଚ ପରମାର୍ଥ କରି
କର୍ତ୍ତ୍ଵ ସମୟ ପଥର୍କ ପାତକ ବନ କରିବାର
ଅବେଳା ଦେଲେ । କେହି ଦୁଷ୍ଟପୈଲ ବର୍ଷରେ
ପାତକର ଲୁହ ହୁଏଥର ଲାଗି ଦେବିର
କେବେ ଏହ ଦିଲେ ପାତେଖାକୁ ଖଣ୍ଡେ କାହିଁ
ଥବାଯାଇ । ଧର୍ମଗାନ୍ତ ଅଧିକ୍ୟାବେଳ ସମ୍ପ୍ରଦୟରେ
ଏହରୁକର୍ତ୍ତାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାତକର ଅଧିକା କରିବାର
କବନ ରହିବାର ଅବେଳା ଦେଲେ । ଏଥିରେ
ଦୁଷ୍ଟଗନ୍ଧମାନ ଅଥବା ହୋପ ହୋଇ ଦେବାମି-
ତିରାବ ସମ୍ମାନ କରିବାର ଧରାଇଥିଲେ ।
କେତେବେଳେ ଦୂରରୁ ମଧ୍ୟବାହକ ଶରୀରରୁ
ପାଶୋଟି ଗାନ୍ଧିହର ଅଭିନ୍ଦନ ତୋତମଧ୍ୟରୁ
ଶୋଭିଗଲୁ । ଅଭିନ୍ଦନ ସମ୍ମାନବାଲାମନରେ
ଭଦ୍ରମୟର ଶରୀରକ ଦୂରୀର ଏହି ଅଳ-
ଆର ମୂଳ ଅଟଟ । ଯାହା ଦେବ ସେ ମହାମି-
ରକୁ ଏକବେଳକୁ ପାଶୋତ ନ ପଢାଇ
କହୁଥିଲୁ, ଯେ କେତେବେଳେ ସକାରେ ସମୟ
ପରିଷର ଦ୍ଵାରରେ ଅନୁଭବ ମାତ୍ର ଦ୍ଵାରି ସମ୍ମାନରେ
ଗୋଲ ଦୋଷ ଧର ବାହାରୁ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ମାନରେ
ତରୁ ଉପରକୁ ଛାଟ ଉଦ୍‌ବସ୍ତା ଦେବାରଙ୍କ
ସେ ଦେବିମାନେ ଥର ନ ହାତିବା ପ୍ରକ୍ରି-
ସମୟରୁ ଦ୍ଵାରରେ ଉଥେୟ । ବାହାର ଦ୍ଵାର
କେବୁ ଗାମର ଗାମର ସମସ୍ତମେଳକରୁ ବାହାର
ଅଶ୍ରୁ ବାହାର କ୍ଷେତ୍ର ଗାର ଖାଇନରେ
ଲାଇଫରକୁ କାହିଁହାରିବରେ ପକାଇ ଦେବା
ନାହିଁ ଗଜିଜାହରେଟ୍ ଯୋଗ ଥାର ପାରେ ମାତ୍ର
ବୁଝିପରିବରୁ ଲିଙ୍ଗର ପୁରୁଷ ଦୋଷମରଣ
ଏହ ଅଭ୍ୟାସ ଦୋଷ ହେଉ ଦୋଇଥାଏ । ସମ୍ମ

ଅକ୍ଷେତ୍ର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକରଣ ଏକ ଏକ ଦର ଚେତନାର
ପାଠ୍ୟରେ ବିବାହାଳି । ନେଇଗ କବିତାର ମୁଖ୍ୟମର
ପ୍ରକରଣଙ୍କୁ କେଉଁ କଲ ସାରାବଳି— ସମ୍ମାନ କୋ
ଶିଖରେ ପ୍ରେସାଳି ମୋଡ଼ ହେବାନାହିଁ । ଠାର୍କଜଳର
ପ୍ରଥେବ ବିହାର କୃତ୍ୟାଳ କୋଟିଏ ଉତ୍ତାଳ କୋଟିଏ
ମନ୍ଦିର ଦୂରା, କୋଟିଏ ଲାଲ ପଢ଼, ଏବେ ଦେଖାର
ଫେରେ କାନ୍ଦାର, କଂପେଶ୍ୟାତି ତେବେହୁମ ଅଛିମୋଟିଏ କଣ,
କହିବାର ବିଦ୍ୟାପାଠ ।

ତାରବେଦ୍ୟକାଳୀ ଶଙ୍ଖଜୀବେ ନିର୍ମଳ କଲାଚାରୀରେ
ଥା ଯେତ କୋଣୁ ଅଧିକ ମାନସମ୍ପଦ ଦିଇଅଛି । ମହେ,
କଳା ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲା, କମିଶାର ମାନ୍ୟ ପଦକ୍ଷର ମନ୍ଦାରୀ
ଓ ପରିବାର ତଥା ଜୀବିତ ପାଇଁ, ଏକତର୍ମଧ୍ୟ ଆପଣ ସୁଧା
ଓ ଦୂରାକ୍ଷରିତ ଦେଖ, କିମ୍ବା ମରେମାତ୍ର ଦିଇଅଛା । ତେଣୁ
ଦୂରାକ୍ଷର ଏକ ଏକ ଦେଖିବେ ତାରବେଦ୍ୟକାଳୀରେ ଯେ କିମ୍ବା
କାହାର ପାଇଁବାର ସମାଜର ଦେଖାଇବା—ଏହି ଦେଖିବେ
ବୀରତାର ବାବ ଅନ୍ତରକାଳୀ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅନ୍ତର
ଦେଖ ଦୂରାକ୍ଷର ସୁଧାରୁ ଏବେ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇ ଦେଖ
ଦେଖ ।

ବିନ୍ଦୁରତୀରେ ପ୍ରମାଣିତ କରେବାକୁ ଅନ୍ୟମାତ୍ରେ କାହାର ଉପରେ
ମାତ୍ରକି ଦିଶାନ୍ତର ଗୋଟିଏ କରନ୍ତିଥିଲୁ ଏକାର ଏହିକୁ
କୁଳ ଏହିକୁ ଏହିକୁ କରି ଦେବା ଅଛି !

୪୩-୪୮।

୧୦ ଶତାବ୍ଦୀର ଏହି ନାମକଷୟ ଶୁଦ୍ଧ ଉତ୍ତରାବ୍ଦୀ ପାଇଁ
ମହାଭାବୀ ଦକ୍ଷିଣାବ୍ଦୀ ପିଣ୍ଡୋ ନାମ ପଦ୍ମନାଭ ବିଦେଶୀ
ଅବେଳା ।

ପଢ଼ିବା ୧୯ ବିହାରକୁ ନାମିଲା ସାହିତ୍ୟରେ ଶର୍ମିତା ଦିଲା
ପ୍ରାୟ କେବେ ଏହି ଅଳ୍ପ ଦୋଷରେ ଥିଲା । ଏହିପ୍ରୟାନ୍ତ
ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଛି କୁଳକାନ୍ତରେ ଅନୁଭୂତି ଦାରୋଦାର ଏବଂ
ତୁ ଗୋଟିଏ ଦୀର୍ଘ ଅଛି ।

ବୋଲି ନାହିଁ ମଧ୍ୟରେ କଣ୍ଠରେ ପାତାରେ ଦେଖିଲୁ ଏହା ଦେଖିଲୁ
ଯାଇ । ହେଠାତେ କାହାରେମାନଙ୍କ କହିଲୁ କାହାରେମାନଙ୍କ
କାହାରୁ ହେବେ ! କଥରୀମାନଙ୍କ କାହା କୁଳଜଳ କାହାରେମାନଙ୍କ
କେ ମଧ୍ୟେ କଥରୀମାନଙ୍କ ଯାହା ସଂଗ୍ରହ କଲାତ୍ମାମନଙ୍କ
ରେ କେ ସବୁ କେବଳରେ କାହାରେମାନଙ୍କ ହୋଇଲୁ କାହାରେମାନଙ୍କ
କାହାରୁ କେବଳରେ କାହାରୁ ହେବେ । ମାତ୍ର ସବୁ କାହାରେମାନଙ୍କ
କଥରୀମାନଙ୍କ କଥରୀମାନଙ୍କ ହେବେ ।

1695

ପ୍ରଦେଶକର ନିମାନି କିମଳେ ଅଚ୍ଛୀ
ମାତ୍ର ଦାୟି ଜ୍ଞାନ୍ ।

କୁରୁ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରରେ କାମକାଳିକା
ମହାପ୍ରେସ୍ ମହାରାଜୀ

ଅମ୍ବର ଏହି କେତେବେଳୀଙ୍କୁ ଅପ୍ରକଟିତ
କାନ୍ଦିଲାର ପତ୍ରରେ ଏହି ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ
କରି ଉପରେଥିଲାକି ହେବି ।

ସେବେ ଶୁଦ୍ଧାର ପ୍ରଥମ ଏ କମିଟାର୍ଡନ
ପାଇଲୁ ଏ ପାର ହେଲା ଯଜମାନେବ ହୋ
ଖବାକୁ ବନ୍ଦ କରିବାକିମ୍ବା ପରିବାରୀ ଆଜି
ଜୀବିଦେବ ଓ ମାତା ମାଦାପିତା ସମ୍ମରଣକେବଳ

କିମେ ଅଛୁଣ୍ଡ ନାଏବ ଦାଦ ମଦଳ
ଯୋହନଦାର ପଟ୍ଟିଲାପୁର ତୁ ବିଶ୍ୱାବାର ଦେ
ସୁବାର ଓ ଅଜାଧି ନିଜ ଅଧୀନ ମୋହରର
ବର୍ଷ ଓ ସୁଦେଶା ମହବମ ତୁ ଏହି ଜମେହାର
ଜୀ ଉତ୍ସମାନଶୁଭଦାର ମହାଆଚି ଓ ଯାହାକୁ
ଦାର ମହାଆଚି ପ୍ରଭୁର କିମେରେ ପଣ୍ଡିତାଳି
କାହିଁ ୧୦୦ ଶତାବ୍ଦ ସାଧମାନେ ଓ ଆମରିଲ ଓ
କିମ୍ବା ଅନେକ ବ୍ରାହ୍ମଣେ ଅସ୍ତରେ ଦଶକମାନେ
ଓ ବୁଲଦେବର ଜୀ ଶାମରାପୁ ମହାପ୍ରଭୁର
ସମସରେ ରହିଲେଇ ପ୍ରହସତଙ୍ଗର କହଣ୍ଟ ସହୋ-
ଦର ଚୌଥୁଷ୍ଠ ଶଶମାନନଦାର ପ୍ରଦେଶ ବିଦ୍ୟା-
ଧର୍ମଶୂନ୍ୟ ମହାଆଚି ଜମେହାରଙ୍ଗ କର କୃଷ୍ଣା-
ଜଗ କରେ ଏହାକର ସର୍ବ ପାତ୍ର ବିଜ୍ଞପ୍ତରେ
ଅପ୍ରମାଦ ବୁଦ୍ଧ ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନନ୍ତ ପ୍ରାଣ
ଦିବୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତୁ ଏହି ବଜବଶ ତୁମ୍ଭାର ପୂର୍ବ-
ତଳ ଜମେତାରବଶ ସପରି କି ଏହି ବଜବଶୀ-
ପର ପ୍ରକାଶାନିନ୍ଦ ବୁନ୍ଦରେ ଅଜଗର୍ଣ୍ଣନ୍ତୁ ବୌ-
ଣ୍ଣ ବୁନ୍ଦରବାସୀ ଦଳପାଇବାର ଦେଖି ନାହିଁ
ସମ୍ମି ସଦମାନ ଶାରଳା ଏ ପ୍ରଦେଶର
ଜନକିନୀତରେ କିମେଷତ୍ତଃ ସଦାକର୍ତ୍ତ ଦେବ
ଶୁଣ ଧନେର ହତତ ଅଛି ଏହି ମାହିପାତ୍ର କି
ଶାରୁ ଫଳ କରିଯୁଣୀ ସମୟରେ କୁହାର କୋଡ଼ାର
ଦେଖ ଦ୍ୱାରାମାନର ଦୂରକଣ ଓ ବିଧିଜାତ୍ୟ ଓ
ଶୋଧ୍ୟକ ଓ ଶର୍ମ ଦ୍ୱାରାମରେ ପୁଲଟା କିନ୍ତୁ
ମନୋହର ବୋଇ ଶୁଣ ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଣାମଦ
ଜଗନ୍ନାଥନାରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ଯେ କବରଜାତ
ପୂର୍ଣ୍ଣକନ୍ତୁ କଳାହରି ପର ଦୃଦ୍ଧିତ୍ୟା ହୋଇ ଏ
ବିଜ୍ଞପ ମଣେକାଳକ କରସି ।

ଉଦ୍‌ବନ୍ଧାର ପୁନରେ ବନ୍ଧୁବ୍ୟ ଏହି ଶେ
ପ୍ରଶଂସିତ ଚନ୍ଦଳ ପ୍ରଦେଶକର ମେଘର ପଦବୀ
ଅନ୍ତର୍ମୁଲର ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା । ଆମେନାମେ
ଦିବ୍ୟକର ଠାରେ ପ୍ରାଣିଜାଗରିଯେ ଏହିଦ୍ୱାରା
ତରହାକିବାପ୍ରାୟ ହୋଇ ରହି । ବାରାଣ୍ସି ଅନ୍ତର୍ମୁଲ
ଫଣିକାର୍ତ୍ତି ହିଂସା ପାଦମାରକ ଏହି ବାଜାର
ସାଥୁବ୍ୟର୍ତ୍ତ ମାନଙ୍କର ଚିରମୁକଶାୟ ଥିଲେ ଉତ୍ତି

ପରଶୁବାନ୍ତ ପକ୍ଷିଜାଗତ
ପଥାର ସମ୍ବନ୍ଧ ।

ମୂଲ୍ୟଶାଖା	
ଆହୁ ନିରବେଳୀ ପଦ୍ଧତି	କଟକ ୩୯୯
ଚକ୍ରବର୍ଷ ପଦ୍ଧତି	କଟକ ୩୯୯
ଚକ୍ରବର୍ଷ ପାଇଁ	କଟକ ୩୯୯
କାନ୍ଦିଲାଙ୍ଗ ପଦ୍ଧତି	କଟକ ୩୯୯
କାନ୍ଦିଲାଙ୍ଗ ପଦ୍ଧତି	କଟକ ୩୯୯

କାନ୍ଦିରାଜବାବୁ	ପାତ୍ର	୫ ୯୮
ଗାନ୍ଧୀ ହୋଲାଯିଙ୍କ	ଭାଇଦା	୫ ୯୯
ମୃତ୍ୟୁର ସଂଶୋଦକ	ମୁକ୍ତ	୫ ୧୦୦
ଶାଖାରୁଦ୍ଧ କର୍ଣ୍ଣ	-	୫ ୧୦୧
ମନ୍ଦିରବା ମହାପରବର୍ତ୍ତ	-	୫ ୧୦୨
କାର୍ତ୍ତିକାରାଜବାବୁ	-	୫ ୧୦୩
କୋଣାରକର ବାବୁ	-	୫ ୧୦୪
କୁଳବାଲ ମେଣ୍ଡ	-	୫ ୧୦୫
କୁଳାଚିତ୍ତ ହୋଲାଯିଙ୍କ	ପାତ୍ର	୫ ୧୦୬
କେନ୍ଦ୍ରମାଳିଙ୍କ କମ୍ପ୍	ପାତ୍ର	୫ ୧୦୭
କଲବନ କାଢ଼	କବିତାପାତ୍ର	୫ ୧୦୮
କୋଣାରକର ବାବୁ	କବିତାପାତ୍ର	୫ ୧୦୯
କୋଣାରକର କାର୍ଣ୍ଣ	-	୫ ୧୧୦

କ୍ଷେତ୍ର

Sita-mai-ki Andira
ସିତା ମାଇ କି ଅଣ୍ଡିର

ଅଭ୍ୟବ ରଦ୍ଧିତ୍, ଅଭ୍ୟବ କାଣ୍ଡ, ଅଭ୍ୟବ
ବନହାର ଗଢ଼ଳ, ସପର ସ୍ମୃତ ଜଳକ-
ଶବ୍ଦାରେ ଅବସ୍ଥ ମହୁର ଦୋଳ ନାହିଁ । ଆବାଳ-
ବନ୍ଦକରତାଙ୍କର ସୁନ୍ଦରୀଠ୍ୟ ଅର୍ଦ୍ଦେ ।

ମୁଲି । . . ଟ ୦୯୨ ଟାଙ୍କ
କଣ୍ଠ ପରିଷିଳାଗିଲୁଗୁପ୍ତକାଳସ୍ଵରେ ପ୍ରାପ୍ତବି

ମୁଣ୍ଡଲାକାର ହରାଥଦାର ନିର୍ମାରାଞ୍ଚପେ-
ଏଇ ସଂଶୋଧକର ଅଳମରଷନ୍ଧନସାରେ ଜୀନମାଳା-
ପରିଚିତ ସ୍ଵରଗର ଅର୍ଥ ସ୍ମୃତି କେବଳ ମୁହଁ
ବସୁନ୍ଧରାରେ । ମୁଲ୍ୟ କଥପଦ୍ଧତା ।
କଟକ ପିଠିଙ୍କାର୍ଥୀଙ୍କ ସ୍ମୃତାକମ୍ପରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ-
କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ପାଇଁ କାହାର କାମିକାରୀ

କଟକ } ଶ୍ରୀ ପ୍ରମନ୍ତା ।

ଏହଦ୍ୱାରା ସଂବଧିତ କୁଳକାଳୀ ମାତ୍ର—
ଅଛି ତ ଯେ ତେବେ—ମେତ୍ରିକଲ୍ କେ
୪୮ ଖୋଟି ଦରି ଆଶ୍ରମ୍ଭାଷ୍ଟ । ଅଧ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରୀ
ଦାକକାଳୀକେ ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହି ଅନ୍ତରୀ
ଜୀବମାର ତା ୫ ଦିନରେ ବିଟିଲ ଜୀବକାଳୀ
ଦ୍ୱସ୍ତିକଳର କିମ୍ବାତ ହେଲ ମନୋମାନ
ପରିମା ।

ପ୍ରକାଶଥାଳୀର ଯେଉଁମାନେ ପବେଶିବା ହେଲା
ମାତ୍ରରେ ପରିଷାରେ କରୁଣା ଦୋଷଥିବେ
କେବଳ ଯେହିମାନଙ୍କୁ ଏହି ସୁଲବେ ପରିଷାର
ଦେଖିବା ।

ଶ୍ରୀକୃତ୍ସମାନବ୍ରଦ୍ଧ ପିତାଙ୍କାରୀ ଗୋଟିଏ ଦେଖି
ଆହୁରଣ । ଉପରେଶ୍ଵର ଦୂର ଓ ମୁଖଜାଳି